

**GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE**

Nr No. 4/2012

INFORMACJA INFORMATION

**O SYTUACJI
SPOŁECZNO-
-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTW**

**ON SOCIO-
-ECONOMIC
SITUATION
OF VOIVODSHIPS**

**ROK XVII
YEAR XVII**

**KWARTALNIK
QUARTERLY**

**WARSZAWA, KWIECIEŃ 2013
WARSAW, APRIL 2013**

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS, Departament Badań
Regionalnych i Środowiska
*CSO, Regional and Environmental
Surveys Department*

kierujący
supervisor

Joanna Poświata – Naczelnik
Wydziału Analiz i Opracowań
Regionalnych
*Head of Regional Analyses and
Studies Section*

zespół
team

Elżbieta Grobicka
Joanna Hausman-Czerwińska
Michał Moskalewicz
Anna Patejuk
Krystyna Przepióra
Anna Sławińska
Ewelina Taratuta

Projekt okładki
Cover design

Sylwester Jabłoński

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing the CSO data – please indicate the source

ISSN 0866-9333

Publikacja dostępna na
Publication available on

www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Publikacja *Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw* jest kolejną edycją tego opracowania wydawanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Zawiera szereg informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województw. Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub okresach narastających.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, nakładów inwestycyjnych oraz rolnictwa. Dodatkowo w bieżącej edycji, kończącej rok, zaprezentowano charakterystykę poszczególnych województw. Część analityczna dostępna jest w formie PDF, natomiast tablice z danymi dostępne są w formie Excel. Szerszy zakres danych liczbowych dostępny będzie w Banku Danych Lokalnych w module danych krótkookresowych www.stat.gov.pl/bdl.

Dyrektor Departamentu
Badań Regionalnych i Środowiska

Dominika Rogalińska

PREFACE

The publication "Information on socio-economic situation of voivodships" is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. The edition contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of voivodships. All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration consists of analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, investment outlays as well as agriculture. Additionally, in this edition which is the last one in the current year, the characteristics of voivodships are presented. Analytical part is presented in PDF format, whereas tables with data are accessible in Excel format. Detailed databases can be extracted online from Local Data Bank in dedicated section of short-term indicators module via our website www.stat.gov.pl/bdl.

*Director of Regional
and Environmental Surveys Department*

Dominika Rogalińska

SPIS TREŚCI	CONTENTS	Str. Page
Przedmowa	<i>Preface</i>	3
Spis treści	<i>Contents</i>	4
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	5
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	8
PODSTAWOWE TENDENCJE	<i>BASIC TRENDS</i>	17
LUDNOŚĆ	<i>POPULATION</i>	23
RYNEK PRACY	<i>LABOUR MARKET</i>	26
WYNAGRODZENIA	<i>WAGES AND SALARIES</i>	35
EMERYTURY I RENTY	<i>RETIREMENT PAY AND PENSIONS</i> ...	38
CENY	<i>PRICES</i>	40
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	45
PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOW- NICTWA	<i>PRODUCTION OF INDUSTRY AND CONSTRUCTION</i>	47
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘ- BIORSTW	<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTER- PRISES</i>	49
NAKŁADY INWESTYCYJNE	<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	51
ROLNICTWO	<i>AGRICULTURE</i>	53
WOJEWÓDZTWA		
Dolnośląskie		63
Kujawsko-pomorskie		68
Lubelskie		73
Lubuskie		78
Łódzkie		83
Małopolskie		87
Mazowieckie		92
Opolskie		97
Podkarpackie		102
Podlaskie		107
Pomorskie		112
Śląskie		116
Świętokrzyskie		120
Warmińsko-mazurskie		125
Wielkopolskie		130
Zachodniopomorskie		135
TABLICE – W ODDZIELNYM PLIKU W FORMACIE EXCEL	<i>TABLES – PLACES IN SEPARATE EXCEL FORMAT FILES</i>	

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

2. Data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004.

3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

4. Data according to NACE sections as well as to territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity, on their own account in order to earn a profit.

9. In the publication data in regard to:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;;

3) **financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of

rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw**, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE) in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the abovementioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. As constant prices since 2006 were adopted – 2005 constant prices (2005 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Central Statistical Office.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.

14. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

14. The names of some sections of PKD 2007 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje PKD <i>sections of the NACE</i>	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

15. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

15. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

UWAGI METODYCZNE

1. Dane o:

- 1) **ludności** zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 oraz danych ze sprawozdawczości bieżącej z ruchu naturalnego i migracji ludności;
- 2) urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

2. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami).

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to, zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym między innymi:

- 1) bezrobotni do 25 roku życia;
- 2) długotrwale bezrobotni;
- 3) bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- 4) bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych;
- 5) bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia;
- 6) bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
- 7) bezrobotni niepełnosprawni.

Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Data concerning:

- 1) **population** are compiled on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011 as well as current reporting data on vital statistics and population migration;
- 2) **births and deaths (including infant deaths)** – are calculated according to the definition of infant birth and death – recommended by the World Health Organization (WHO).

2. Data on **average paid employment** include persons employed on the basis of a labour contract on a full and part-time basis, converted to full-time work period.

3. Data on the **unemployed persons registered** in the powiat labour offices are presented in accordance with the Law of 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments).

Unemployed persons with a specific situation on the labour market are the persons who in accordance with the Article 49 of the above-mentioned Law meet at least one of the following criteria of which among others:

- 1) unemployed persons below 25 years of age;
- 2) are long-term unemployed;
- 3) unemployed persons over 50 years of age;
- 4) unemployed persons without occupational qualifications;
- 5) unemployed persons bringing up single-handed at least one child below 18 years of age;
- 6) unemployed persons who after serving a prison sentence did not take up employment;
- 7) disabled unemployed persons.

The long-term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adult in the workplace.

Unemployed persons without benefits are persons registered in employment offices, in search for work, who either lost or did not acquire rights to benefits.

The **registered unemployment rate** was compiled as a share of registered unemployed persons in the economically active civilian population, i.e. excluding employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Stopę napływu bezrobotnych obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby osób aktywnych zawodowo w końcu kwartału.

4. Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej (ruchomy tydzień badania). Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- 1) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- 2) miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - a) z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - b) z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy oraz od 2006 r. – powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, aktywnie poszukiwały pracy i były gotowe ją podjąć w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

*The **inflow rate of unemployment** is calculated as a ratio of newly registered unemployed persons to the number of economically active persons at the end of a quarter.*

*4. Data on the **economic activity of the population**, aged 15 and more, are compiled on the basis of the Labour Force Survey (LFS), which is conducted quarterly using continuous observation method (a sliding survey week). The survey includes the members of households in dwellings selected on a random basis. The LFS data have been calculated on the basis of the exact date of birth.*

*Among the **employed persons** are included all persons aged 15 or more who within the surveyed week:*

- 1) performed for at least one hour any work generating pay or income, i.e. were employed as paid employees, worked on own (or leased) agricultural farm, or conducted their own economic activity outside agriculture, assisted (without pay) in work on family agricultural farm or conducting family economic activity outside agriculture;*
- 2) had work but did not perform it:*
 - a) due to illness, maternity leave or vacation,*
 - b) due to other reasons, but the break in employment did not exceed 3 months and since 2006 – exceeded 3 months and concerned persons who were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries.*

*The **unemployed** are persons aged 15–74, who within the period of the surveyed week did not work, actively sought work and were available for work within two weeks after the surveyed week.*

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons who were available for that work.

*The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

*The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or a given group) in population aged 15 and more (total or a given group).*

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto przypadające na 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw obliczono przyjmując:

- 1) wynagrodzenia osobowe bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą;
- 2) wypłaty z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach;
- 3) honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę.

Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych (wprowadzonego od 1 I 1992 r.) oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

6. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także z budżetów Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości.

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

*The **unemployment rate** is calculated as the share of unemployed persons (total or a given group) in the number of economically active population aged 15 and more (total or a given group).*

5. Average monthly gross wages and salaries per paid employee in the enterprise sector is calculated assuming the following:

- 1) *personal wages and salaries (excluding wages and salaries of outworkers and apprentices as well as persons employed abroad);*
- 2) *payments from a share in profit or in the balance surplus of co-operatives;*
- 3) *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with labour contract.*

Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee includes the deduction from pay for personal income taxes (introduced on 1 I 1992) and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employees, introduced on 1 I 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, of 13 X 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887 with later amendments).

6. Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the budgets of the Ministry of National Defence, Ministry of Interior as well as Ministry of Justice.

*Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocations as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source of the Social Insurance Fund and the state budget, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.*

Retirement pay and pension benefits systems do not provide for the payment of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

7. Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** (tj. górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją) prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** wyrażona w cenach bazowych, z uwagi na niewystępujący podatek akcyzowy i dotacje przedmiotowe, równa się wartości wyrażonej w cenach producenta.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

8. Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

7. Data on the value of sold production of industry (i.e. of mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply and also water supply; sewerage, waste management and remediation activities) are presented excluding VAT and the excise tax, but including the value of objective subsidies for products and services, in so-called basic prices.

The value of sold production of construction presented in basic prices, is equal to the value expressed in producer's prices due to the lack of excise tax and entity subsidies.

Data regarding sold production of industry concerns industrial and non-industrial activities of economic entities included to the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities" and covers:

- 1) the value of finished goods sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial;*
- 3) lump sum agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.*

8. Information regarding **completed dwellings** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (partly comprising the expansion) as well as dwellings obtained as a result of investment adaptations, together with dwellings obtained from conversion of non-residential spaces. The division of dwellings into buildings of housing co-operatives, private buildings (i.e. realized by natural persons, foundations, churches and religious associations) as well as dwellings realized for sale or rent was made on the basis of the way of construction financing or dwellings designing.

9. Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** dostosowano do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity ustawy – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223).

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- 2) przychody ze sprzedaży towarów i materiałów (tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów przez siebie wytworzonych, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji);
- 3) pozostałe przychody operacyjne;
- 4) przychody finansowe.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) pozostałe koszty operacyjne;
- 3) koszty finansowe.

Wyniki finansowe:

- 1) wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- 2) obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz płatności z nim zrównanych, na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, tj. o podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

Wskaźniki:

- 1) wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- 2) wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

9. Data on **financial results of enterprises** are adapted to the amendment Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223).

Revenues from total activity includes:

- 1) net revenues from sale of products within country and for export which have been manufactured by the entity (goods, semi-finished goods and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;
- 2) revenues from sale of goods and materials (i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers);
- 3) other operating revenues;
- 4) financial revenues.

Cost of obtaining revenues from total activity includes:

- 1) cost of products sold, goods and materials related to the basic operating activity, which includes: the value of goods and materials sold as well as total costs decreased by the cost of generating benefits for the needs of the entity and corrected by change in product stocks;
- 2) other operating costs;
- 3) financial costs.

Financial results:

- 1) gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity corrected by result on extraordinary events;
- 2) encumbrances of gross financial result include: income tax on legal and natural persons and other payments pursuant to separate regulations;
- 3) net financial result (profit or loss) is obtained after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrance, i.e. income tax on legal and natural persons.

Indices:

- 1) sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net revenues from the sale of products, goods and materials;
- 2) the cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

3) wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;

4) wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

10. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

11. Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych są notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.

12. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

13. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych** i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach są miesięczne notowania cen dokonywane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali całego kraju i województw.

14 Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej),

3) the profitability rate of gross turnover constitutes the relation of gross financial result to revenues from total activity;

4) the profitability rate of net turnover constitutes the relation of net financial result to revenues from total activity.

10. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

The weight systems for particular voivodships and at the country-wide level were based on the structure of households expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

11. The sources of information on **retail prices** of presented foodstuffs are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions. Prices of food are collected once a month, with the exception of fruit and vegetables, for which the quotations are conducted two times a month.

12. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers. Average prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

13. The information on prices of **agricultural products** and livestock received by farmers on marketplaces comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 marketplaces. Average monthly prices were calculated as arithmetic mean of quotations from the entire country and from voivodships.

14 The presented division of **investment outlays**, including outlays on new fixed assets and (or) the improvement (enlargement, rebuilding, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, was compiled according to the principles of the “ESA 1995” recommendations. Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering constructions), of which, among others, construc-

w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;

- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz od 1995 r. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego (określonych do 31 XII 2001 r. jako odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych) za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

15. Dane o pogłowie zwierząt gospodarskich prezentowane są według grup produkcyjno-użytkowych. Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

16. Skup produktów rolnych dotyczy ilości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

17. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

18. Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

tion and assembly work, design and cost estimate documentation;

- *machinery, technical equipment and tools (including instruments, movable and fittings);*
- *transport equipment;*
- *others, i.e. detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets and since 1995, livestock (basic herd) and long-term plantings and moreover costs of treatment of constructed liabilities in order to finance purchasing, constructing and developing of fixed assets (determined up to 31 XII 2001 as interests on credits and investment loans) for the period of investment realization (including exclusively in data expressed at current prices).*

Other outlays include outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

15. Data on the farm animal stocks are presented according to production-utility groups. Surveys on the **number of pigs** and on the production of pigs for slaughter are conducted 3 times a year – in April as of end of March, in August as of end of July and in December as of end of November, while surveys on the population of **cattle and other types of farm animals and on the animal production** are conducted twice a year as of June and as of December.

16. Procurement of agricultural products includes the quantity of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

17. Gross agricultural output includes of:

- 1) **crop output**, i.e. raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year),
- 2) **animal output**, i.e. production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

18. Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

Agricultural output (gross, final and market) the presented data are not include supplementary area payments calculated for particular year (among others: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

19. Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

20. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu) z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

19. Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

20. The average national current prices for the year preceding surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruits, for which the average prices for two consecutive years, i.e. the year preceding the surveyed year and the surveyed year.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH*SYMBOLS*

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak \triangle	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak *	– oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w publikacjach bieżących. <i>data revised.</i>
„W tym” „Of which”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

W 2012 r. odnotowano spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w Polsce. Według wstępnego szacunku, produkt krajowy brutto (PKB) w IV kwartale 2012 r. niewyrównany sezonowo wzrósł realnie o 1,1% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (w III kwartale wzrost o 1,4%).

Na dalsze spowolnienie tempa wzrostu PKB wpłynął spadek popytu krajowego (o 0,7% w skali roku) w wyniku spadku spożycia ogółem oraz spadku akumulacji. Wpływ popytu krajowego na wzrost PKB był negatywny i wyniósł -0,7 p.proc. (wpływ spożycia ogółem -0,5 p.proc., akumulacji -0,2 p.proc.). Negatywny wpływ spożycia ogółem spowodowany był obniżeniem spożycia indywidualnego, przy neutralnym wpływie spożycia publicznego. Na negatywny wpływ akumulacji złożył się ujemny wpływ przyrostu rzeczowych środków obrotowych oraz ujemny wpływ popytu inwestycyjnego (po -0,1 p.proc.). Wobec spadku importu o 2,0%, przy wzroście eksportu o 2,5%, utrzymał się pozytywny wpływ eksportu netto na tempo wzrostu gospodarczego (+1,8 p.proc.).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w IV kwartale br. roku była wyższa o 1,0% niż w analogicznym okresie 2011 r. (wobec wzrostu 1,4% w III kwartale). Dalsze spowolnienie spowodowane było m.in. odnotowanym w IV kwartale spadkiem wartości dodanej brutto w przemyśle (o 1,2%, wobec wzrostu o 0,9%, w III kwartale br.) oraz utrzymującym się spadkiem w budownictwie (o 2,1%, wobec spadku o 5,8% w III kwartale).

W 2012 r. utrzymał się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych), choć tempo było znacznie wolniejsze niż obserwowane w roku poprzednim (1,0%, wobec 7,7%). Wzrost produkcji przemysłowej odnotowano w 12 województwach, od 10,1% w łódzkim do 0,6% w świętokrzyskim. Spadek wystąpił w województwach śląskim (o 4,9%), lubuskim (o 2,2%), warmińsko-mazurskim (o 0,5%) i kujawsko-pomorskim (o 0,3%). Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) w 2012 r. była o 1,0% niższa niż przed rokiem, kiedy notowano wzrost o 16,3%.

W 2012 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były słabsze od notowanych w poprzednim roku. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uległy pogorszeniu. Wzrost przychodów z całokształtu działalności był wolniejszy niż wzrost kosztów ich uzyskania, co spowodowało pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Pogorszył się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. W skali roku obniżył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto, jak i netto. Najgłębsze pogorszenie wszystkich wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach województwa dolnośląskiego, a jedynie przedsiębiorstwa województw lubuskiego i pomorskiego wykazały poprawę większości wskaźników. Zmniejszył się udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie

badanych podmiotów, zmalał także ich udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej. Nieco zmniejszyły się nakłady inwestycyjne (o 0,9% w cenach stałych) po znacznym wzroście odnotowanym w roku poprzednim.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. było o 3,4% wyższe niż w roku poprzednim (w 2011 r. wzrost o 5,0%). Zwiększenie wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największe w zachodniopomorskim (o 5,1%), a najmniejsze w opolskim (o 1,3%). W porównaniu z 2011 r. rozpiętość relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się i wyniosła 41,6 p.proc. (43,3 p.proc. przed rokiem).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w skali roku zwiększyło się nieznacznie (o 0,1%, przed rokiem wzrost o 3,2%). Wzrost wystąpił w 7 województwach – od 1,5% w dolnośląskim do 0,3% w mazowieckim. W województwie lubuskim przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie z roku poprzedniego, a w pozostałych województwach zmniejszyło się – od 1,5% w łódzkim do 0,1% w śląskim.

W końcu grudnia 2012 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 2136,8 tys. bezrobotnych, tj. o 7,8% więcej niż w 2011 r. Zwiększenie liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich województwach, największe w małopolskim, śląskim i mazowieckim (odpowiednio o 11,1%, 10,4% i 10,2%), a najmniejsze w lubuskim i zachodniopomorskim (odpowiednio o 2,5% i o 3,3%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2012 r. wyniosła 13,4% i była wyższa zarówno w ujęciu rocznym (o 0,9 p.proc.), jak i w porównaniu z końcem września 2012 r. (o 1,0 p.proc.). Najwyższą stopę bezrobocia zanotowano w województwach warmińsko-mazurskim (21,2%), zachodniopomorskim (18,1%) oraz kujawsko-pomorskim (17,9%), a najniższą w wielkopolskim (9,9%) i mazowieckim (10,8%). Stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu w dolnośląskim i łódzkim (po 1,1 p.proc.), a w najmniejszym w lubuskim (o 0,4 p.proc.) oraz podlaskim i zachodniopomorskim (po 0,5 p.proc.).

Wzrost zarówno liczby bezrobotnych (o 4,5%), jak i stopy bezrobocia (o 0,4 p.proc. do poziomu 10,1%) wskazują również wstępne wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności za IV kwartał 2012 r. Według badania BAEL liczba pracujących, współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia oraz relacja liczby niepracujących do pracujących nie uległy istotnym zmianom.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2012 r. rosły nieco wolniej niż w roku poprzednim (3,7%, wobec 4,3%). Utrzymał się wysoki, choć nieco mniejszy niż w 2011 r.,

wzrost cen towarów i usług związanych z transportem oraz mieszkaniem, a także żywności i napojów bezalkoholowych.

W IV kwartale 2012 r. we wszystkich województwach obserwowano osłabienie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych, który wyniósł 2,9%. Wyższy niż przeciętnie dla kraju wzrost cen odnotowano w 6 województwach, najwyższy – w warmińsko-mazurskim (3,4%). W województwach lubelskim i pomorskim w IV kwartale 2012 r. ceny rosły najwolniej (wzrost po 2,6%).

Według wstępnych szacunków globalna produkcja rolnicza w 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim nieznacznie wzrosła – o 0,7%. Produkcja roślinna zwiększyła się o 2,6%, natomiast produkcja zwierzęca obniżyła się o 1,6%. Na rynku rolnym ceny większości produktów roślinnych kształtowały się na poziomie niższym niż w 2011 r. Znacznie wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego, z wyjątkiem cen mleka. Przeprowadzone w końcu roku badania wskazują na głęboki spadek liczebności stada trzody chlewnej oraz nieznaczne zwiększenie pogłowia bydła. Według stanu z końca listopada 2012 r. pogłowie trzody chlewnej było niższe o 14,7% od stanu notowanego w analogicznym okresie 2011 r. Spadek pogłowia trzody chlewnej wystąpił we wszystkich województwach, w granicach od 28,0% w małopolskim do 2,3% w podkarpackim. W województwach o dużym udziale w krajowej produkcji żywca wieprzowego, tj. wielkopolskim, mazowieckim, kujawsko-pomorskim i łódzkim, pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się odpowiednio o: 10,2%, 22,6%, 15,2% i 12,8%. W porównaniu z grudniem 2011 r. pogłowie bydła zwiększyło się o 0,4%. Wzrost odnotowano w 10 województwach, od 6,9% w małopolskim do 0,3% w pomorskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek stada bydła, w tym najgłębszy w podkarpackim (o 7,0%). W województwach o znaczącej pozycji w krajowej produkcji żywca wołowego i mleka, tj. mazowieckim i wielkopolskim pogłowie bydła w skali roku wzrosło po 1,2%, a w podlaskim i łódzkim zmniejszyło się odpowiednio: o 1,5% i 4,1%.

BASIC TRENDS

In 2012, a slowdown in economic growth was noted in Poland. By preliminary estimate, non-seasonally adjusted gross domestic product (GDP) in fourth quarter of 2012 increased by 1.1% in real terms compared with the corresponding period of the previous year (after growth by 1.4% in the third quarter).

Further slowdown of GDP growth was due to a decrease of domestic demand (by 0.7 percentage points over a year), as a result of a deceleration of both – total consumption expenditure and gross capital formation. The impact of domestic uses was negative and amounted to -0.7 percentage point (the impact of total consumption expenditure was -0.5 percentage points and gross capital formation -0.2 percentage point). The negative impact of total consumption expenditure was due to a decrease of individual consumption expenditure while the contribution of public consumption expenditure was neutral. The negative impact of gross capital formation on economic growth was made equally by negative impact of gross fixed capital formation and changes in inventories (both by -0.1 percentage point). As a result of import fall by 2.0% while export increased by 2.5%, the positive impact of net export for economic growth had been sustained (by +1.8 percentage points).

In the fourth quarter of 2012, gross value added in national economy was higher by 1.0% compared with the same period of 2011 (after an increase by 1.4% in the third quarter). Further slowdown reflecting, among others, downturns in gross value added in industry (by 1.2%, against an increase by 0.9% in the third quarter of 2012) and the continuous decline in construction (by 2.1%, compared with a drop by 5.8% in the third quarter).

In 2012, the growth of sold production of industry (in constant prices) had been continued, although the rate was considerably slower than those observed in the previous year (1.0% against 7.7%). The increases of production of industry were observed in 12 voivodships, ranged from 10.1% in łódzkie to 0.6% in świętokrzyskie voivodship. The decreases were noted in śląskie (by 4.9%), lubuskie (by 2.2%), warmińsko-mazurskie (by 0.5%) and kujawsko-pomorskie (by 0.3%). Sold construction and assembly production (in constant prices) in 2012 was by 1.0% lower than a year before, when an increase was noted by 16.3%.

In 2012, the financial results gained by surveyed enterprises were weaker than those recorded a year before. Key economic and financial indicators deteriorated. An increase of revenues from total activity was slower than the costs of revenues acquisition, consequently the cost level indicator deteriorated. There was a decrease in sales profitability rate of products, goods and materials. Over the year, profitability rate of gross and net turnover downturn. The deepest deterioration of all indicators in enterprises was observed in dolnośląskie voivodship, whereas the improvement of most indicators were observed only in lubuskie and pomorskie

voivodships. Share of enterprises showing net profit decreased, as well as their share in revenues. A slight decrease in investment outlays was noted (by 0.9% in constant prices), after a significant increase in the previous year.

In 2012, average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector was by 3.4% higher than in the previous year (in 2011 an increase by 5.0%). The increases of wages and salaries were recorded in all voivodships, the highest in zachodniopomorskie (by 5.1%), the lowest – in opolskie (by 1.3%). Compared with 2011, range of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector between the highest and the lowest result in voivodships in relation to national average decreased and recorded 41.6 percentage points (43.3 percentage points last year).

Average paid employment in the enterprise sector insignificantly increased during the year (by 0.1%, against 3.2% last year). The increases were recorded in 7 voivodships, ranged from 1.5% in dolnośląskie to 0.3% in mazowieckie voivodship. In lubuskie average paid employment remained unchanged, whereas in the rest of voivodships decreases were recorded – from 1.5% in łódzkie to 0.1% in śląskie.

At the end of December 2012 in labour offices, 2136,8 thous. unemployed persons were registered, i.e. by 7.8% more than in 2011. The number of persons unemployed rose in all voivodships, the highest in małopolskie, śląskie and mazowieckie voivodships (by 11.1%, 10.4% and 10.2% respectively), the lowest – in lubuskie and zachodniopomorskie voivodships (by 2.5% and 3.3% respectively).

Registered unemployment rate at the end of December 2012 reached 13.4% and was higher in an annual scale (by 0.9 percentage point), and comparing to the end of September 2012 (by 1.0 percentage point). The highest unemployment rate was noted in warmińsko-mazurskie (21.2%), zachodniopomorskie (18.1%) and kujawsko-pomorskie (17.9%) voivodships, the lowest in wielkopolskie (9.9%) and mazowieckie (10.8%) voivodships. Registered unemployment rate rose in all voivodships, in the highest scale – in dolnośląskie and łódzkie (both by 1.1 percentage points), in the smallest – in lubuskie (by 0.4%), podlaskie and zachodniopomorskie voivodships (both by 0.5 percentage point).

An increase of number of unemployed persons (by 4.5%), and unemployment rate (by 0.4 percentage point to 10.1%) show preliminary estimates of The Labour Force Survey (LFS) in the fourth quarter of 2012. According to the LFS, the number of employed persons, activity rate and employment rate didn't change significantly.

In 2012, prices of consumer goods and services rose slightly slower than in the previous year (3.7% against 4.3%). Increase of prices of goods and services prices of transport, dwellings and food and non-alcoholic beverages remained high, but a little lower than in 2011.

In fourth quarter of 2012 in all voivodships a downturn of prices of consumer goods and services was observed, and amounted 2.9%. Prices increased, faster than average, in 6 voivodships, the highest rise – in warmińsko-mazurskie (3.4%). In lubelskie and pomorskie voivodships, in the fourth quarter of 2012, prices were rising the slowest (both increased by 2.6%).

In 2012, according to preliminary estimates, gross agricultural output slightly increased compared with the previous year – by 0.7%. Crop output increased by 2.6%, while animal output fell by 1.6%. On the agricultural market, most of the average prices of crops output were on a lower level than in 2011, whereas significantly higher than a year before, were prices of basic animal output, excluding prices of milk. The results of survey according to the state at the end of the year, has shown deep declining trend of pigs heads, and a slight increase in cattle heads. As of the end of November 2012, the number of pigs was lower by 14.7% from the state recorded in the corresponding period of 2011. The pigs heads decreased in all voivodships, ranged from 28.0% in małopolskie to 2.3% in podkarpackie voivodship.

In voivodships where share in country's pigs livestock was high i.e. wielkopolskie, mazowieckie, kujawsko-pomorskie and łódzkie, pigs heads fell by 10.2%, 22.6%, 15.2% and 12.8% respectively. As compared with December 2011, cattle livestock increased by 0.4%. The increases were noted in 10 voivodships, from 6.9% in małopolskie to 0.3% in pomorskie. In the rest of voivodships cattle livestock decreased, the most in podkarpackie (by 7.0%). In voivodships with significant position in country's cattle livestock and milk production, i.e. mazowieckie and wielkopolskie, cattle heads increased during the year by 1.2%, whereas in podlaskie and łódzkie decreased by 1.5% and 4.1% respectively.

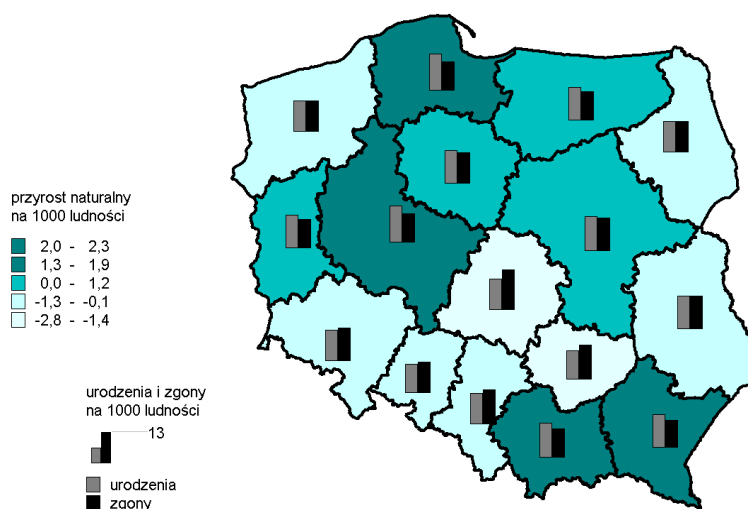
LUDNOŚĆ

W końcu września 2012 r. liczba **ludności** w kraju wyniosła 38544,5 tys. osób, tj. o ponad 1,6 tys. więcej niż przed rokiem.

Analizowany okres – od stycznia do września 2012 r. – stanowił kontynuację trendu sprzed roku, z tym, że w końcu września 2012 r. zaobserwowano znaczne osłabienie niekorzystnych zmian demograficznych zapoczątkowanych w 2010 r. W wyniku nieznacznego spadku urodzeń żywych o 0,8% (tj. spadek o 2,3 tys. osób w końcu września 2012 r., wobec 19,2 tys. w 2011 r. i 15,6 tys. w 2010 r.) i wzrostu zgonów o 1,3% odnotowano spadek przyrostu naturalnego o 0,2 pkt (wobec 0,6 pkt w analogicznym okresie 2011 r.).

W okresie styczeń-wrzesień 2012 r. zarejestrowano 293,7 tys. **urodzeń żywych**, tj. o 2,3 tys. mniej niż przed rokiem. Współczynnik urodzeń pozostał na poziomie sprzed roku i wyniósł 10,2‰. Liczba urodzeń na 1000 ludności, podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku, ukształtowała się na najwyższym poziomie w woj. pomorskim i wielkopolskim (po 11,1). W 11 województwach współczynnik nie przekroczył średniej dla kraju, a najniższy zanotowano w woj. opolskim (8,8‰).

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W OKRESIE I-III KWARTAŁ 2012 R.

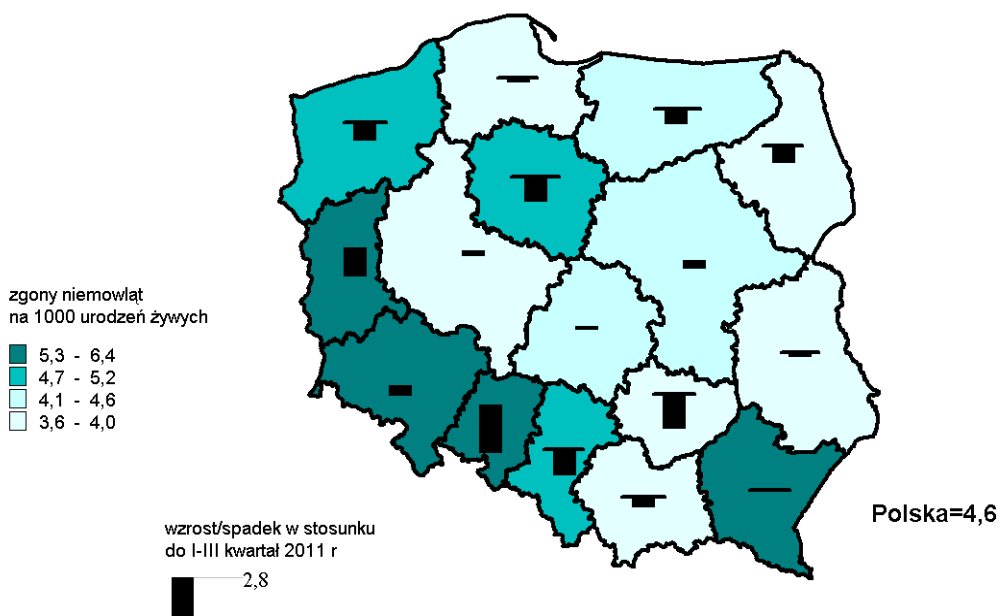

W analizowanym okresie 2012 r. **zmarło** 283,6 tys. osób, tj. o 3,6 tys. więcej niż rok wcześniej. Współczynnik zgonów zwiększył się z 9,7‰ do 9,8‰, przy czym w 6 województwach przewyższał przeciętną dla kraju. Najwyższe wartości odnotowano w woj. łódzkim (12,3‰), natomiast najniższe – w woj. podkarpackim (8,5‰).

Liczba **zgonów niemowląt** zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. i wyniosła 1,3 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik zgonów

niemowląt ukształtował się na poziomie 4,6‰ (spadek w skali roku o 0,2 pkt). W 9 województwach zanotowano niższą wartość wskaźnika niż przeciętnie w kraju; najniższą w woj. świętokrzyskim (3,6‰). Najwyższy współczynnik zgonów był w woj. dolnośląskim (6,4‰).

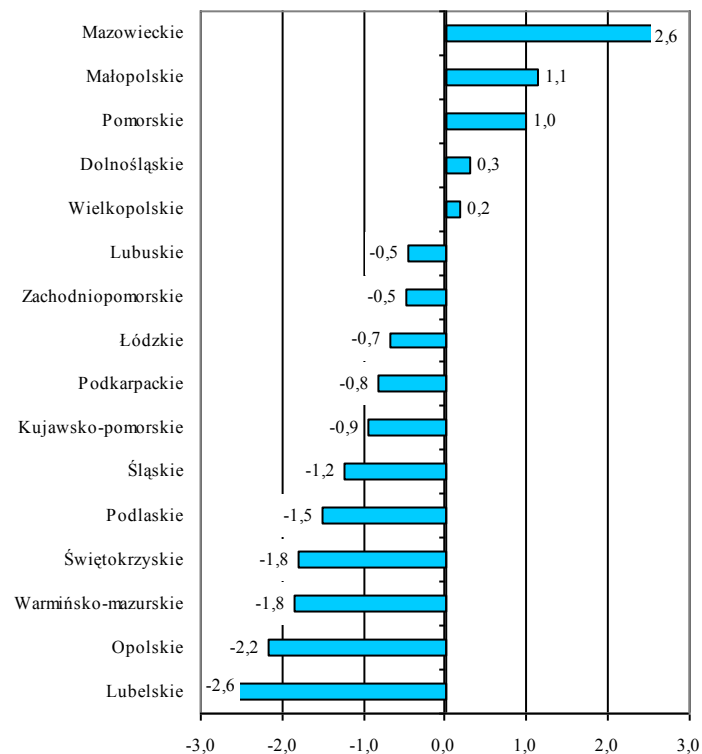
**ZGONY NIEMOWLĄT NA 1000 URODZEŃ ŻYWYCH
W OKRESIE I-III KWARTAŁ 2012 R.**

Przyrost naturalny był dodatni i wyniósł 10,1 tys. osób. Współczynnik przyrostu naturalnego obniżył się o 0,2 pkt do poziomu 0,4‰. Ujemny wskaźnik odnotowano w 8 województwach, a najniższą wartość osiągnęło łódzkie (minus 2,8‰). Najwyższy wskaźnik notowano w województwie pomorskim (2,3‰).

Ogólne **saldo migracji** na pobyt stały na 1000 ludności nadal było ujemne i pozostało na poziomie sprzed roku (minus 0,1). Ujemną wartość wskaźnika odnotowano w 11 województwach w granicach od minus 2,6‰ w woj. lubelskim do minus 0,5‰ w woj. lubuskim i zachodniopomorskim. Natomiast w województwach: mazowieckim (2,6‰), małopolskim (1,1‰), pomorskim (1,0‰), dolnośląskim (0,3‰) i wielkopolskim (0,2‰) ogólne saldo migracji na pobyt stały było dodatnie.

**SALDO MIGRACJI
W OKRESIE I-III KWARTAŁ 2012 R.**

W okresie styczeń–wrzesień 2012 r. zawarto 164,3 tys. **związków małżeńskich**, tj. o 5,0 tys. mniej niż rok wcześniej. Po wielu latach wzrostu liczby zawieranych małżeństw, rok 2012 jest czwartym z kolei, w którym notuje się spadek liczby związków. Współczynnik małżeństw zmniejszył się z 5,9‰ do 5,7‰. Najwięcej małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w województwie podkarpackim (6,1), a najmniej w województwie zachodniopomorskim (5,2).

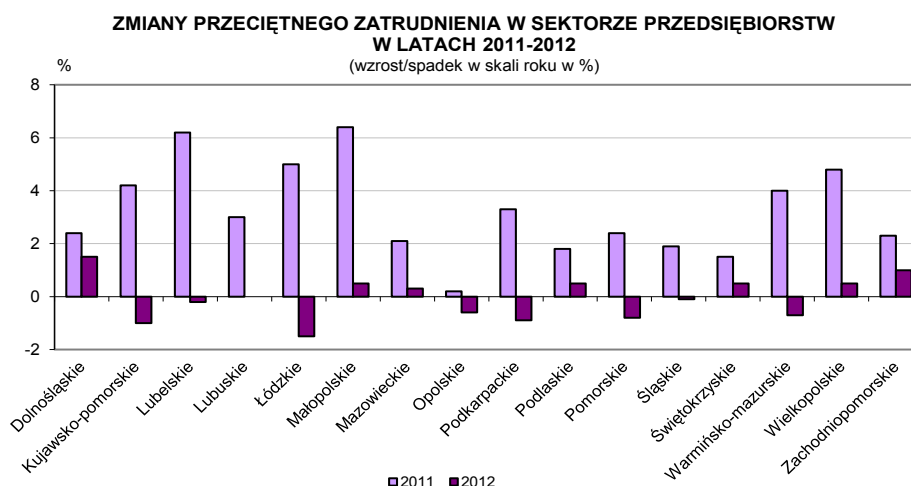
Liczba **rozwodów** zmniejszyła się o 2,7 tys. i wyniosła 45,9 tys. Współczynnik rozwodów w przeliczeniu na 1000 ludności obniżył się z 1,7 do 1,6 w końcu września 2012 r., przy czym najwyższą jego wartość odnotowano w województwie dolnośląskim i lubuskim (po 2,0). Najniższym w kraju wskaźnikiem rozwodów charakteryzowały się województwa: pomorskie i świętokrzyskie (po 1,0).

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. nieznacznie zwiększyło się w porównaniu z poprzednim rokiem, przy czym począwszy od I kwartału obserwowano spowolnienie tempa wzrostu liczby zatrudnionych. W końcu grudnia 2012 r. zarówno liczba bezrobotnych zarejestrowanych jak i stopa bezrobocia były znacznie wyższe niż przed rokiem, a tempo wzrostu bezrobocia przyspieszało w kolejnych kwartałach. Stopniowo przybywało długotrwale bezrobotnych, którzy pod koniec I półrocza 2012 r. stanowili już ponad połowę bezrobotnych zarejestrowanych. Mimo systematycznego spadku udziału osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia nadal liczebność tej grupy bezrobotnych utrzymywała się na wysokim poziomie.

Wstępne wyniki **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za IV kwartał 2012 r. również wskazują na mniej korzystną sytuację na rynku pracy – odnotowano zarówno wzrost liczby bezrobotnych jak i stopy bezrobocia w ujęciu rocznym. Liczba pracujących, współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia nie uległy istotnym zmianom.

W 2012 r. **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 5548,7 tys. osób i było o 0,1% wyższe niż w 2011 r. (wobec wzrostu o 3,2% przed rokiem). Zwiększenie zatrudnienia odnotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%) oraz budownictwie (o 2,1%), natomiast zmniejszenie m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,3%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,2%) oraz przemyśle (o 1,0%). W 7 województwach nastąpił wzrost przeciętnego zatrudnienia, w granicach od 1,5% w dolnośląskim do 0,3% w mazowieckim. Spadek odnotowano w 8 województwach, najgłębszy w łódzkim (o 1,5%). W województwie lubuskim przeciętne zatrudnienie pozostało na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2012 r. wyniosło 2470,5 tys. osób i w skali roku zmalało o 1,0%. Spadek wystąpił w 12 województwach, od 2,9% w łódzkim do 0,2% w dolnośląskim. Wzrost zatrudnienia obserwowano w 3 województwach, największy w podlaskim (o 0,5%). W województwie mazowieckim przeciętne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie sprzed roku.

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 2,1% wyższe niż przed rokiem i ukształtowało się na poziomie 486,3 tys. osób. W 11 województwach zanotowano wzrost liczby zatrudnionych, największy w warmińsko-mazurskim (o 7,9%). W pozostałych województwach obserwowano spadek, najgłębszy w pomorskim (o 3,7%).

Przeciętne zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wyniosło 1121,9 tys. osób i w stosunku do 2011 r. zwiększyło się o 0,4%. Wzrost wystąpił w 7 województwach, największy w dolnośląskim (o 7,1%). W pozostałych województwach obserwowano spadek zatrudnienia, w granicach od 6,9% w warmińsko-mazurskim do 0,8% w kujawsko-pomorskim.

Przeciętne zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii było o 4,3% niższe niż przed rokiem i wyniosło 111,7 tys. osób. Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano w 12 województwach, w granicach od 12,9% w świętokrzyskim do 1,9% w podlaskim. W pozostałych województwach nastąpił wzrost, przy czym największy w województwie lubuskim (o 6,1%).

Przeciętne zatrudnienie w obsłudze rynku nieruchomości w 2012 r. wyniosło 96,9 tys. osób i w skali roku zmalało o 1,5%. Spadek zatrudnienia obserwowano w 12 województwach, najgłębszy w podkarpackim (o 12,2%), a najmniejszy w kujawsko-pomorskim (o 0,8%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, w tym największy w pomorskim (o 7,6%).

Przeciętne zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej ukształtowało się na poziomie 168,6 tys. osób i w stosunku do 2011 r. zwiększyło się o 5,2%. Wzrost zatrudnienia zanotowano w 13 województwach, największy w zachodniopomorskim (o 34,0%). Spadek zatrudnienia nastąpił w 2 województwach, w lubelskim (o 14,3%) i świętokrzyskim (o 4,0%). W województwie kujawsko-pomorskim przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie odnotowanym w 2011 r.

Przeciętne zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej było o 1,2% niższe niż przed rokiem i wyniosło 308,2 tys. osób. Spadek zatrudnienia zaobserwowano w 7 województwach, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 9,0%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, w tym największy w warmińsko-mazurskim (o 29,0%).

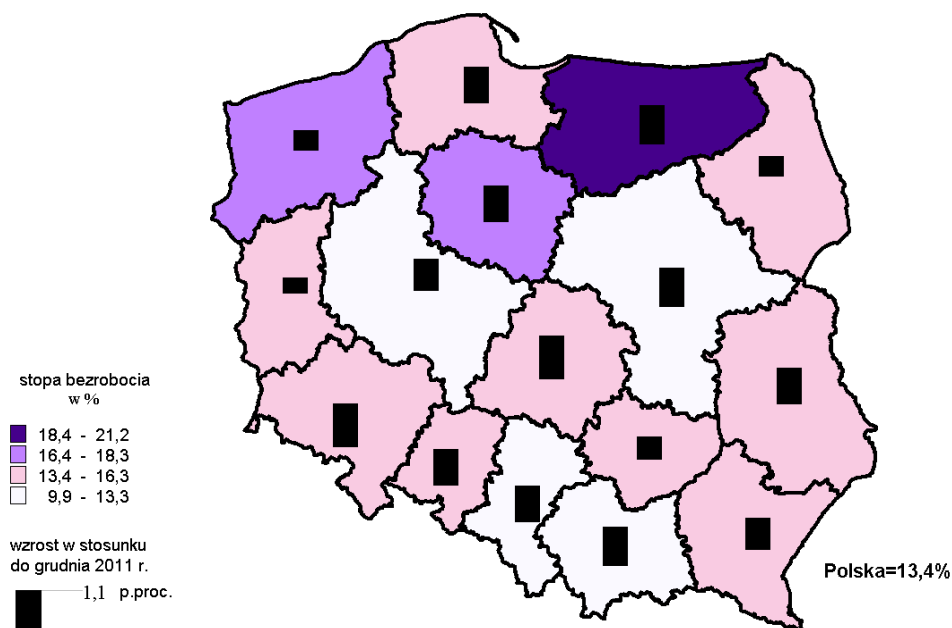
W końcu grudnia 2012 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 2136,8 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 154,1 tys. (o 7,8%) więcej niż w 2011 r. W skali roku we wszystkich województwach odnotowano wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych, w granicach od 11,1% w małopolskim do 2,5% w lubuskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2012 r. wyniosła 13,4% przeciętnie w kraju i była o 0,9 p.proc. wyższa niż przed rokiem. Wzrost stopy bezrobocia w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, przy czym największy w dolnośląskim i łódzkim (po 1,1 p.proc.).

Pogłębia się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. W końcu grudnia 2012 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 11,3 p.proc. (wielkopolskie – 9,9%, warmińsko-mazurskie – 21,2%) i w skali roku rozpiętość ta zwiększyła się o 0,2 p.proc. Podobnie jak przed rokiem, do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza warmińsko-mazurskim, należały: zachodniopomorskie (18,1%) i kujawsko-pomorskie (17,9%). Najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w województwie mazowieckim (10,8%), śląskim (11,1%) i małopolskim (11,5%).

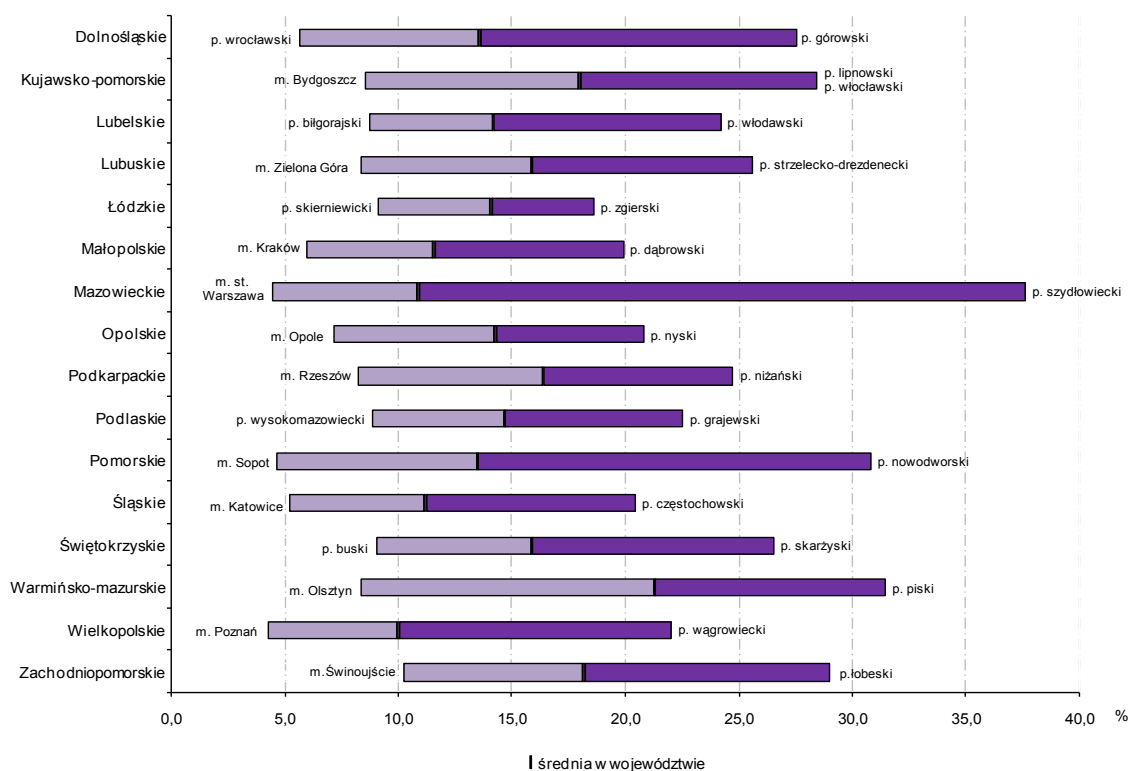
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2012 R.

Stan w końcu grudnia

Analizując zróżnicowanie stopy bezrobocia na poziomie powiatów, w dalszym ciągu największą rozpiętością charakteryzuje się województwo mazowieckie, gdzie różnica pomiędzy najwyższą wartością stopy bezrobocia (37,6% w powiecie szydłowieckim) a najniższą (4,4% w powiecie m.st. Warszawa) osiągnęła 33,2 p.proc. (przed rokiem 33,4 p.proc.). Najmniejsze zróżnicowanie wewnątrzwojewódzkie, tj. 9,5 p.proc. (wobec 9,2 p.proc. w końcu grudnia 2011 r.) odnotowano w łódzkim, gdzie skrajne wartości stopy bezrobocia wyniosły 18,6% w powiecie zgierskim oraz 9,1% w powiecie skierniewickim.

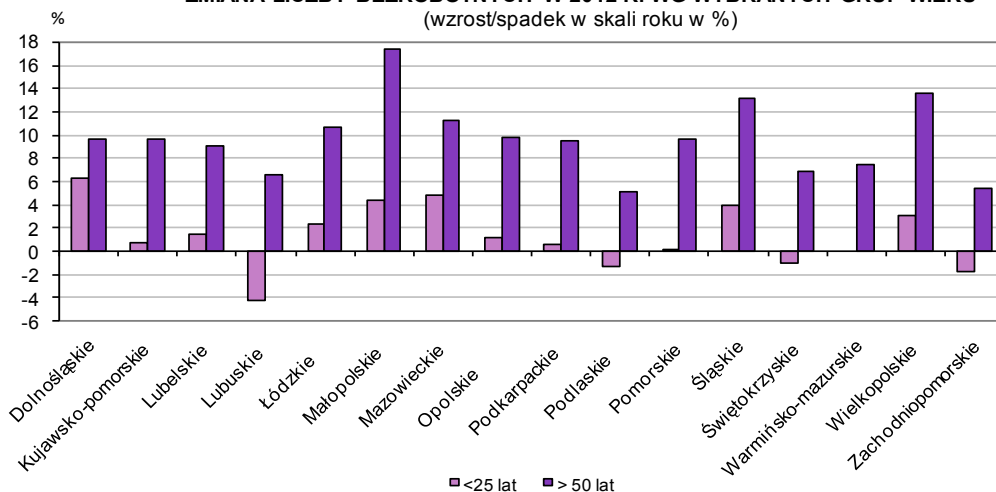
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2012 R. Stan w końcu grudnia

W ujęciu rocznym odnotowano wzrost (o 7,3%) liczby osób **bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. W końcu grudnia 2012 r. ich liczba wyniosła 1938,8 tys. osób, z czego najliczniejszą grupę, tj. 1073,4 tys. osób nadal stanowili długotrwale bezrobotni. W skali roku ich udział wzrósł o 0,2 p.proc. do 55,4%.

Liczba bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy najbardziej wzrosła wśród osób powyżej 50 roku życia jak również osób samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia (średnio po 10,2% w skali roku). Na poziomie województw, najwięcej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia przybyło w małopolskim (wzrost o 17,3%), a w kategorii osób samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia – w mazowieckim (o 15,5%).

ZMIANA LICZBY BEZROBOTNYCH W 2012 R. WG WYBRANYCH GRUP WIEKU (wzrost/spadek w skali roku w %)

W największym stopniu, w grupie bezrobotnych w szczególnej sytuacji, wzrósł odsetek osób powyżej 50 roku życia (o 0,7 p.proc.). We wszystkich województwach obserwowano wzrost udziału tych osób, w tym największy w małopolskim (o 1,2 p.proc. do 21,4%) i lubuskim (o 1,1 p.proc. do 27,4%). Pomimo odnotowanego spadku udziału wśród bezrobotnych do 25 roku życia (z 23,0% do 21,9% ogółu bezrobotnych w szczególnej sytuacji), nadal liczebność tej grupy pozostaje wysoka. W końcu grudnia 2012 r. 424,2 tys. osób w wieku 15-24 było zarejestrowanych jako bezrobotne, z czego najwięcej w województwie mazowieckim (49,5 tys.), a najmniej w opolskim (9,7 tys.). Zmniejszył się również udział bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – na poziomie kraju (o 0,6 p.proc. do 32,1%), jak i większości województw (najbardziej zmniejszył się w łódzkim – o 1,5 p.proc. do 35,1%). Jedynie w województwie podlaskim odsetek tej grupy bezrobotnych wzrósł (o 0,4 p.proc. do 33,1%).

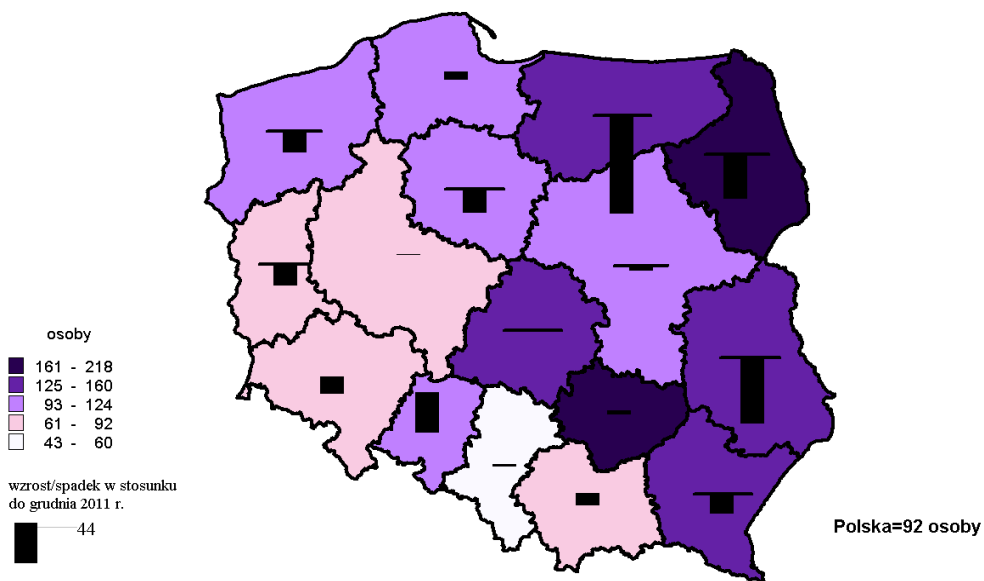
W 2012 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 2655,0 tys. osób i w ujęciu rocznym wzrosła o 2,5% (wobec spadku o 14,8% przed rokiem). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, ale ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem obniżył się w skali roku o 0,7 p.proc. i wyniósł 78,3%. Zmniejszył się również odsetek osób dotychczas niepracujących (o 1,6 p.proc. do 20,2%) oraz absolwentów (o 0,8 p.proc. do 11,6%). Wzrósł natomiast odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 1,4 p.proc. do 3,9%) oraz osób nowo zarejestrowanych zamieszkałych na wsi (o 0,4 p.proc. do 40,9%).

Z ewidencji bezrobotnych w 2012 r. **skreślono** 2500,8 tys. osób, tj. o 2,4% mniej niż przed rokiem (wówczas notowano spadek o 14,0%), w tym 43,8% ogółu bezrobotnych stanowili wykreśleni z ewidencji z powodu podjęcia pracy.

W końcu grudnia 2012 r., najwyższą **stopę napływu bezrobotnych**, podobnie jak przed rokiem, zarejestrowano w województwie warmińsko-mazurskim (2,5%), natomiast najniższą w mazowieckim (1,0%); przy średniej dla kraju 1,5%.

LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH NA 1 OFERTĘ PRACY W 2012 R.

Stan w końcu grudnia

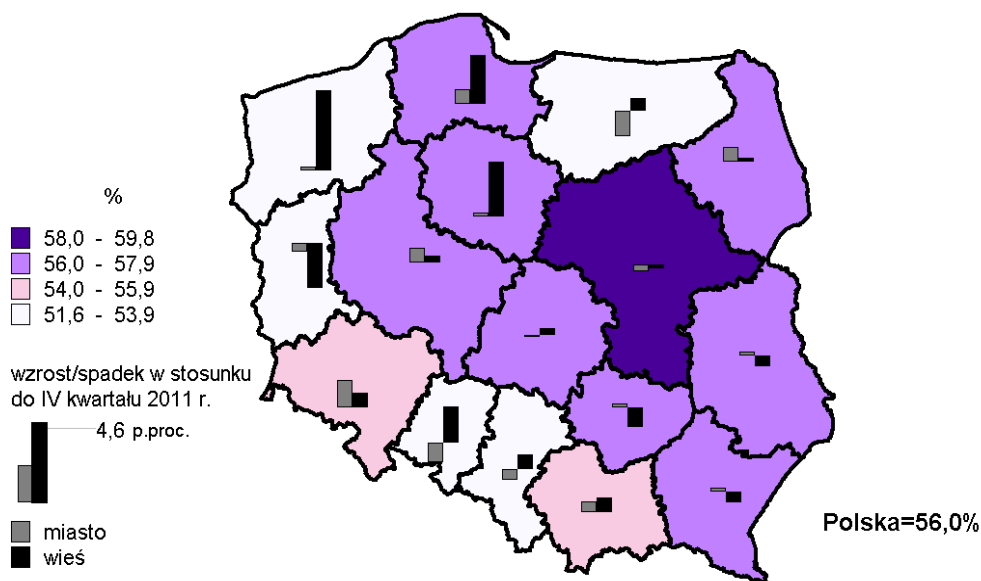

W końcu grudnia 2012 r. **na 1 ofertę pracy** przypadały 92 osoby bezrobotne (przed rokiem 90 osób). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwie śląskim (43 osoby na 1 ofertę pracy), natomiast najmniej sprzyjająca wystąpiła w świętokrzyskim (218 osób) i podlaskim (208 osób).

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**¹ w IV kwartale 2012 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** liczyła 17394 tys. osób, tj. o 99 tys. (o 0,6%) więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby osób aktywnych zawodowo odnotowano w 7 województwach, największy w pomorskim (o 14,9%). W pozostałych województwach nastąpił spadek, najgłębszy w lubelskim (o 5,2%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,0% i był wyższy o 0,3 p.proc. w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. Wzrost wystąpił w 9 województwach, największy w zachodniopomorskim (o 1,7 p.proc.). W pozostałych województwach zaobserwowano obniżenie współczynnika, w największym stopniu w lubuskim (o 1,1 p.proc.). Najwyższą wartość współczynnika odnotowano w województwie mazowieckim (59,8%), a najniższą w warmińsko-mazurskim (51,6%).

**WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I JEGO ZMIANY
W PODZIALE NA MIASTO–WIEŚ W IV KWARTALE 2012 R.**

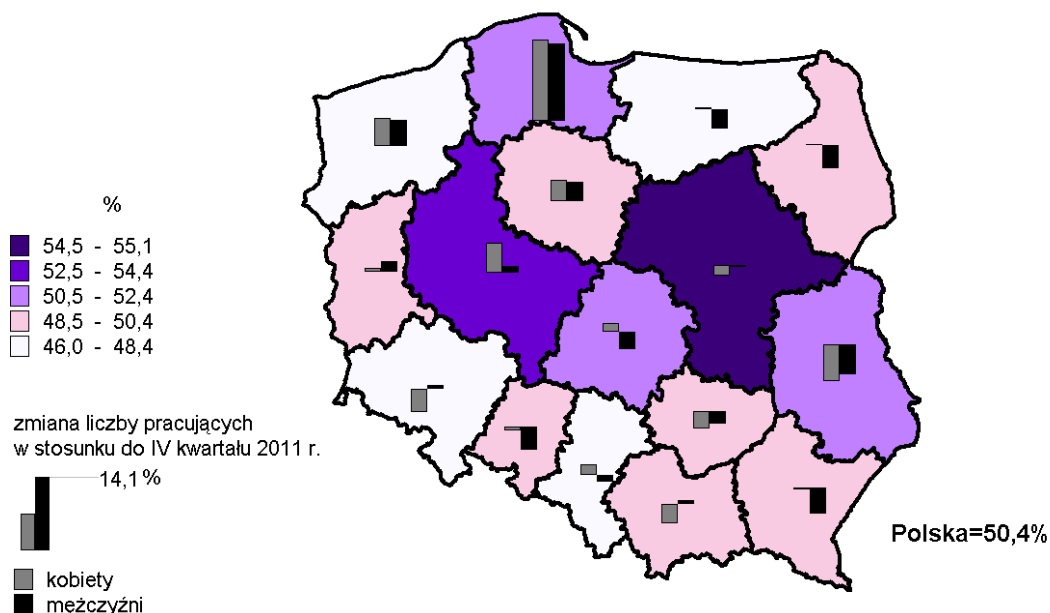
Liczba **pracujących** wyniosła 15636 tys. osób i w skali roku nieznacznie się zwiększyła, tj. o 0,1% (o 23 tys.). Wzrost wystąpił w 6 województwach, największy w pomorskim (o 13,8%). W pozostałych województwach odnotowano spadek liczby pracujących, najgłębszy w lubelskim (o 5,5%). Nieco wyższa niż przed rokiem była liczba pracujących kobiet (o 0,4%); wzrost zanotowano w 8 województwach, największy w pomorskim (o 14,1%), zaś w 7 województwach nastąpił spadek, najgłębszy w lubelskim

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Ponadto uwzględniono zmiany metodologiczne, wyłączając z zakresu badania osoby przebywające poza gospodarstwem domowym 12 miesięcy lub więcej (dotychczas było to powyżej 3 miesięcy).

(o 6,3%). W województwie podlaskim populacja pracujących kobiet ukształtowała się na poziomie sprzed roku. Spośród ogółu pracujących 44,5% stanowiły kobiety, a największy ich udział obserwowano w województwie podlaskim (45,9%), najmniejszy zaś w świętokrzyskim (42,5%).

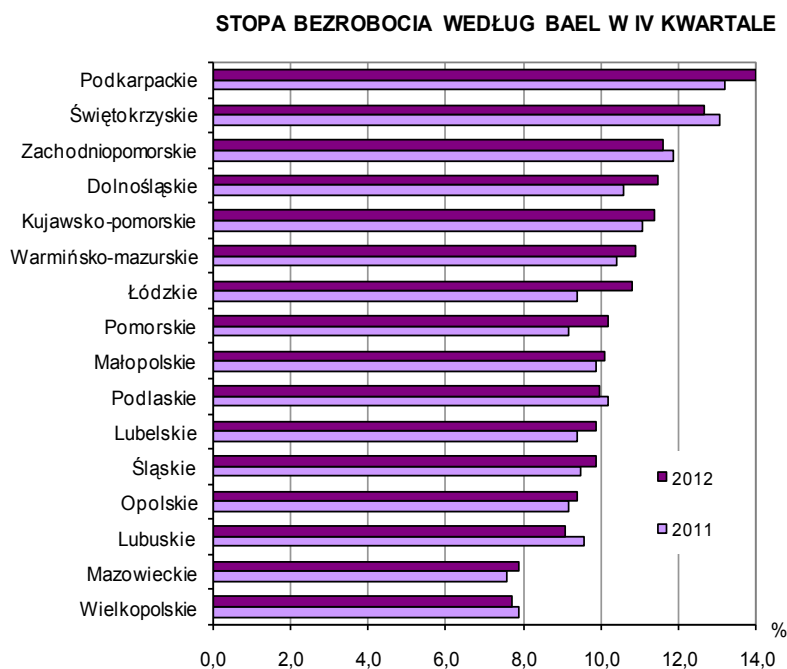
Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. ukształtował się na poziomie 50,4% i był wyższy na wsi (50,8%) niż w mieście (50,1%). W dalszym ciągu utrzymywała się przewaga pracujących mężczyzn nad kobietami (wskaźnik zatrudnienia mężczyzn – 58,4%, kobiet – 43,0%). Najwyższym wskaźnikiem nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (55,1%), z kolei najniższym warmińsko-mazurskie (46,0%). W stosunku do IV kwartału 2011 r. wskaźnik zatrudnienia zwiększył się w 8 województwach, w największym stopniu w zachodniopomorskim (o 1,6 p.proc.). W pozostałych województwach wskaźnik obniżył się, a najgłębszy spadek nastąpił w lubuskim i warmińsko-mazurskim (po 0,8 p.proc.).

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA I ZMIANY LICZBY PRACUJĄCYCH WEDŁUG PŁCI W IV KWARTALE 2012 R.

W IV kwartale 2012 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 1757 tys. osób i zwiększyła się o 4,5% (tj. o 75 tys. osób) w ujęciu rocznym. Wzrost liczby bezrobotnych w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku odnotowano w 11 województwach, największy w pomorskim, a najmniejszy w wielkopolskim. W 4 województwach nastąpił spadek, najgłębszy w świętokrzyskim. W województwie opolskim liczba bezrobotnych pozostała na poziomie sprzed roku.

W IV kwartale 2012 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła średnio 10,1% i była wyższa o 0,4 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Wzrost wskaźnika odnotowano w 11 województwach, w tym największy w łódzkim (o 1,4 p.proc.). W pozostałych województwach nastąpił spadek, w tym najgłębszy w lubuskim (o 0,5 p.proc.). Najniższą wartością stopy bezrobocia charakteryzowały się województwa wielkopolskie (7,7%) i mazowieckie (7,9%), natomiast najwyższą – podkarpackie (14,0%).

Stopa bezrobocia **mężczyzn** wyniosła 9,3% i zwiększyła się o 0,5 p.proc. w stosunku do IV kwartału 2011 r. Najniższą wartość osiągnęła w województwie wielkopolskim (6,2%), a najwyższą w podkarpackim (13,8%). Wzrost stopy bezrobocia mężczyzn obserwowano w 11 województwach, największy w łódzkim (o 1,8 p.proc.), a w pozostałych województwach nastąpił spadek, najgłębszy w lubuskim (o 1,2 p.proc.). Stopa bezrobocia **kobiet** była wyższa niż mężczyzn i wyniosła 11,1% (wzrost o 0,3 p.proc. w stosunku do IV kwartału 2011 r.). W podziale na województwa ukształtowała się na poziomie od 8,3% w mazowieckim do 14,2% w podkarpackim i świętokrzyskim. W skali roku stopa bezrobocia kobiet wzrosła w 9 województwach, najbardziej w dolnośląskim (o 1,3 p.proc.); z kolei w 5 województwach obniżyła się, w największym stopniu w warmińsko-mazurskim (o 1,1 p.proc.). W województwach lubelskim i podkarpackim stopa bezrobocia kobiet nie zmieniła się w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

W IV kwartale 2012 r. stopa bezrobocia w **miastach** osiągnęła 10,2% (wzrost o 0,5 p.proc. w ujęciu rocznym). Najniższą stopę bezrobocia zaobserwowano w miastach województwa mazowieckiego (7,0%), zaś najwyższą – świętokrzyskiego (14,4%). Wśród bezrobotnych zamieszkałych na **wsi** stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 10,0% (wzrost o 0,2 p.proc.), w granicach od 5,9% w województwie podlaskim do 14,8% w podkarpackim. W 8 województwach odnotowano wzrost wskaźnika dla wsi, przy czym największy w mazowieckim (o 1,8 p.proc.) i podkarpackim (o 1,7 p.proc.). Natomiast w pozostałych województwach zaobserwowano spadek stopy bezrobocia na wsi, w tym najgłębszy w lubuskim (o 3,6 p.proc.).

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 13656 tys. osób, co stanowiło 44,0% ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z IV kwartałem 2011 r. liczba osób biernych zawodowo zmniejszyła się o 73 tys., tj. o 0,5%. Spadek liczby tych osób nastąpił

w 9 województwach, najgłębszy w dolnośląskim (o 6,3%). W 6 województwach odnotowano wzrost, w tym największy w pomorskim (o 8,1%). W województwie łódzkim populacja biernych zawodowo pozostała na poziomie sprzed roku.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w IV kwartale 2012 r. ukształtowała się na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem i wyniosła 986 osoby bezrobotne i bierne zawodowo (przed rokiem 987 osób). Spadek odnotowano w 8 województwach, przy czym najgłębszy w zachodniopomorskim (z 1224 do 1146 osób). W pozostałych województwach zaobserwowano wzrost, największy w warmińsko-mazurskim (z 1135 do 1175 osób) i była to również najmniej korzystna sytuacja w relacji niepracujących do pracujących. Natomiast najbardziej korzystna relacja miała miejsce w mazowieckim (na 1000 pracujących przypadało 816 osób bezrobotnych i biernych zawodowo).

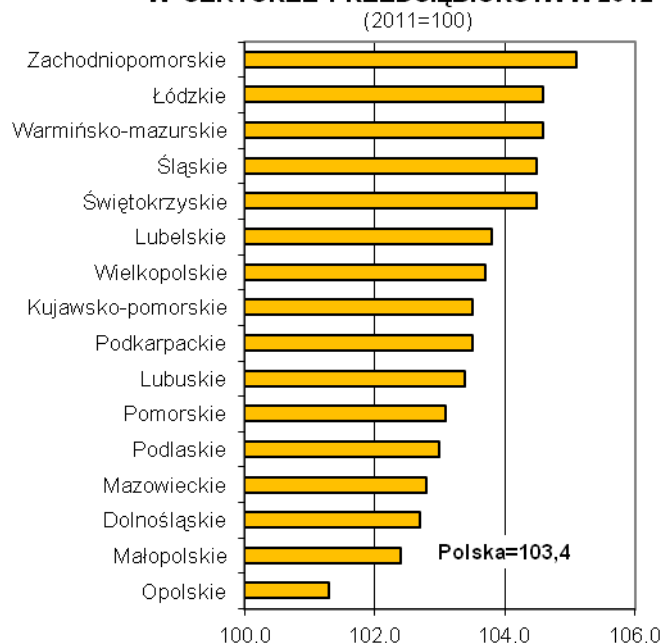
WYNAGRODZENIA

W 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło w skali roku wolniej niż w 2011 r. Wzrost odnotowano w przemyśle; w budownictwie wynagrodzenia utrzymały się na poziomie sprzed roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniosło 3728,36 zł i było o 3,4% wyższe niż w 2011 r. (przed rokiem wzrost o 5,0%). Wzrost wynagrodzeń w skali roku wystąpił we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim (o 5,1%) oraz łódzkim i warmińsko-mazurskim (po 4,6%), natomiast najmniejszy w opolskim (o 1,3%).

Najwyższy poziom wynagrodzeń utrzymywał się nadal w mazowieckim i śląskim (odpowiednio 121,5% i 109,2% średniej krajowej), przy czym (podobnie jak przed rokiem) w mazowieckim wynagrodzenia rosły wolniej, a w śląskim szybciej niż średnio w kraju. Najniższy poziom wynagrodzeń, podobnie jak w okresach poprzednich wystąpił w województwach warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 20,1% i 19,1% mniej niż średnio w kraju).

DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W 2012 R.

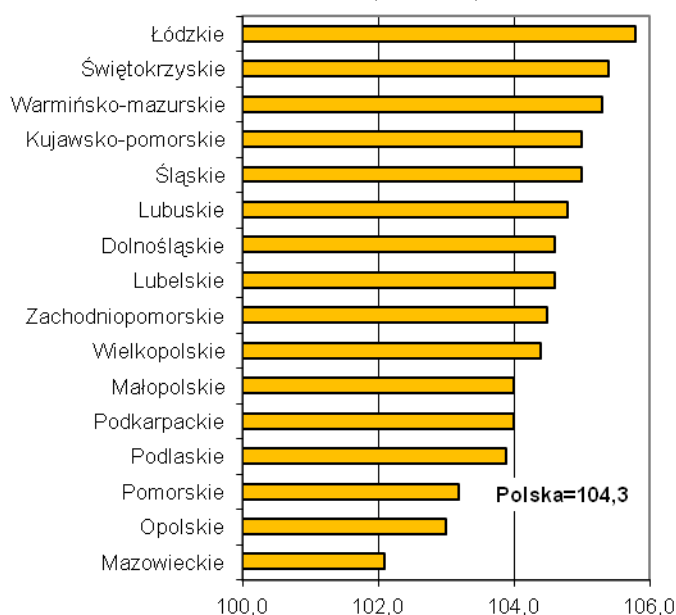

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w porównaniu z 2011 r. poprawiła się w 8 województwach (od 1,4 p.proc. w zachodniopomorskim do 0,1 p.proc. w podkarpackim). W województwach kujawsko-pomorskim i lubuskim relacja pozostała na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach pogorszyła się (od 1,8 p.proc. w opolskim do 0,3 p.proc. w podlaskim i pomorskim).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się w skali roku o 1,7 p.proc. i wyniosła 41,6 p.proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w 2012 r. wyniosło 3836,97 zł i było o 4,3% wyższe niż w 2011 r. (przed rokiem wzrost o 5,5%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w łódzkim (o 5,8%), a najmniejszy w mazowieckim (o 2,1%).

**DYNAMIKA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W PRZEMYŚLE W 2012 R.**
(2011=100)

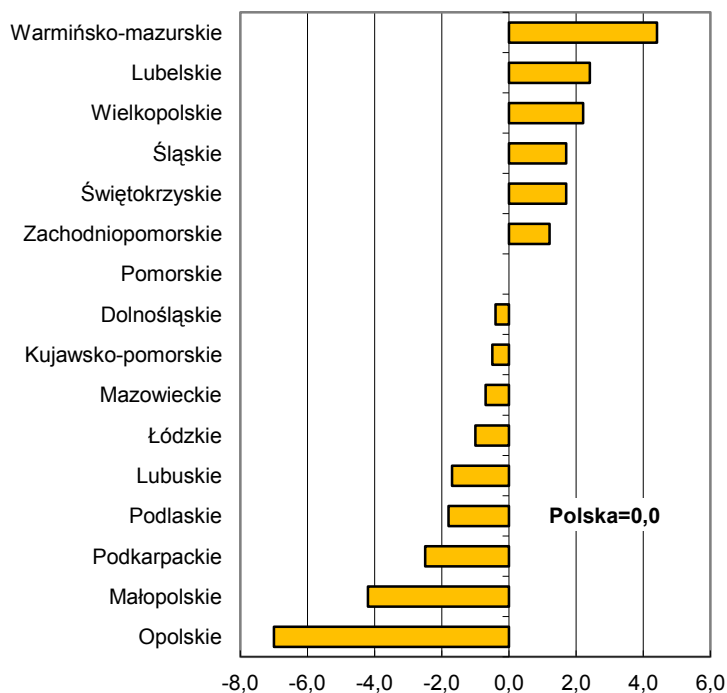
Wynagrodzenia w przemyśle wyższe niż średnio w kraju zanotowano (podobnie jak w 2011 r.) w śląskim, mazowieckim i dolnośląskim (odpowiednio o 20,2%, 12,8% i 7,8%). W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się poniżej średniej krajowej, najniższe nadal zanotowano w warmińsko-mazurskim (o 20,7% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z 2011 r. relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 10 województwach (od 1,4 p.proc. w łódzkim do 0,1 p.proc. w wielkopolskim). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się (od 2,4 p.proc. w mazowieckim do 0,2 proc. w podkarpackim).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle zwiększyła się nieznacznie i wyniosła 40,9 p.proc. wobec 40,8 p.proc. w 2011 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w 2012 r. wyniosło 3702,05 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim nie zmieniło się (przed rokiem wzrost o 4,6%). Wzrost wystąpił w 6 województwach (od 4,4% w warmińsko-mazurskim do 1,2% w zachodniopomorskim). W województwie pomorskim wynagrodzenia pozostały na poziomie sprzed roku, natomiast w pozostałych województwach zanotowano spadek (od 7,0% w opolskim do 0,4% w dolnośląskim).

**ZMIANY PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W BUDOWNICTWIE W 2012 R.**
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (o 33,3% wyższym niż średnio w kraju). W kolejnym pod względem wysokości wynagrodzeń województwie dolnośląskim płace były o 9,2% wyższe niż przeciętnie w kraju. W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najmniejsze w lubuskim (o 20,9%).

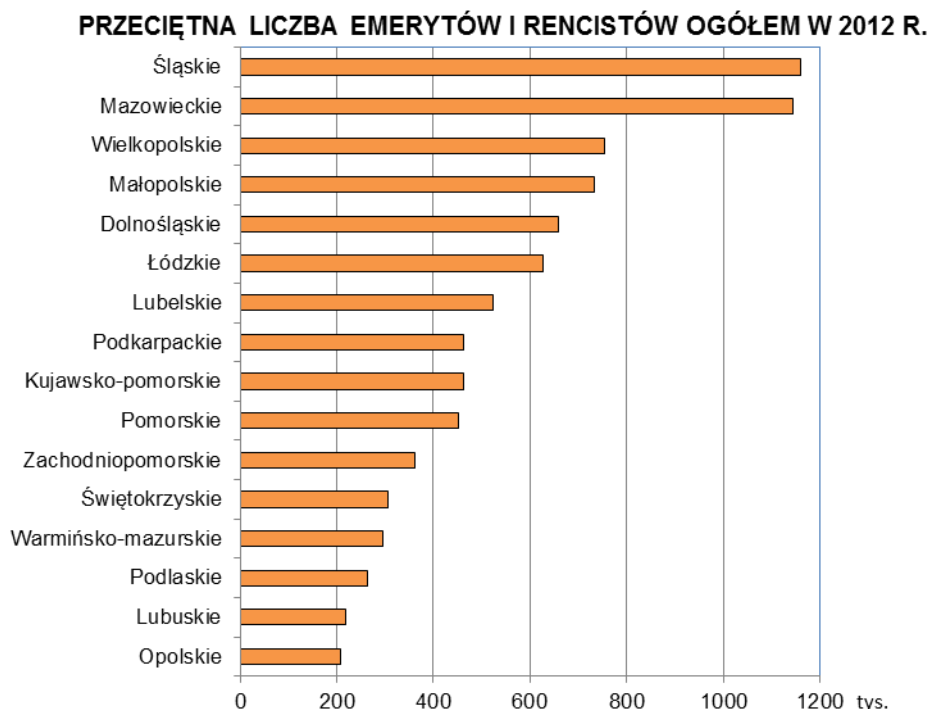
W porównaniu z 2011 r. relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 6 województwach, najbardziej w warmińsko-mazurskim (o 3,5 p.proc.), a w największym stopniu pogorszyła w opolskim (o 6,3 p.proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie w skali roku wyniosła 54,2 p.proc. wobec 54,9 p.proc. w roku 2011 i był to kolejny, drugi rok od 2007 zmniejszenia się tego wskaźnika.

EMERYTURY I RENTY

W 2012 r. nadal notowano spadek przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów. Podobnie jak w latach poprzednich, głębszy był spadek przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia w ramach systemu rolniczego niż w systemie ubezpieczeń pracowniczych. W ujęciu rocznym zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

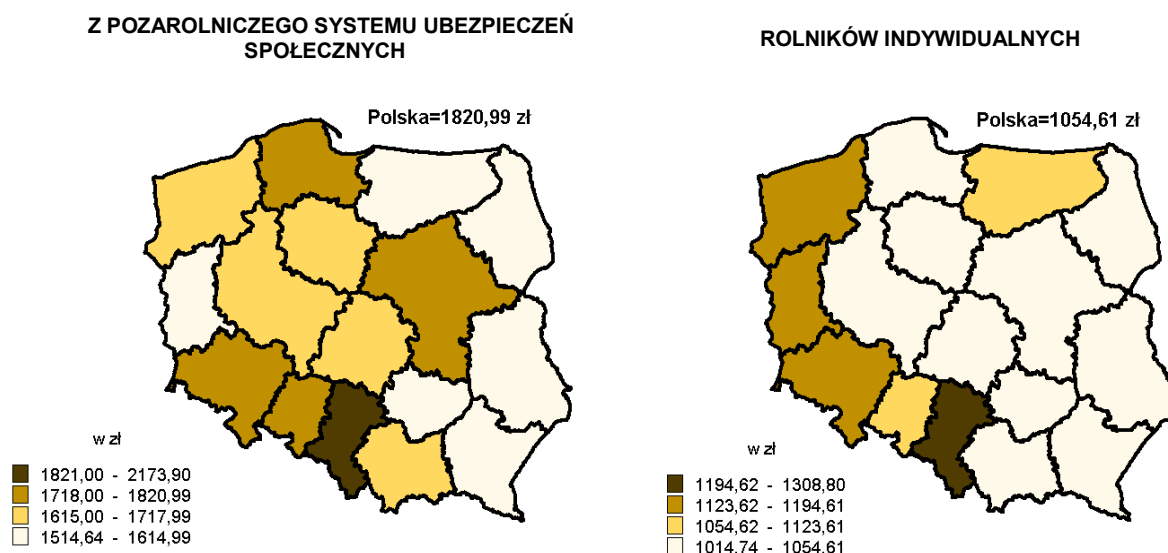
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w 2012 r. wyniosła 9027,4 tys. osób i była mniejsza o 1,1% niż przed rokiem. Zmniejszenie liczby emerytów i rencistów odnotowano we wszystkich województwach (od 0,1% w pomorskim do 2,2% w podlaskim).

Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 7741,7 tys. osób (o 0,7% mniej niż w 2011 r.). Spadek odnotowano w 12 województwach, w tym najgłębszy w podlaskim (o 1,8%). Wzrost wystąpił w województwach pomorskim i świętokrzyskim (po 0,2%) oraz warmińsko-mazurskim (o 0,1%) natomiast w województwie podkarpackim liczba pobierających emerytury i renty w systemie ubezpieczeń pracowniczych nie zmieniła się w skali roku. Emerytury i renty rolnicze pobierało 1285,7 tys. osób (o 3,1% mniej niż przed rokiem). Liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się w skali roku we wszystkich województwach (od 2,0% w małopolskim i wielkopolskim do 5,0% w lubuskim).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2012 r. wyniosła 1820,99 zł i była o 5,4% wyższa niż przed rokiem. Jej wzrost odnotowano we wszystkich województwach; natomiast jej poziom pozostawał wyższy niż średnio w kraju tylko w śląskim (o 19,4%). Najniższe przeciętne emerytury i renty w tym systemie, podobnie jak w poprzednich okresach, wypłacono w podkarpackim i lubelskim (odpowiednio o 16,8% i 14,2% mniejsze niż średnio w kraju).

PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA EMERYTURA I RENTA BRUTTO W 2012 R.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych nadal zmniejsza się i w 2012 r. wyniosła 36,2 p.proc. (wobec 37,8 p.proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2012 r. wyniosła 1054,61 zł i w skali roku zwiększyła się o 6,9%. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, największy w podkarpackim i podlaskim (po 7,3%), a najmniejszy w śląskim (o 5,5%). W 6 województwach przeciętna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych była wyższa niż średnio w kraju, w tym największa nadal w województwie śląskim (o 24,0%). Najniższe emerytury i renty rolnicze, podobnie jak w poprzednim roku, wypłacono w mazowieckim i podlaskim (odpowiednio o 3,8% i 3,3% mniejsze niż średnio w kraju).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i wyniosła 27,8 p.proc. (wobec 29,7 p.proc. przed rokiem).

CENY

W 2012 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był znaczny, ale wolniejszy niż w roku poprzednim. Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały podwyżki opłat związanych z mieszkaniem, dotyczących żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie transportu, które spowodowały podwyższenie wskaźnika odpowiednio o – 1,34 p.proc., 1,05 p.proc. oraz 0,64 p.proc. Niższe ceny odzieży i obuwia obniżyły wskaźnik ogółem o 0,20 p.proc.

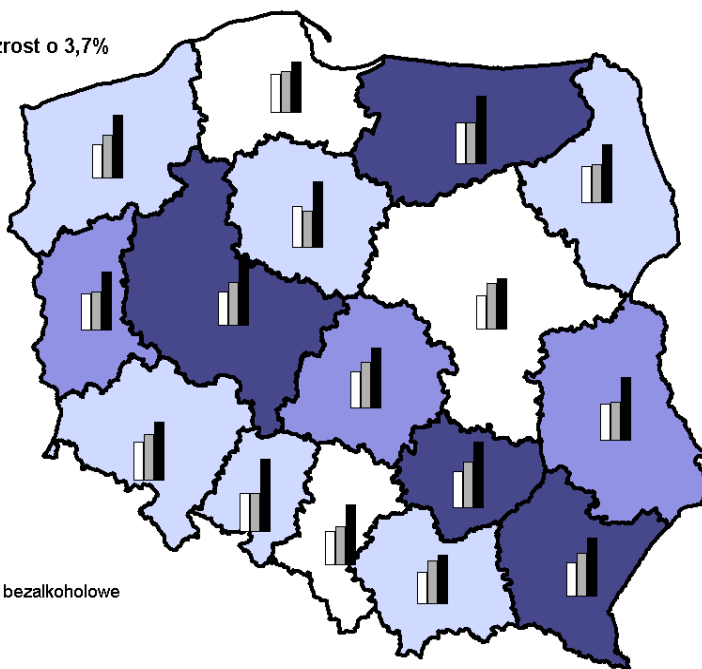
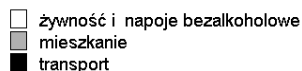
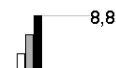
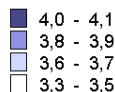
W 2012 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku o 3,7% wobec 4,3% w roku poprzednim. Wzrost cen zanotowano w większości grup towarów i usług, w tym znaczny – w zakresie transportu (o 7,0%), mieszkania (o 5,2%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,3%). Obniżono natomiast ceny odzieży i obuwia (o 4,2%). Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił we wszystkich województwach, największy – w podkarpackim i warmińsko-mazurskim (po 4,1%), w których odnotowano wyższe ceny w większości grup towarów i usług. W stopniu większym niż przeciętnie obserwowano wzrost cen także w województwach: świętokrzyskim i wielkopolskim (po 4,0%) oraz lubelskim, lubuskim i łódzkim (po 3,8%). Najwolniej natomiast rosły ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim (wzrost o 3,3%).

ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W 2012 R.

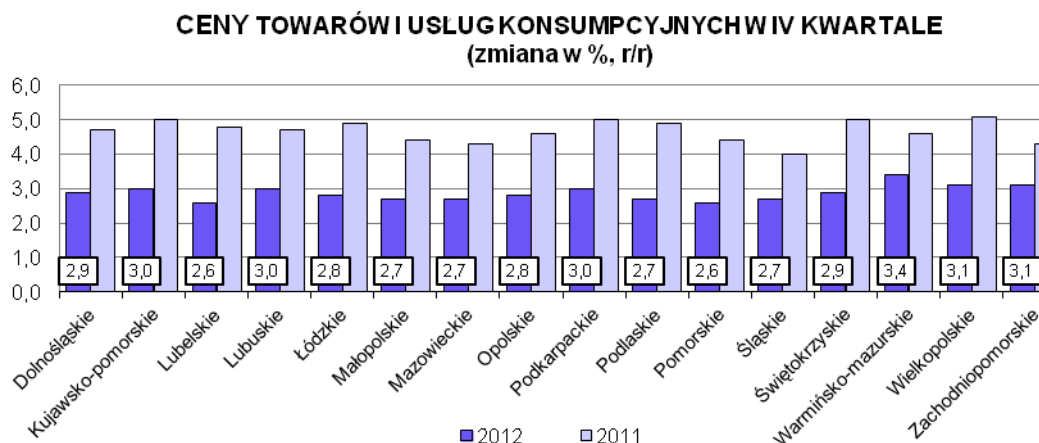
(2011=100)

Polska ogółem = wzrost o 3,7%

wzrost w %

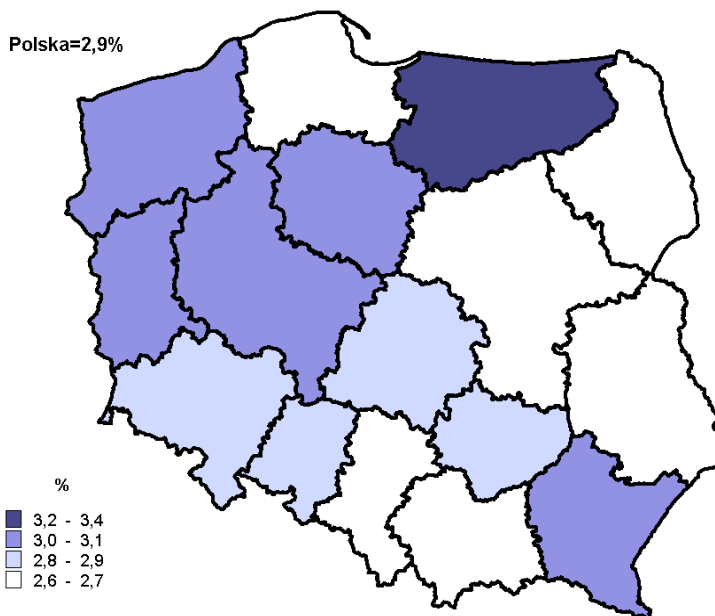
W IV kwartale 2012 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym były wyższe o 2,9% (wobec wzrostu o 4,6% w analogicznym okresie roku poprzedniego). Zanotowano znaczny wzrost m.in. cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 4,4%), oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,2%). Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia (o 4,7%).

We wszystkich województwach wzrosły ceny towarów i usług konsumpcyjnych, w tym najbardziej w warmińsko-mazurskim (o 3,4%), w wyniku m.in. najwyższych w kraju podwyżek cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz opłat w zakresie edukacji. Większą dynamikę cen niż średnio w kraju odnotowano ponadto w województwach: wielkopolskim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim oraz podkarpackim. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych najmniej wzrosły w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. w województwach lubelskim i pomorskim (o 2,6%).

**ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
W IV KWARTALE 2012 R.**

(IV kwartał 2011=100)

W IV kwartale 2012 r. **ceny żywności i napojów bezalkoholowych** zwiększyły się w skali roku o 4,2%, przy czym żywność była droższa o 4,3%, a napoje bezalkoholowe o 2,9%. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały we wszystkich województwach, w tym najbardziej w warmińsko-mazurskim (o 5,2%), m.in. w wyniku najwyższego w kraju wzrostu cen owoców (o 8,6%), artykułów w grupie „mleko, sery jaja” (o 7,7%), napojów bezalkoholowych (o 4,7%) oraz wyższego niż przeciętnie wzrostu cen m.in. mięsa (o 7,3%), warzyw (o 6,7%) oraz ryb

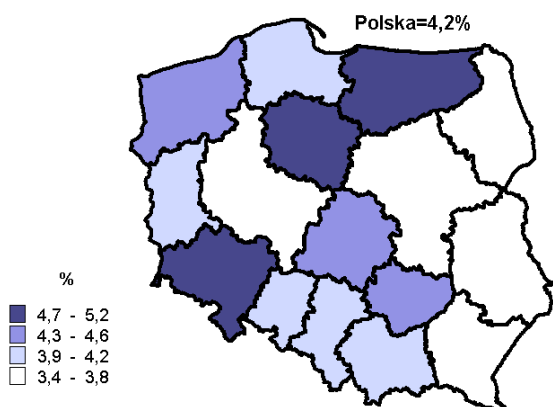
(o 5,4%). Wzrost cen większy niż średnio w kraju obserwowano również w województwach: dolnośląskim (o 5,0%), kujawsko-pomorskim (o 4,8%), łódzkim (o 4,4%), świętokrzyskim i zachodniopomorskim (po 4,3%). Najwolniej rosły ceny w województwie lubelskim (o 3,4%).

We wszystkich województwach droższe niż w IV kwartale 2011 r. było mięso (średnio o 6,2%), przy czym najbardziej wzrosły ceny w kujawsko-pomorskim i wielkopolskim (po 7,5%), najmniej – w mazowieckim (o 4,6%). W województwie zachodniopomorskim mięso wołowe oraz wieprzowe podrożało najbardziej (odpowiednio o: 13,0% i 10,5%, wobec 10,5% i 7,6% w kraju). Wzrost cen wędlin kształtował się od 4,8% (w mazowieckim) do 9,0% (w kujawsko-pomorskim), wobec wzrostu średnio w kraju – o 7,0%. Ceny drobiu były wyższe w 13 województwach, przy czym w 9 wzrosły więcej niż przeciętnie (najbardziej w lubelskim – o 4,1% wobec 1,1% w kraju). Spadek cen drobiu odnotowano natomiast w województwach: dolnośląskim, podlaskim i mazowieckim (odpowiednio o: 2,7%, 2,0% i 1,0%). Więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego konsumenci płacili za artykuły w grupie „mleko, sery jaja”, w tym jaja – o 28,9% więcej (zwłaszcza w województwie warmińsko-mazurskim – o 44,5%). Ceny mleka były wyższe w 12 województwach w granicach od 0,7% (w dolnośląskim) do 5,1% (w śląskim), wobec 1,5% średnio w kraju. Ceny serów natomiast wzrosły w 13 województwach, w tym najbardziej w lubuskim (o 2,2% wobec 1,1% w kraju). Droższe, niż w IV kwartale 2011 r. były również owoce (o 5,2%), zwłaszcza w dolnośląskim (o 9,1%), warmińsko-mazurskim (o 8,6%), małopolskim (o 7,9%), świętokrzyskim (o 7,7%) oraz pomorskim (o 6,6%), przy czym w województwie wielkopolskim obserwowano spadek cen (o 1,5%). Droższe niż w roku poprzednim były ryby – o 5,0% (w województwach w granicach od 3,3% w dolnośląskim do 6,5% w świętokrzyskim) oraz warzywa – o 4,1% (w województwach od 1,4% w lubelskim do 7,5% w dolnośląskim). Makarony i mąka najbardziej podrożały w województwie śląskim (odpowiednio o: 7,1% i 4,0% wobec 2,2% i 0,4% średnio w kraju), a pieczywo w opolskim (o 3,5% wobec 1,2%).

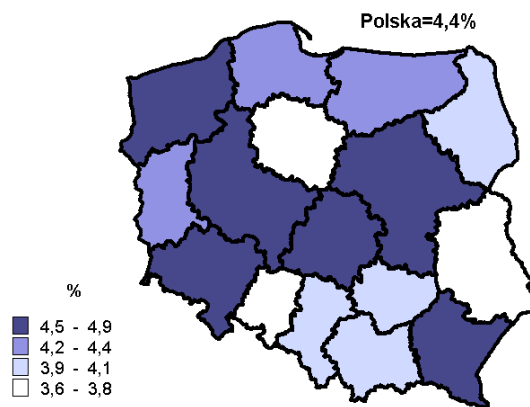
ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG I IV KWARTALE 2012 R.

(IV kwartał 2011=100)

ŻYWNOSCI I NAPOJÓW BEZALKOHOLOWYCH

ZWIĄZANYCH Z MIESZKANIEM

Ceny **odzieży i obuwia** były o 4,7% niższe niż w porównaniu z IV kwartałem 2011 r., przy czym nieco większe obniżki cen dotyczyły odzieży (spadek o 4,9%), niż obuwia (spadek

o 4,3%). Niższe ceny odzieży i obuwia odnotowano we wszystkich województwach w granicach od 8,5% (w śląskim) do 2,0% (w lubuskim oraz podkarpackim).

We wszystkich województwach wzrosły ceny w zakresie **mieszkania** (przeciętnie o 4,4%, wobec 6,0% w IV kwartale 2011 r.), w tym w skali większej niż przeciętnie – w 6 (najbardziej w zachodniopomorskim – o 4,9%). Najniższe podwyżki obserwowano w województwie kujawsko-pomorskim (o 3,6%).

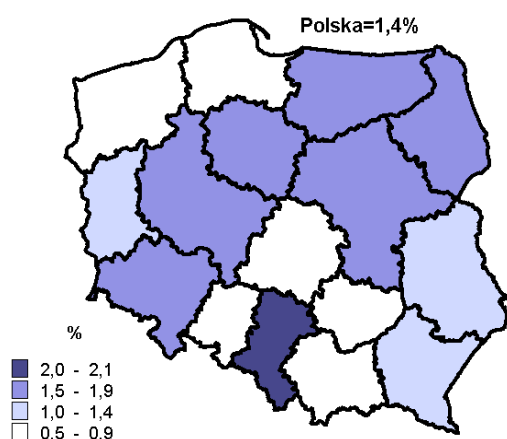
W IV kwartale 2012 r. podniesiono opłaty za usługi kanalizacyjne średnio – o 7,6%, zaopatrywanie w wodę – o 5,9% oraz wywóz nieczystości (śmieci) – o 5,7%, przy czym najbardziej w województwach – odpowiednio: mazowieckim (o 12,2%), zachodniopomorskim (o 9,0%) oraz pomorskim (o 9,8%). Więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego należało zapłacić za nośniki energii – o 5,3%, w tym gaz (o 7,3%), energię ciepłą (o 6,0%) i energię elektryczną (o 5,9%). Ceny gazu w 7 województwach, były wyższe niż przeciętnie w kraju, w tym najbardziej wzrosły w zachodniopomorskim (o 8,6%). Wzrost cen za energię ciepłą kształtował się w województwach od 3,0% w zachodniopomorskim do 7,3% w łódzkim, natomiast energia elektryczna najbardziej podrożała w pomorskim (o 7,4%). Podniesiono również w skali roku ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego – o 2,1%, w tym najbardziej w województwie małopolskim i wielkopolskim (wzrost po 3,0%).

W IV kwartale 2012 r. opłaty związane ze **zdrowiem** wzrosły o 1,4% (wobec 6,1%, w analogicznym okresie 2011 r.). Najszybciej rosły ceny w województwie śląskim (o 2,1%), gdzie m.in. w skali większej niż przeciętnie obserwowano wzrost cen usług stomatologicznych (o 7,1%), sanatoryjnych (o 6,6%) oraz lekarskich (o 4,7%). Najmniejsze natomiast podwyżki w zakresie zdrowia odnotowano w województwach opolskim i świętokrzyskim (wzrost po 0,5%).

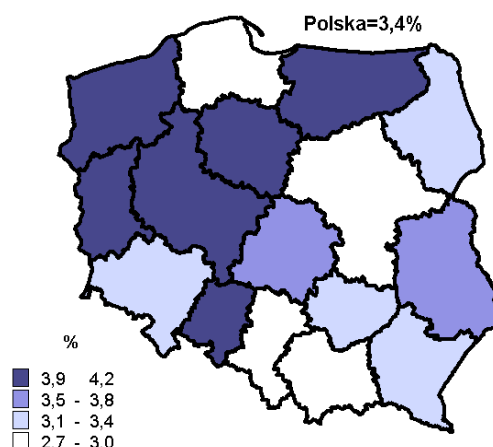
ZMIANY CEN TOWARÓW I USŁUG W IV KWARTALE 2012 R.

(IV kwartał 2011=100)

ZWIĄZANYCH ZE ZDROWIEM

ZWIĄZANYCH Z TRANSPORTEM

Podniesiono ceny usług stomatologicznych oraz sanatoryjnych (wzrost po 4,3%), przy czym najbardziej – w województwach odpowiednio: lubuskim (o 7,7%) i łódzkim (o 6,9%). Droższe były także usługi lekarskie – średnio o 4,1%, a w województwach wzrost cen

kształtował się od 1,8% (w pomorskim) do 7,8% (w podkarpackim). Artykuły farmaceutyczne wzrosły w 8 województwach (średnio o 0,1%), najwięcej w śląskim i wielkopolskim (po 0,7%).

Wzrost cen towarów i usług w zakresie **transportu** wyniósł w skali roku średnio 3,4% (wobec 9,7% w IV kwartale 2011 r.), najbardziej – w województwie zachodniopomorskim (o 4,2%). Wzrost cen w skali większej niż przeciętnie obserwowano również województwach: łódzkim, lubelskim, opolskim, kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim, lubuskim i wielkopolskim (od 3,5% do 4,1%). W województwie mazowieckim ceny w zakresie transportu rosły najwolniej w kraju (o 2,7%).

We wszystkich województwach znacznie podrożały usługi transportowe (średnio o 5,0%), w tym najbardziej w województwie wielkopolskim (o 7,0%). Paliwa do prywatnych środków transportu wzrosły o 4,3%, zwłaszcza benzyny silnikowe (najbardziej w lubelskim i podkarpackim – po 6,0%, wobec 5,3% średnio w kraju). Wzrost cen paliw w skali większej niż przeciętnie obserwowano w województwach: zachodniopomorskim (o 5,5%), lubuskim (o 5,4%), wielkopolskim (o 4,7%), kujawsko-pomorskim (o 4,5%) oraz podkarpackim i warmińsko-mazurskim (po 4,4%). Niższe natomiast niż w IV kwartale 2011 r. były ceny samochodów osobowych (o 0,9%), przy czym w 4 województwach spadek cen był głębszy niż przeciętnie, a w małopolskim odnotowano wzrost cen (o 0,4%).

Ceny towarów i usług w zakresie **rekreacji i kultury** w IV kwartale 2012 r. wzrosły w skali roku o 0,7% (wobec o 1,0% w analogicznym okresie 2011 r.). Wzrost cen obserwowano w 15 województwach od 0,3% (w kujawsko-pomorskim) do 1,9% (w śląskim). W województwie dolnośląskim natomiast notowano spadek cen w tym zakresie (o 1,1%).

Wyższe niż IV kwartale 2011 r. były m.in. ceny usług związanych z turystyką zorganizowaną, szczególnie w województwach podkarpackim, opolskim i świętokrzyskim (odpowiednio o: 12,8%, 12,1%, 9,9%, wobec 6,0% średnio w kraju). Podrożały również książki (o 4,6%), najbardziej w województwie kujawsko-pomorskim (o 5,7%) oraz bilety do kin, teatrów i na koncerty (o 4,1%), przy czym w 8 województwach w stopniu wyższym niż przeciętnie (najbardziej w łódzkim – o 12,2%). Niższe natomiast notowano m.in. ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego – o 6,8% (w województwie pomorskim spadek był najgłębszy – o 10,7%). Gazety i czasopisma były tańsze średnio – o 4,8%.

W IV kwartale 2012 r. wzrosły opłaty w zakresie **edukacji** (o 2,7% wobec 4,9% w analogicznym okresie roku poprzedniego), w tym najbardziej w województwie warmińsko-mazurskim (o 4,8%).

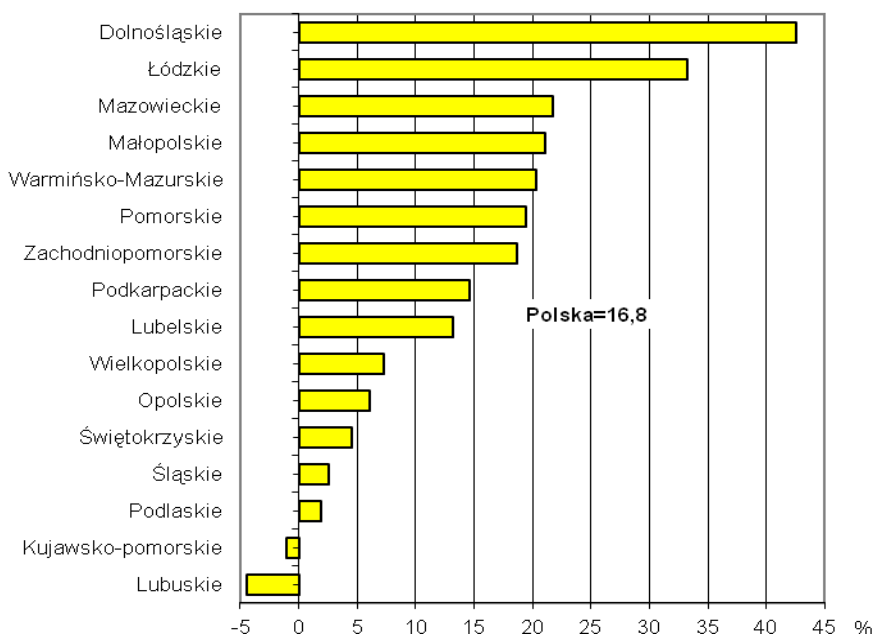
W IV kwartale 2012 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych **w porównaniu z poprzednim kwartałem** były wyższe o 0,4%. Wzrosły m.in. ceny odzieży i obuwia (o 2,7%), edukacji (o 1,5%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,8%) oraz towarów i usług w zakresie mieszkania (o 0,5%). Obserwowano natomiast spadek cen w zakresie rekreacji i kultury (o 0,9%) oraz transportu (o 0,5%). W porównaniu z poprzednim kwartałem wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, w tym w 7 w skali większej niż przeciętnie (od 0,5% w lubelskim, łódzkim, podkarpackim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim do 0,7% w kujawsko-pomorskim). Najmniej natomiast wzrosły ceny w województwie pomorskim (o 0,1%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Po spadkach w latach 2009-2011 rok 2012 był pierwszym, w którym odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Więcej mieszkań oddano zarówno w budownictwie indywidualnym jak i spółdzielczym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

W 2012 r. **oddano do użytkowania** 152,9 tys. mieszkań, tj. o 16,8% więcej niż przed rokiem (w 2011 r. spadek o 3,6%, a w 2010 r. o 15,1%). Wzrost wystąpił w 14 województwach, największy w dolnośląskim (42,5%, po spadku przed rokiem o 17,3%), a najmniejszy w podlaskim (1,9%). Spadki odnotowano jedynie w województwach lubuskim (o 4,5%) i kujawsko-pomorskim (o 1,1%).

ZMIANA LICZBY MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W 2012 R.
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Lepsze niż przed rokiem efekty budownictwa obserwowano w budownictwie spółdzielczym, indywidualnym oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie spółdzielczym (o 10,8%) oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 30,3%) wystąpił po spadkach przed rokiem (odpowiednio o 25,1% i 8,8%). W budownictwie indywidualnym oddano o 10,2% więcej mieszkań niż przed rokiem (w 2011 r. wzrost o 4,4%).

W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania, po obniżeniu obserwowanym w 2011 r., zwiększył się udział mieszkań realizowanych w budownictwie przeznaczonym na

sprzedaż lub wynajem (o 4,3 p.proc. do 41,6%). Zmniejszył się natomiast udział budownictwa indywidualnego (o 3,2 p.proc. do 53,0%), oraz spółdzielczego (o 0,2 p.proc. do 2,7%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 102,4 m² i była o 4,7 m² mniejsza niż przed rokiem. Największe mieszkania budowano podobnie jak przed rokiem w opolskim (126,3 m²) i śląskim (126,0 m²), a najmniejsze w pomorskim (90,3 m²). W budownictwie spółdzielczym średnia powierzchnia mieszkania wyniosła 58,4 m², a w budownictwie indywidualnym – 138,9 m².

W porównaniu z rokiem poprzednim spadła liczba **pozwoleń na budowę**. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia w 2012 r. wyniosła 156,5 tys. i w porównaniu z 2011 r. zmniejszyła się o 10,7%. Spadek odnotowano w 14 województwach, najgłębszy w dolnośląskim (o 25,2%) i zachodniopomorskim (o 25,0%), a najmniejszy w pomorskim (o 0,1%). Wzrost liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia wystąpił w województwie opolskim (o 20,3%) i podlaskim (o 13,3%). W 2012 r. pogłębił się spadek pozwoleń wydanych inwestorom indywidualnym. W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych wydano pozwolenia na budowę 81,3 tys. mieszkań, tj. o 8,7% mniej niż przed rokiem. Spadek zanotowano we wszystkich województwach, najgłębszy w dolnośląskim (o 17,1%), a najmniejszy w małopolskim (o 1,4%).

PRODUKCJA PRZEMYSŁU I BUDOWNICTWA

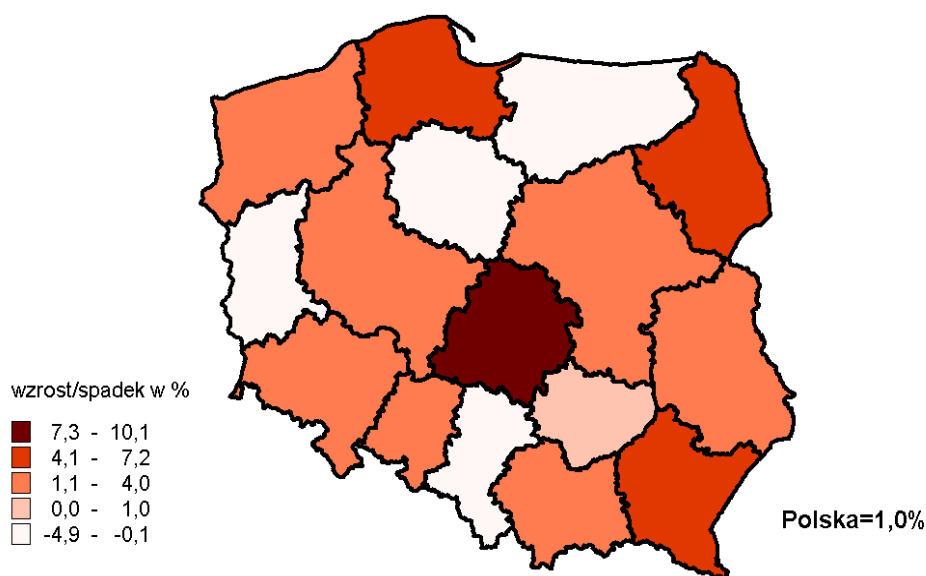
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w 2012 r. była wyższa o 1,0% niż w roku poprzednim (w 2011 r. odnotowano wzrost o 7,7%).

W 2012 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) była w skali roku wyższa o 0,5% (wobec wzrostu o 17,3% w 2011 r.).

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była w 2012 r. o 1,0% wyższa w stosunku do 2011 r. (przed rokiem wzrost o 7,7%), a tempo wzrostu uległo dalszemu spowolnieniu (w I kwartale br. wzrost o 4,9%, w I półroczu br. wzrost o 3,8%, w okresie I-III kwartał br. wzrost o 2,5%). Zwiększenie produkcji odnotowano w 12 województwach, od 10,1% w łódzkim (przed rokiem wzrost o 16,4%) do 0,6% w świętokrzyskim (przed rokiem wzrost o 8,6%). W pozostałych województwach wystąpił spadek produkcji sprzedanej przemysłu od 4,9% w śląskim do 0,3% w kujawsko-pomorskim.

ZMIANY PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU W 2012 R.

(ceny stałe; 2011=100)

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju o 1,0%) obserwowany w 12 województwach. Najgłębszy spadek zatrudnienia w przemyśle (o 2,9%) odnotowano w województwie łódzkim, w którym wzrost produkcji sprzedanej przemysłu był najwyższy w kraju. W pozostałych województwach odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle,

największy w podlaskim (o 0,5%), gdzie wzrost produkcji sprzedanej przemysłu był drugi po województwie łódzkim (o 7,2%).

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) była w 2012 r. wyższa o 0,5% w porównaniu z 2011 r. (w I kwartale br. wzrost o 14,3%, w I półroczu br. wzrost o 8,3%, w okresie I-III kwartał wzrost o 3,8%). Wzrost odnotowano w 6 województwach, największy w lubelskim o 10,1% (przed rokiem wzrost o 16,8%), najmniejszy w podkarpackim (o 2,3%, przed rokiem wzrost o 15,7%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w opolskim (o 16,7%, wobec wzrostu o 15,6% w roku poprzednim) i lubuskim (o 16,2%, wobec wzrostu o 23,4% w 2011 r.).

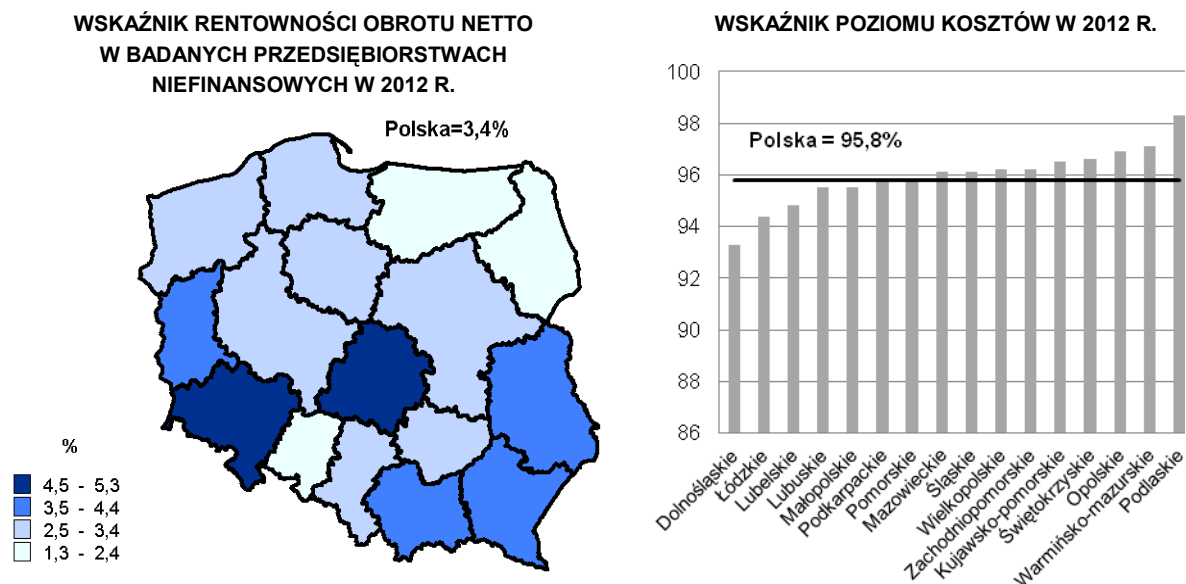
Zwiększeniu produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (przeciętnie o 2,1%), notowany w 11 województwach. Największy wzrost wystąpił w województwie warmińsko-mazurskim (o 7,9%) przy wzroście produkcji sprzedanej budownictwa o 6,1%. W województwach lubuskim i opolskim, w których wystąpiły znaczne spadki produkcji sprzedanej budownictwa, odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w budownictwie odpowiednio – o 3,5% i 0,7%.

Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (48,5%) oraz ponad połowę budownictwa (54,1%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2012 r. **wyniki finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych były słabsze od uzyskanych w poprzednim roku. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe były mniej korzystne.

Wzrost przychodów z całokształtu działalności był wolniejszy niż kosztów ich uzyskania (3,9% wobec 5,3%), w rezultacie pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów – z 94,6% przed rokiem do 95,8%. W skali roku zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,4% do 4,2%) i netto (z 4,5% do 3,4%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,3% do 4,3%). Wynik finansowy netto był niższy o 21,0% (spadek zysku netto o 13,0% i wzrost straty netto o 35,8%), przy spadku o 17,6% kwoty obciążeń wyniku finansowego brutto. Odnotowano mniejszy udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (spadek o 1,3 p.proc. do 77,0%). Zmniejszył się także ich udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej (o 1,7 p.proc. do 84,5%).

W 11 województwach **przychody z całokształtu działalności** rosły wolniej niż **koszty ich uzyskania**, a w śląskim i świętokrzyskim przychody spadły przy rosnących kosztach – spowodowało to pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w tych województwach. W 3 województwach zanotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów; w lubuskim i zachodniopomorskim było to wynikiem mniejszego spadku przychodów z całokształtu działalności niż kosztów ich uzyskania, a w pomorskim – szybszego wzrostu przychodów niż kosztów.

Wynik finansowy brutto zmniejszył się w skali roku o 20,4% do 99372,0 mln zł (zysk brutto 123534,3 mln zł, strata brutto 24162,3 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** w wysokości 17255,1 mln zł spadły w skali roku o 3681,2 mln zł.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 82116,9 mln zł (zysk netto 105437,4 mln zł, strata netto 23320,5 mln zł), wobec 103950,3 mln zł przed rokiem. Pogorszenie zarówno wartości wyniku finansowego brutto i netto odnotowano

w 13 województwach, w tym w 10 województwach spadek wyniku finansowego netto był większy niż wyniku finansowego brutto. W małopolskim wynik finansowy brutto zmniejszył się a netto – wzrósł, natomiast w lubuskim i pomorskim, wyniki finansowe brutto i netto były lepsze w porównaniu z 2011 r.

Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zmniejszył się o 1,0 p.proc. i wyniósł 4,3%. Pogorszenie wskaźnika obserwowano w 14 województwach, najgłębsze w dolnośląskim (z 10,2% do 7,5%), gdzie pomimo spadku, wskaźnik był korzystny (2 lokata). W województwie pomorskim wskaźnik pozostał na poziomie sprzed roku (4,6%), natomiast w lubelskim – poprawił się (o 0,4 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w województwach wynosiła 5,7 p.proc. – najwyższy poziom odnotowały przedsiębiorstwa w łódzkim (8,0%), a najniższy – w podlaskim (2,3%).

W badanych podmiotach **wskaźnik rentowności obrotu brutto** zmniejszył się w skali roku o 1,2 p.proc. i wyniósł 4,2%, a **wskaźnik rentowności obrotu netto** – o 1,1 p.proc. i ukształtował się na poziomie 3,4%. Spadek zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto, jak i netto odnotowano w 13 województwach – najgłębszy w dolnośląskim (spadek odpowiednio o 5,2 p.proc. i o 4,6 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 4,9 p.proc. (od 1,8% w podlaskim do 6,7% w dolnośląskim) i była mniejsza niż przed rokiem (9,0 p.proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 4,0 p.proc. (wobec 7,5 p.proc. w 2011 r.) i wyznaczona była przez województwo podlaskie (1,3%) oraz dolnośląskie (5,3%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności w 2012 r. kształtował się następująco:

WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %		WOJEWÓDZTWA	Udział jednostek rentownych w %	
	w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności		w liczbie jednostek ogółem	w przychodach z całokształtu działalności
POLSKA	77,0	84,5			
Pomorskie	79,7	93,1	Lubelskie	75,4	86,6
Wielkopolskie	79,1	91,2	Kujawsko-pomorskie	79,4	85,0
Łódzkie	78,5	91,1	Śląskie	78,0	82,8
Podkarpackie	75,6	88,4	Opolskie	74,6	82,5
Warmińsko-mazurskie	77,8	87,8	Małopolskie	77,5	81,7
Podlaskie	77,3	87,7	Mazowieckie	74,1	81,4
Lubuskie	74,6	87,3	Świętokrzyskie	79,0	80,2
Zachodniopomorskie	79,7	87,1	Dolnośląskie	74,9	79,7

Udział podmiotów rentownych w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się w skali roku z 86,2% do 84,5%; największy spadek wystąpił w województwie śląskim. Zmniejszył się również ich udział w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych z 78,3% do 77,0%; w największym stopniu w województwie warmińsko-mazurskim.

NAKŁADY INWESTYCYJNE

W 2012 r., po znacznym wzroście w 2011 r., **nakłady inwestycyjne** ogółem badanych przedsiębiorstw (w cenach stałych) nieco obniżyły się. Wpłynął na to spadek nakładów na zakupy, przy wzroście nakładów na budynki i budowlę. Mniejsza niż w 2011 r. była liczba i wartość kosztorysowa nowych inwestycji.

W 2012 r. **nakłady ogółem** badanych przedsiębiorstw¹ wyniosły 99,7 mld zł i były (w cenach stałych) o 0,9% niższe niż przed rokiem. Nakłady na zakupy² spadły o 3,8%, natomiast na budynki i budowlę wzrosły o 3,4%. Udział zakupów w nakładach ogółem wyniósł 58,5% (przed rokiem 59,5%).

Wyższy niż średnio w kraju udział zakupów w nakładach ogółem, wykazały jednostki w województwach: łódzkim, warmińsko-mazurskim, dolnośląskim, świętokrzyskim, lubuskim, kujawsko-pomorskim, podlaskim, podkarpackim, śląskim, opolskim i wielkopolskim.

Uszeregowanie województw pod względem dynamiki zrealizowanych nakładów w 2011 r. i 2012 r. przedstawiało się następująco:

2011		2012	
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 (ceny bieżące)			
POLSKA <i>POLAND</i>	111,9	POLSKA <i>POLAND</i>	99,9
Małopolskie	141,6	Małopolskie	114,7
Podkarpackie	138,5	Podlaskie	114,7
Śląskie	134,2	Podkarpackie	111,7
Lubuskie	123,6	Wielkopolskie	107,8
Wielkopolskie	121,8	Śląskie	105,7
Lubelskie	116,6	Opolskie	102,2
Podlaskie	115,0	Warmińsko-mazurskie	101,6
Świętokrzyskie	109,1	Lubelskie	99,3
Mazowieckie	108,7	Pomorskie	98,2
Zachodniopomorskie	107,5	Łódzkie	96,0
Dolnośląskie	102,0	Mazowieckie	95,8
Warmińsko-mazurskie	101,8	Dolnośląskie	95,3
Pomorskie	97,4	Zachodniopomorskie	91,3
Łódzkie	94,8	Kujawsko-pomorskie	89,0
Kujawsko-pomorskie	92,2	Świętokrzyskie	88,9
Opolskie	82,2	Lubuskie	87,5

Największy udział w zrealizowanych nakładach w 2012 r. miały jednostki z województwa mazowieckiego, śląskiego i dolnośląskiego – łącznie 55,2% (56,3% w 2011 r.). W czterech kolejnych województwach (wielkopolskim, małopolskim, łódzkim, pomorskim) zrealizowano 27,7% nakładów (przed rokiem 26,3%). Na pozostałe województwa przypadało 17,1% (17,4% w 2011 r.).

W strukturze nakładów na nowe środki trwałe największy udział miały nakłady jednostek przetwórstwa przemysłowego – 31,6% (31,8% w 2011 r.).

¹Dane dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych.

² Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, śląskiego, wielkopolskiego, dolnośląskiego, małopolskiego, podkarpackiego, łódzkiego i kujawsko-pomorskiego realizowały 79,5%% nakładów związanych z przetwórstwem przemysłowym.

W 2012 r. **rozpoczęto** 157,0 tys. **inwestycji**, tj. o 1,9% mniej niż przed rokiem. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 44,0 mld zł i była o 14,5% niższa niż w 2011 r. Na jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, małopolskiego, wielkopolskiego, śląskiego, pomorskiego i dolnośląskiego przypadało 91,3% liczby noworozpoczętych inwestycji. Największy udział w wartości kosztorysowej rozpoczętych inwestycji przypadało na jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego (39,9%), wielkopolskiego (9,9%), śląskiego (8,2%), dolnośląskiego (7,4%), małopolskiego (6,5%), pomorskiego (5,6%) i łódzkiego (4,8%).

ROLNICTWO

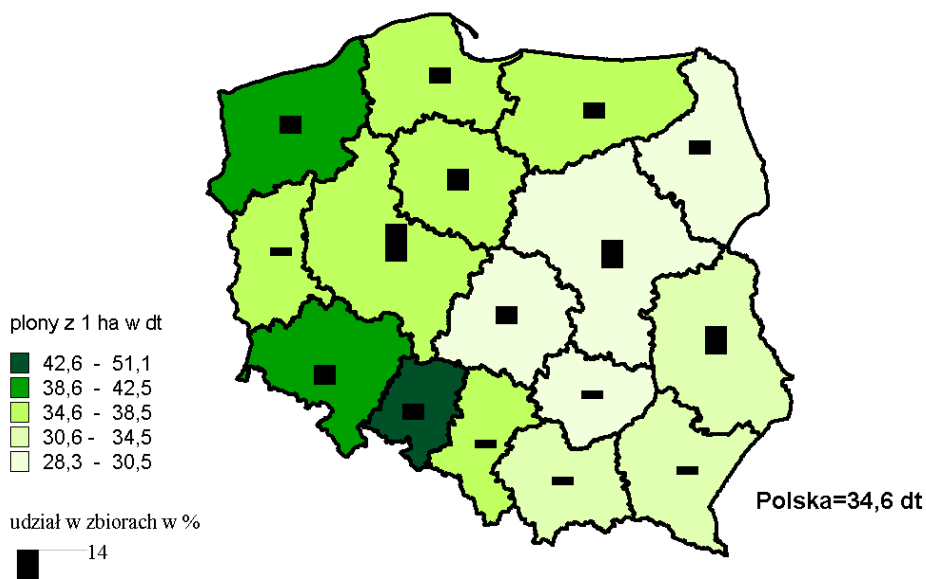
Wstępnie szacuje się, że **globalna produkcja rolnicza** w 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, nieznacznie wzrosła (o 0,7%). Wzrost ten wynikał ze zwiększenia **produkcji roślinnej** o 2,6%. Natomiast **produkcja zwierzęca** ukształtowała się na poziomie o 1,6% niższym niż przed rokiem.

Korzystne warunki agrometeorologiczne wpłynęły na wyższe niż przed rokiem plonowanie większości upraw. Zbiory zbóż podstawowych oraz rzepaku i rzepiku według wynikowego szacunku przeprowadzonego w listopadzie 2012 r. były wyższe niż w 2011 r. Natomiast mniej niż przed rokiem zebrano ziemniaków i buraków cukrowych.

Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2012 r. wyniosła 7,1 mln ha i była o 4,2% mniejsza niż przed rokiem. W skali roku zmniejszenie powierzchni zasiewów zbóż odnotowano w 14 województwach, w granicach od 11,7% w śląskim do 1,3% w lubuskim. Wzrost powierzchni uprawy odnotowano w mazowieckim (o 7,0%) i pomorskim (o 0,4%). Podobnie jak w poprzednich latach, największą powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano w województwach: wielkopolskim (13,3% krajowej uprawy), mazowieckim (13,0%) i lubelskim (10,9%), a najmniejszą w śląskim (2,6%), małopolskim (2,8%) i podkarpackim (2,9%).

Plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2012 r. wyniosło 34,6 dt z 1 ha i było lepsze niż przed rokiem (o 5,2%). W skali roku wzrost plonów zbóż wystąpił w 13 województwach, w granicach od 36,6% w lubuskim do 0,6% w opolskim. Słabsze plonowanie odnotowano w łódzkim (o 5,1%), dolnośląskim (o 3,5%) i śląskim (o 0,6%). Najwyższe plony zbóż z 1 ha zanotowano w opolskim (51,1 dt), dolnośląskim (41,4 dt) i zachodniopomorskim (40,2 dt), a najniższe – w mazowieckim (28,3 dt), świętokrzyskim (28,8 dt) i podlaskim (28,9 dt). W 9 województwach plony przekroczyły przeciętną wielkość dla kraju.

ZRÓŻNICOWANIE PLONÓW ORAZ UDZIAŁ WOJEWÓDZTW W ZBIORACH ZBÓŻ PODSTAWOWYCH W 2012 R.

Przy mniejszej od ubiegłorocznej powierzchni, ale wyższym plonowaniu, **zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** w 2012 r. były o 0,6% większe od uzyskanych w 2011 r. i wyniosły 24,4 mln t. Wzrost produkcji zbóż odnotowano w 7 województwach, w granicach od 34,6% w lubuskim do 0,5% w wielkopolskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek zbiorów zbóż, najgłębszy w śląskim (o 12,2%). Największe zbiory zbóż uzyskały województwa: wielkopolskie (13,9% krajowej produkcji zbóż), mazowieckie (10,6%) i lubelskie (10,0%). Najmniej zbóż zebrano w świętokrzyskim (2,6% krajowych zbiorów) oraz małopolskim, podkarpackim i śląskim (po 2,7%).

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2012 r. wyniosła 720,3 tys. ha i w stosunku do 2011 r. uległa wyraźnemu ograniczeniu (o 13,2%). Zmniejszenie powierzchni zasiewów miało miejsce w 8 województwach, w granicach od 53,0% w kujawsko-pomorskim do 8,0% w pomorskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost powierzchni zasiewów, w tym największy w świętokrzyskim (o 56,0%) i zachodniopomorskim (o 52,6%). Największą powierzchnię uprawy rzepaku i rzepiku odnotowano w województwach: dolnośląskim (15,3% krajowej uprawy), zachodniopomorskim (14,8%) i wielkopolskim (12,0%), a najmniejszą w małopolskim (0,7%), podlaskim (1,1%), świętokrzyskim (1,2%) i łódzkim (1,4%).

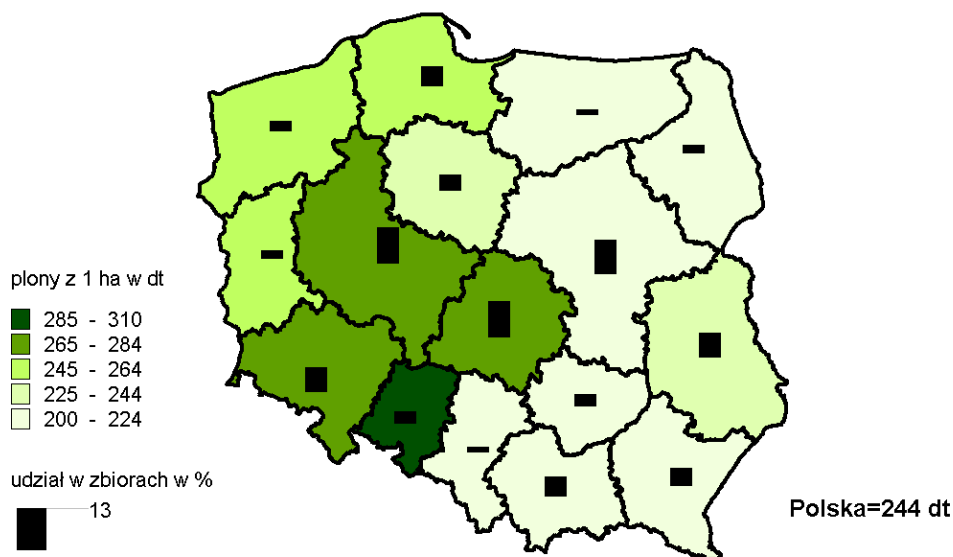
Plony rzepaku i rzepiku ukształtowały się na poziomie 26,4 dt z 1 ha i w skali roku były wyższe o 17,9%. Wzrost plonów wystąpił w 14 województwach, w granicach od 68,0% w zachodniopomorskim do 1,2% w lubelskim. Mniejsze plonowanie odnotowano w łódzkim (o 7,2%) i dolnośląskim (o 6,5%). Najwyższe plony rzepaku i rzepiku z 1 ha zanotowano w opolskim (30,5 dt), a najniższe – w łódzkim (18,1 dt). W 8 województwach plony przekroczyły przeciętną wielkość dla kraju.

Ocenia się, że **zbiory rzepaku i rzepiku** w 2012 r., przy ograniczeniu powierzchni uprawy, ale wyższym plonowaniu, były większe od notowanych przed rokiem o 2,2% i wyniosły ponad 1,9 mln t. Wzrost zbiorów rzepaku i rzepiku odnotowano w 10 województwach, w tym największy w zachodniopomorskim, w wyniku znacznego zwiększenia areału uprawy i większego plonowania. W pozostałych województwach odnotowano spadek zbiorów, w tym najgłębszy w łódzkim (o 45,7%) i kujawsko-pomorskim (o 42,1%). Największe zbiory rzepaku i rzepiku uzyskano w województwach: zachodniopomorskim (16,2% krajowych zbiorów), dolnośląskim (14,1%), wielkopolskim (10,7%) i warmińsko-mazurskim (10,4%). Najmniej rzepaku i rzepiku zebrano w małopolskim (0,8% produkcji krajowej).

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2012 r. wyniosła 358,8 tys. ha i była o 8,7% mniejsza niż przed rokiem. Zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków odnotowano w 11 województwach, w granicach od 35,7% w śląskim do 2,6% w wielkopolskim. W pozostałych odnotowano wzrost powierzchni uprawy ziemniaków – największy w opolskim (o 28,7%) i lubuskim (o 24,5%). Podobnie jak w latach poprzednich największą powierzchnię uprawy ziemniaków odnotowano w województwach: mazowieckim (12,5% krajowej uprawy), łódzkim (11,5%) i wielkopolskim (11,0%), a najmniejszą w śląskim (2,2%).

Plony ziemniaków wyniosły 244 dt z 1 ha i były wyższe o 5,2% od uzyskanych w 2011 r. Wzrost plonów z 1 ha odnotowano w 11 województwach, w granicach od 12,6% w lubuskim do 1,9% w łódzkim. Najwyższe plony z 1 ha uzyskano w opolskim (310 dt), a najniższe w świętokrzyskim (200 dt). W 7 województwach plony przekroczyły przeciętną wielkość dla kraju.

**ZRÓŻNICOWANIE PLONÓW ORAZ UDZIAŁ WOJEWÓDZTW
W ZBIORACH ZIEMNIAKÓW 2012 R.**

Zbiory ziemniaków wyniosły ponad 8,7 mln t i były o 4,1% niższe niż w 2011 r. Mniej ziemniaków zebrano w 10 województwach, w granicach od 37,7% w śląskim do 4,9% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych odnotowano wzrost zbiorów ziemniaków, w tym największy w lubuskim (o 40,1%) i opolskim (o 28,9%). Największe zbiory ziemniaków uzyskały województwa: łódzkie (12,6% krajowej produkcji ziemniaków), wielkopolskie (12,4%) i mazowieckie (11,4%). Najmniej ziemniaków zebrano w śląskim (2,0% krajowej produkcji) i warmińsko-mazurskim (2,3%).

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2012 r. wyniosła 212,0 tys. ha i była o 4,2% większa niż w 2011 r. W skali roku areał uprawy buraków zwiększył się w 11 województwach w granicach od 15,4% w podkarpackim do 0,6% w małopolskim. W pozostałych odnotowano spadek – najgłębszy w podlaskim, świętokrzyskim i śląskim. Największą powierzchnię uprawy buraków odnotowano w wielkopolskim (22,1% krajowej uprawy), kujawsko-pomorskim (19,1%) i lubelskim (15,6%).

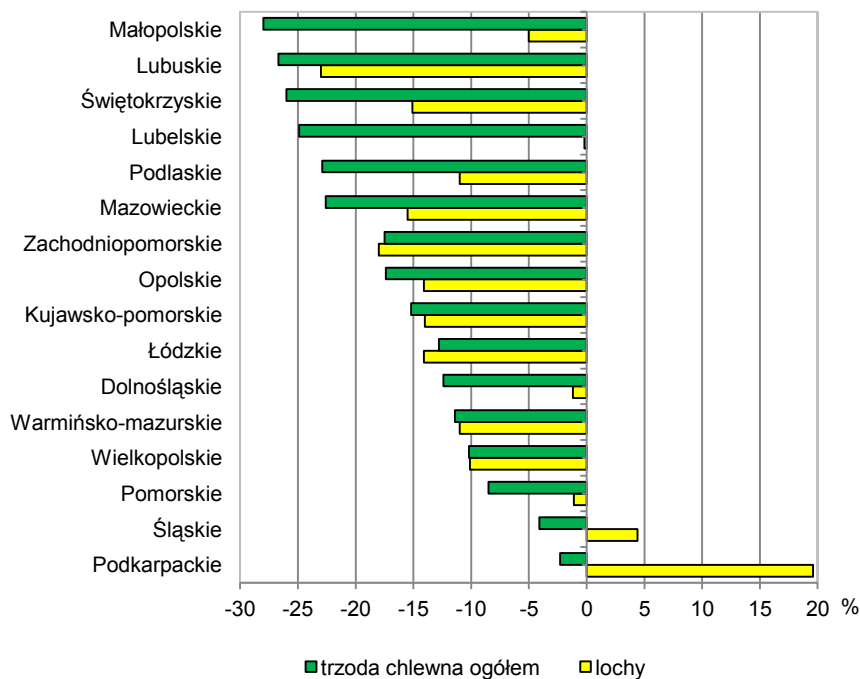
Szacuje się, że **plony buraków cukrowych** w 2012 r. wyniosły 547 dt z 1 ha i były słabsze o 4,7% od uzyskanych w 2011 r. Spadek plonów odnotowano w 11 województwach, w granicach od 16,1% w zachodniopomorskim do 2,2% w kujawsko-pomorskim. Najwyższe plony buraków z 1 ha uzyskano w dolnośląskim (594 dt) i opolskim (593 dt), a najniższe w mazowieckim (455 dt). W 8 województwach plony przekroczyły przeciętną wielkość dla kraju.

Ocenia się, że **zbiory buraków cukrowych** w 2012 r. były nieznacznie niższe (o 0,6%) niż przed rokiem i wyniosły 11,6 mln t. Spadek zbiorów odnotowano w 9 województwach, przy czym najgłębszy w podlaskim w wyniku znacznego zmniejszenia areału uprawy oraz w świętokrzyskim i śląskim – w rezultacie znacznego zmniejszenia areału uprawy oraz mniejszego plonowania. Podobnie jak w poprzednich okresach, największe zbiory buraków cukrowych uzyskano w województwach: wielkopolskim (22,6% krajowej produkcji), kujawsko-pomorskim (19,2%) i lubelskim (15,1%). Najmniej buraków zebrano w podlaskim (0,1% krajowej produkcji) i małopolskim (0,5%).

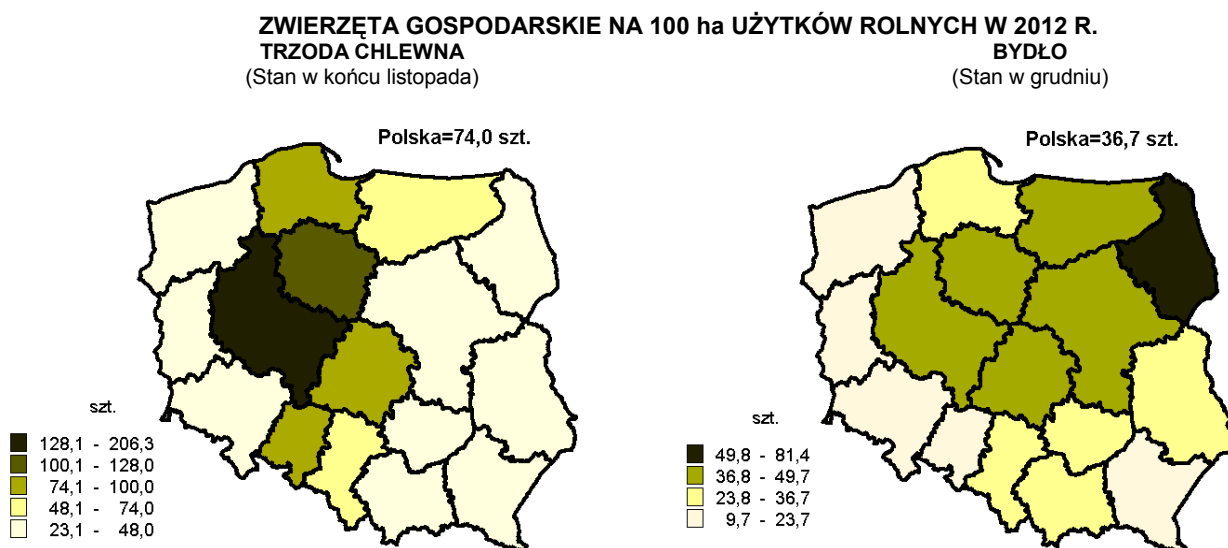
Wyniki reprezentacyjnego badania **pogłowia trzody chlewnej** przeprowadzonego w końcu 2012 r. wskazywały na dalsze pogłębienie się trendu spadkowego w chowie tego gatunku. W końcu listopada 2012 r. **pogłowie trzody chlewnej** ogółem liczyło ponad 11,1 mln sztuk i było niższe o 14,7% od stanu notowanego w analogicznym okresie 2011 r. W skali roku zmniejszyła się liczebność stada we wszystkich grupach wiekowo-użytkowych, przy czym najgłębiej spadła populacja prosiąt o wadze do 20 kg (o 17,0%) oraz pogłowie trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg (16,3%). Spadek pogłowia trzody chlewnej wystąpił we wszystkich województwach, w granicach od 28,0% w małopolskim do 2,3% w podkarpackim. Podobnie jak w poprzednich okresach, ponad 60% krajowego pogłowia trzody chlewnej znajdowała się na terenach czterech województw: wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i mazowieckiego (odpowiednio: 33,4%, 11,6%, 8,9% i 8,2%). Najmniej trzody chlewnej notowano w lubuskim (1,3%) i podkarpackim (1,6%).

ZMIANY W POGŁOWIU TRZODY CHLEWNEJ W 2012 R.

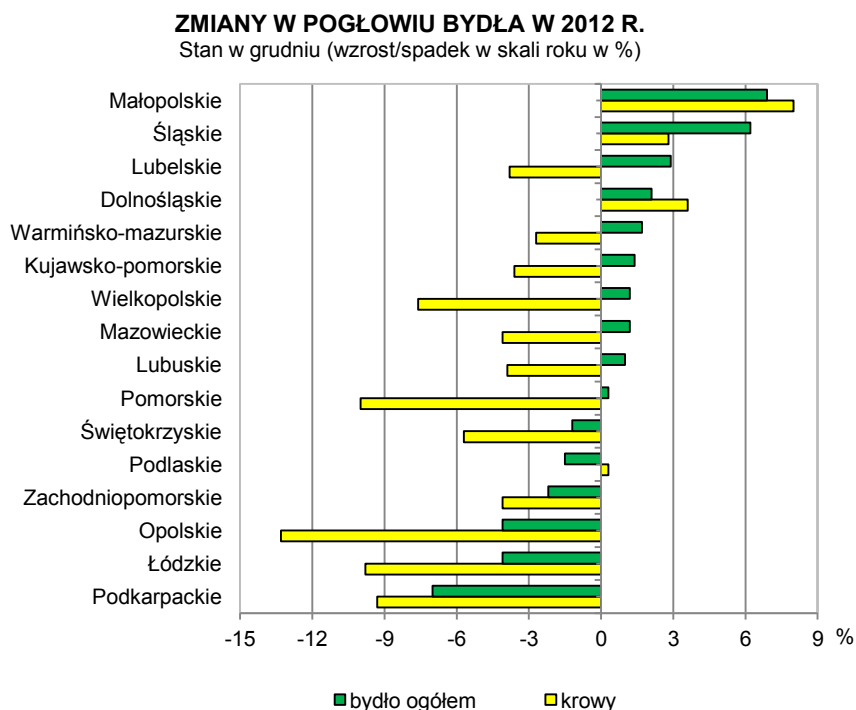
Stan w końcu listopada (wzrost/spadek w skali roku w %)

Pogłowie loch na chów, którego wielkość świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa możliwości produkcyjne stada, ukształtowało się na poziomie 1012,1 tys. sztuk i było niższe o 10,0% od stanu notowanego w analogicznym okresie 2011 r. Spadek pogłowia loch wystąpił w 14 województwach, w granicach od 23,0% w lubuskim do 0,2% w lubelskim. Zwiększenie pogłowia loch odnotowano w podkarpackim (o 19,6%) i śląskim (o 4,4%).

W grudniu 2012 r. **pogłowie bydła** ogółem liczyło 5520,3 tys. sztuk, wykazując nieznaczny wzrost w skali roku – o 0,4%. Zwiększenie liczebności stada bydła ogółem wynikało ze wzrostu młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 5,4%) oraz pogłowia cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 1,9%). Pogłowie bydła wzrosło w 10 województwach, w granicach od 6,9% w małopolskim do 0,3% w pomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek stada bydła, w tym najgłębszy w podkarpackim (7,0%).

Podobnie jak w poprzednich okresach, prawie połowa krajowego pogłowia bydła znajdowała się na terenach trzech województw: mazowieckiego (17,9%), podlaskiego (16,0%) i wielkopolskiego (15,6%). Najmniej bydła było w lubuskim (1,2% pogłowia bydła w kraju). W skali roku liczba krów zmniejszyła się średnio w kraju o 3,9% i wynosiła 2468,7 tys. sztuk. Spadek pogłowia krów wystąpił w 12 województwach, w granicach od 13,3% w opolskim do 2,7% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost pogłowia krów, w tym największy w małopolskim (8,0%).

W grudniu 2012 r. **pogłowie owiec** ogółem wyniosło 218,5 tys. sztuk i było wyższe o 2,7% od stanu notowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku. W skali roku wzrost populacji owiec odnotowano w 10 województwach, przy czym największy w województwach: lubelskim (o 13,3%), podlaskim (o 10,9%), zachodniopomorskim (o 9,4%), małopolskim (o 8,9%) i warmińsko-mazurskim (o 8,7%). W pozostałych województwach pogłowie owiec zmniejszyło się w granicach od 12,8% w świętokrzyskim do 2,1% w opolskim. Podobnie jak w latach poprzednich, największym udziałem w krajowym pogłowie owiec charakteryzowały się województwa: małopolskie (27,1%), wielkopolskie (9,6%) i podlaskie (9,4%). Najmniej owiec odnotowano w opolskim (0,9%) i świętokrzyskim (1,0%). Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych kształtowała się od 10,2 szt. w małopolskim do 0,3 szt. w mazowieckim, przy średniej dla kraju 1,5 szt.

W 2012 r. **skupiono** w kraju 8385,8 tys. t **zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 9,8% więcej niż w 2011 r. Wzrost skupu zbóż zanotowano w 14 województwach, w granicach od 3,5% w opolskim i wielkopolskim do 64,6% w podlaskim. Spadek skupu wystąpił w śląskim (o 6,1%) i łódzkim (o 5,4%).

Skup ziemniaków w 2012 r. wyniósł 1509,6 tys. t, tj. o 18,4% więcej niż w roku poprzednim. Wzrost skupu wystąpił w 12 województwach, w tym największy w lubuskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek skupu, w granicach od 2,1% w podlaskim do 32,5% w mazowieckim.

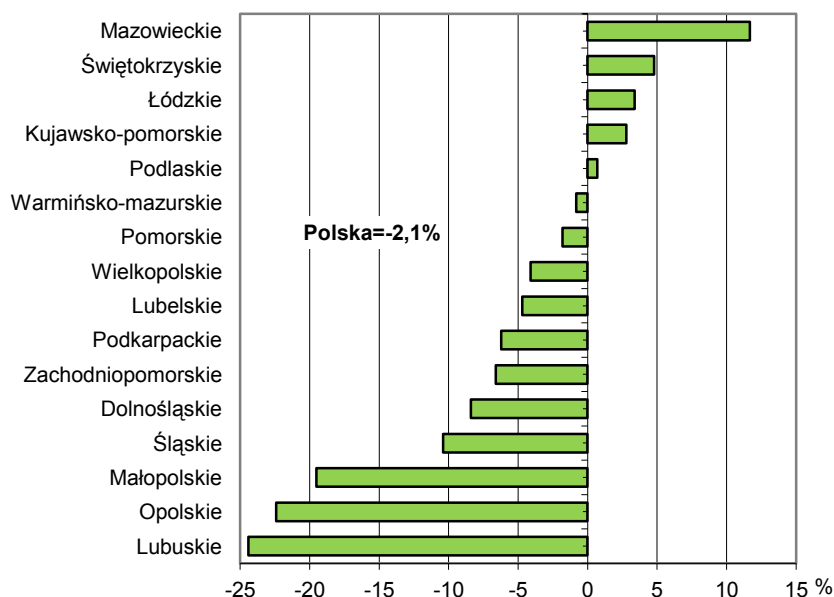
W 2012 r., przy spadku w skali roku skupu żywca wieprzowego i żywca wołowego, **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) wyniósł 3201,6 tys. t i był o 2,1% mniejszy niż przed rokiem. Spadek skupu wystąpił w 11 województwach, w granicach od 24,4% w lubuskim do 0,8% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost skupu, w tym największy w mazowieckim (o 11,7%).

Skup żywca wieprzowego (w wbc) w 2012 r. wyniósł 1445,8 tys. t i w porównaniu z rokiem poprzednim był znacznie mniejszy (o 11,1%). Spadek skupu wystąpił w 14 województwach, w granicach od 74,6% w lubuskim do 1,5% w podlaskim. Wzrost skupu odnotowano w warmińsko-mazurskim (o 7,0%) i świętokrzyskim (o 6,0%).

Skup żywca wołowego (w wbc) w 2012 r. był o 4,4% mniejszy niż przed rokiem i wyniósł 277,2 tys. t. Spadek skupu wystąpił w 12 województwach, w granicach od 35,1% w małopolskim do 4,0% w lubelskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost skupu, w tym największy w łódzkim (o 20,9%).

ZMIANY W SKUPIE ŻYWCA RZEŻNEGO W 2012 R.

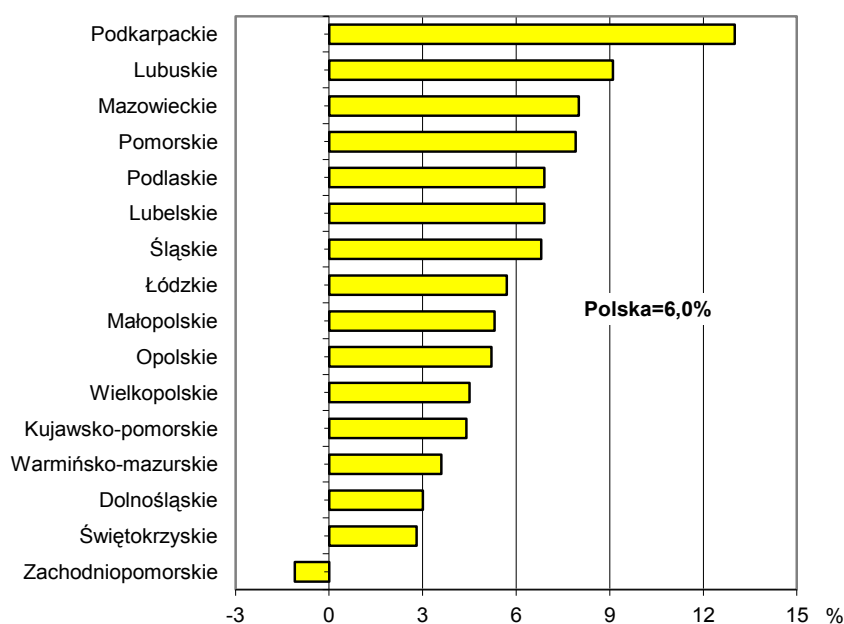
(wzrost/spadek w skali roku w %)

Skup żywca drobiowego (w wbc) wyniósł 1469,7 tys. t i był większy w skali roku o 9,4%. Wzrost skupu odnotowano w 12 województwach, w granicach od 26,0% w mazowieckim do 1,9% w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek skupu, w tym najgłębszy w opolskim (o 26,1%).

ZMIANY W SKUPIE MLEKA KROWIEGO W 2012 R.

(wzrost/spadek w skali roku w %)

W 2012 r. **skup mleka krowiego** wyniósł 9584,4 mln l i w skali roku był większy o 6,0%. Wzrost skupu zanotowano w 15 województwach, w granicach od 13,0% w podkarpackim do 2,8% w świętokrzyskim. Mniej mleka skupiono w zachodniopomorskim (o 1,1%).

Na **rynku rolnym** w grudniu 2012 r., w skali roku, utrzymał się wzrost cen większości produktów rolnych (z wyjątkiem cen skupu żyta, trzody, drobiu i mleka).

W grudniu 2012 r. na **targowiskach** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 100,05 zł, tj. o 14,7% więcej niż przed rokiem. Wzrost cen odnotowano we wszystkich 15 badanych województwach, w granicach od 21,7% w podkarpackim do 3,4% w lubuskim. W 6 województwach ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwyższe notowano na targowiskach w opolskim (114,00 zł za 1 dt), a najniższe w świętokrzyskim (92,82 zł za 1 dt).

Średnia cena **skupu pszenicy** w grudniu 2012 r. wyniosła 101,68 zł za 1 dt i była znacznie wyższa niż przed rokiem (o 34,0%). Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 51,6% w świętokrzyskim do 24,8% w warmińsko-mazurskim. W 8 województwach cena skupu była wyższa od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w świętokrzyskim (104,72 zł za 1 dt) i wielkopolskim (103,59 zł za 1 dt). Najmniej za pszenicę płacono w podkarpackim (95,87 zł za 1 dt).

W 2012 r. przeciętna cena skupu pszenicy wyniosła 89,34 zł za 1 dt i była o 9,0% wyższa niż w 2011 r. W skali roku wzrost cen wystąpił we wszystkich województwach, w granicach od 15,6% w podkarpackim do 4,9% w podlaskim. W 6 województwach przeciętna cena skupu pszenicy była wyższa od średniej krajowej. Rozpiętość cen skupu pszenicy wynosiła od 91,37 zł za 1 dt w pomorskim do 84,25 zł w podkarpackim.

Za 1 dt **żyta na targowiskach** w grudniu 2012 r. płacono średnio 78,93 zł, tj. na poziomie roku ubiegłego. Więcej niż przed rokiem za żyto płacono w 9 województwach (spośród 13 badanych), w granicach od 7,9% w kujawsko-pomorskim do 0,2% w lubelskim. W 10 województwach ceny żyta były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe w pomorskim (101,67 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt żyta płacono w mazowieckim (68,72 zł).

W grudniu 2012 r. średnia cena **skupu żyta** w skali roku była mniejsza o 6,5% i wyniosła 74,81 zł za 1 dt. Spadek cen odnotowano w 10 województwach (spośród 14 badanych), w granicach od 13,7% w śląskim do 1,8% w lubuskim. W 6 województwach cena skupu żyta była wyższa od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w opolskim – 80,90 zł za 1 dt.

Przeciętna cena skupu żyta w 2012 r. utrzymała się na poziomie roku ubiegłego i wyniosła 74,23 zł za 1 dt, przy czym w województwach kształtowała się od 77,41 zł za 1 dt w śląskim do 68,45 zł za 1 dt w podkarpackim. W skali roku przeciętna cena skupu żyta wzrosła w 8 województwach, w granicach od 37,4% w świętokrzyskim do 0,3% w łódzkim.

Średnia cena **ziemniaków jadalnych** na targowiskach w grudniu 2012 r. była 11,8% wyższa niż przed rokiem i wynosiła 69,63 zł za 1 dt. Wzrost ceny ziemniaków odnotowano w 12 województwach, w granicach od 41,5% w łódzkim do 2,4% w mazowieckim. W 9 województwach ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki płacono na targowiskach w lubuskim (83,65 zł za 1 dt), a najmniej w podlaskim (55,83 zł za 1 dt).

W 2012 r. przeciętna cena skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) wyniosła 44,97 zł za 1 dt i była o 9,3% niższa niż w 2011 r. Cenę wyższą od przeciętnej krajowej notowano w 5 województwach, a najwyższą w kujawsko-pomorskim (57,14 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt ziemniaków płacono w świętokrzyskim (23,95 zł). W skali roku spadek przeciętnych cen skupu ziemniaków odnotowano w 10 województwach.

W grudniu 2012 r. średnia cena **skupu żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) wyniosła 6,58 zł za 1 kg i była o 3,6% wyższa niż w grudniu 2011 r. Wzrost cen wystąpił w 12 województwach, w granicach od 20,8% w warmińsko-mazurskim do 1,2% w wielkopolskim. W 7 województwach cena skupu była wyższa od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w lubelskim (7,21 zł za 1 kg), a najniższą w podkarpackim (5,97 zł).

W 2012 r. przeciętna cena skupu żywca rzeźnego wołowego (bydła bez cieląt) wyniosła 6,40 zł za 1 kg, tj. o 14,7% więcej niż w 2011 r., przy czym w 7 województwach cena była wyższa od średniej krajowej. Najwyższą odnotowano w lubelskim (6,79 zł za 1 kg) i pomorskim (6,74 zł), a najniższą w lubuskim (5,74 zł za 1 kg) i dolnośląskim (5,84 zł).

Średnia cena skupu **żywca rzeźnego wieprzowego** w grudniu 2012 r. wynosiła 5,36 zł za 1 kg i była niższa o 3,8% od notowanej w grudniu 2011 r. W 10 województwach cena skupu była wyższa od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w dolnośląskim (5,58 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego płacono w śląskim (5,10 zł) i pomorskim (5,12 zł). Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 7,2% w pomorskim do 1,0% w zachodniopomorskim).

W 2012 r. przeciętna cena skupu żywca rzeźnego wieprzowego wyniosła 5,40 zł za 1 kg, tj. o 19,5% więcej niż w 2011 r. Wzrost ceny odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 26,4% w pomorskim do 11,4% w lubuskim. Cenę wyższą od przeciętnej krajowej notowano w 4 województwach, a najwyższą w kujawsko-pomorskim (5,73 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego płacono w śląskim (5,05 zł).

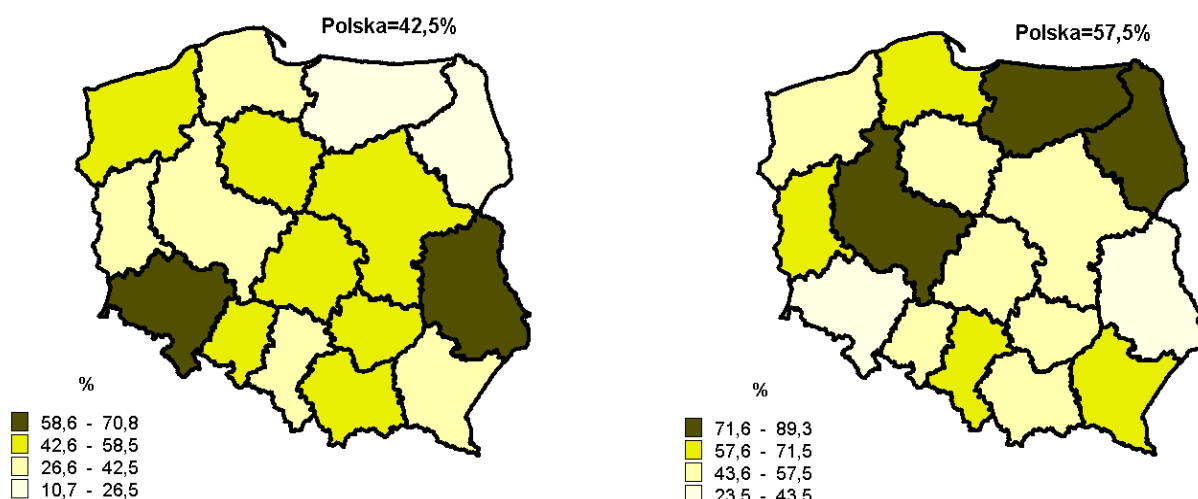
Na targowiskach w grudniu 2012 r. za **prosię na chów** płacono średnio 177,71 zł, tj. o 17,0% więcej niż w roku poprzednim. Wzrost cen odnotowano we wszystkich 11 badanych województwach, w granicach od 32,0% w mazowieckim do 4,9% w warmińsko-mazurskim. W 4 województwach za prosię płacono więcej niż średnio w kraju, a najwięcej w śląskim (224,38 zł). Najmniej za prosię na chów płacono w kujawsko-pomorskim (158,08 zł).

W grudniu 2012 r. w skupie średnia cena **mleka krowiego** wyniosła 125,72 zł za 100 l i była niższa w skali roku o 2,8%. Spadek cen wystąpił w 12 województwach, w granicach od 6,1% w kujawsko-pomorskim do 0,9% w pomorskim. Największy wzrost ceny mleka odnotowano w lubelskim (o 27,5%). Rozpiętość cen skupu mleka w grudniu 2012 r. wynosiła od 111,12 zł za 100 l w małopolskim do 137,18 zł w podlaskim.

Przeciętna cena skupu mleka w 2012 r. wyniosła 1,20 zł za 1 l i była nieznacznie niższa (o 0,8%) niż 2011 r. Spadek cen odnotowano w 7 województwach, w granicach od 3,3% w kujawsko-pomorskim do 0,8% w lubuskim i mazowieckim. Więcej niż przeciętnie za mleko płacono w 6 województwach, a najwięcej w podlaskim (1,27 zł za 1 l). Najmniej za mleko w skupie płacono w małopolskim (1,07 zł za 1 l).

W 2011 r.¹ w strukturze **towarowej produkcji rolniczej** produkcja zwierzęca stanowiła 57,5%. W 10 województwach przekraczała 50,0%, w tym w 7 jej udział był wyższy niż średnio w kraju (najwyższy w woj. podlaskim – 89,3%). Największym udziałem produkcji roślinnej w towarowej produkcji rolniczej charakteryzowało się województwo dolnośląskie – 70,8%.

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2011 R.

¹ Dane dotyczące towarowej produkcji rolniczej za 2012 r. będą dostępne na początku 2014 r.

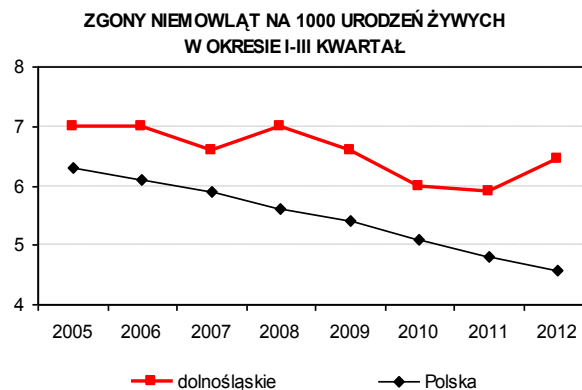
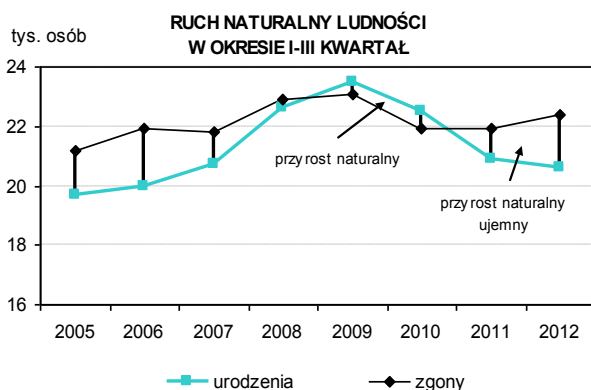
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Podregiony	–	5
Powiaty	–	26
Miasta na prawach powiatu	–	3
Miasta ogółem	–	91
Gminy	–	169

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	19,9 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	2,9 mln mieszkańców
	7 lokata		5 lokata
	6,4% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 146 osoby na 1 km ² (4 lokata)

W województwie dolnośląskim w okresie I-III kwartał 2012 r. pogłębił się obserwowany drugi rok z rzędu spadek liczby **ludności**. Obniżenie przyrostu naturalnego o blisko 1,7 tys. osób (w przeliczeniu na 1000 ludności – minus 0,8 wobec minus 0,5 przed rokiem i 0,4 w kraju) było spowodowane spadkiem liczby urodzeń żywych (o 1,2%) przy wzroście (o 2,2%) liczby zgonów. Mimo dodatniego salda migracji na pobyt stały (0,3‰) współczynnik przyrostu rzeczywistego był ujemny i wyniósł minus 0,5‰ (przed rokiem minus 0,1‰), wobec 0,2‰ w kraju. Wskaźnik urodzeń żywych (liczony na 1000 ludności) wyniósł 9,4‰ i był niższy niż średnio w kraju (10,2‰), natomiast wskaźnik zgonów, wyższy niż przeciętnie, wyniósł 10,2‰ (w kraju 9,8‰). W ujęciu rocznym pogorszył się wskaźnik zgonów niemowląt liczony na 1000 urodzeń żywych (6,4, wobec 5,9 w 2011 r.) i był najwyższy w kraju (4,6).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie dolnośląskim wyniosła 1234 tys. i była o 0,6% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 54,7% (wzrost o 1,4 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

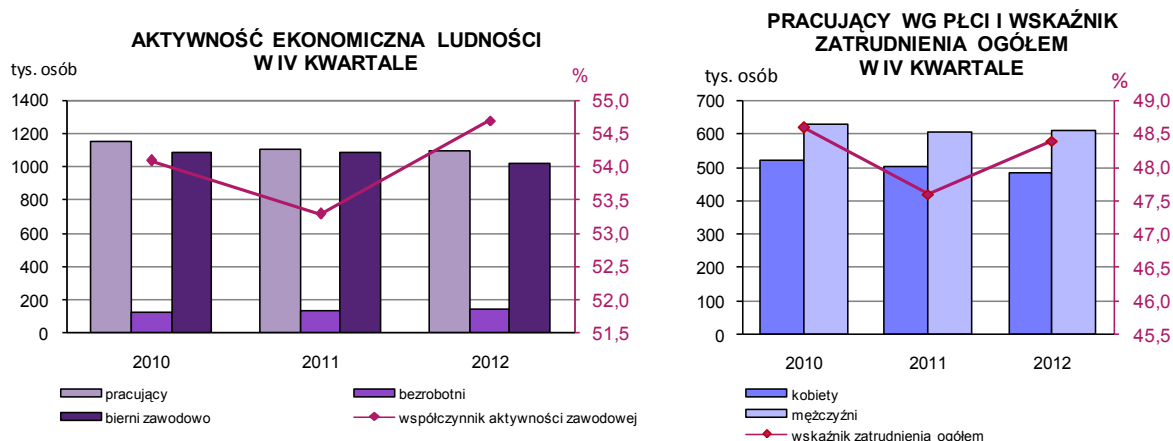
Liczba osób **pracujących** podobnie jak w 2011 r., zmniejszyła się w ujęciu rocznym i wyniosła 1093 tys. (spadek o 1,5%). Zmniejszyła się liczba pracujących kobiet (o 4,2%), co przyczyniło się do najgłębszego w kraju spadku udziału kobiet w liczbie pracujących ogółem (o 1,2 p.proc.). Zwiększyła się natomiast liczba pracujących mężczyzn (o 0,7%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 48,4% i był o 0,8 p.proc. wyższy niż przed rokiem. Zarówno na wsi jak i w mieście wystąpiła tendencja wzrostowa (odpowiednio o 1,1 p.proc. do 49,2 % i 0,8 p.proc. do 48,2%).

W IV kwartale 2012 r. liczba **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 142 tys. (w ujęciu rocznym wzrost o 7,6%). Zwiększyła się liczba bezrobotnych kobiet (o 7,8%) oraz mężczyzn (o 5,8%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 26,1% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku ich udział zwiększył się o 4,1 p.proc. (wobec spadku w kraju o 0,8 p.proc.).

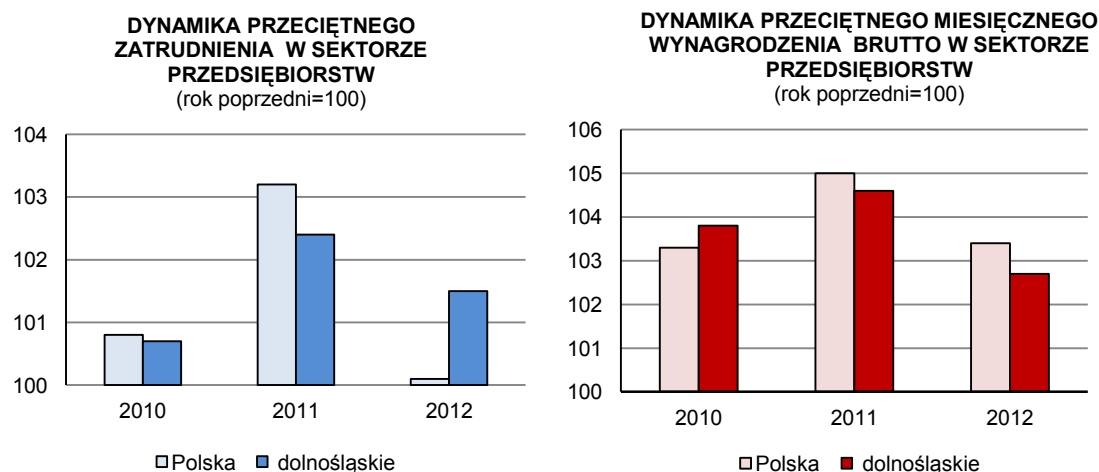
W IV kwartale 2012 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 11,5% i była większa niż przed rokiem (o 0,9 p.proc.). Wskaźnik ten wzrósł w mieście (o 1,4 p.proc.), natomiast spadł na wsi (o 0,4 p.proc.). Odnotowano również wzrost stopy bezrobocia dla mężczyzn (o 0,4 p.proc.) oraz dla kobiet (o 1,3 p.proc.).

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1021 tys. osób, co stanowiło 45,3% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. ich liczba spadła o 6,3%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 3,3%.

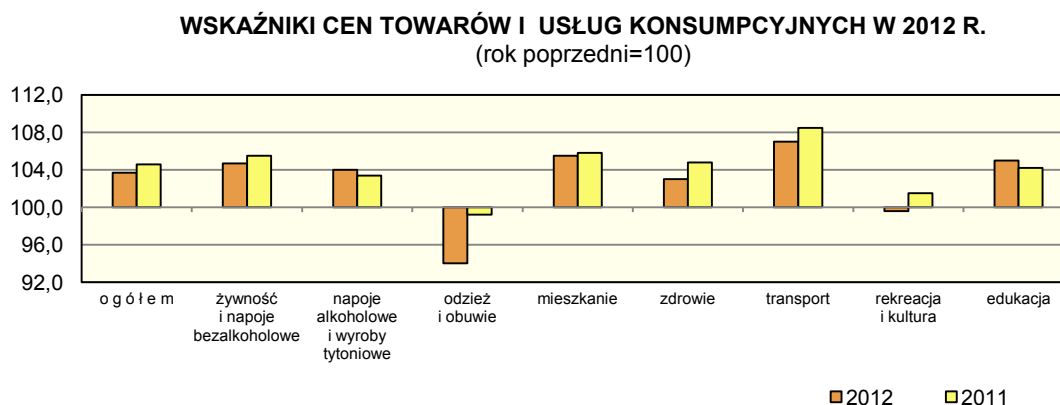
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zwiększyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadały 1064 osoby bierne zawodowo i bezrobotne (1101 przed rokiem).

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 437,9 tys. osób i było o 1,5% wyższe niż w 2011 r. (wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** kształtowało się na poziomie 3692 zł (w skali roku wzrosło o 2,7% wobec 3,4%) i stanowiło 99,0% średniego wynagrodzenia w kraju.

Przeciętna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1783 zł (o 2,1% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1160 zł (o 10,0% więcej od średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie dolnośląskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,7% wobec 4,6%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, edukacji, żywności i napojów bezalkoholowych oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury.

W województwie wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był na podobnym poziomie, jak średnio w kraju. Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie edukacji (o 0,8 p.proc.) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,4 p.proc.). Mniej natomiast wzrosły opłaty związane ze zdrowiem (o 0,2 p.proc.). Województwo, jako jedyne odnotowało niższe ceny w zakresie rekreacji i kultury, a spadek cen odzieży i obuwia był głębszy niż średnio w kraju.

Województwo dolnośląskie w 2012 r. wytworzyło 9,2% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 6,5% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 1,8%), oraz spadek produkcji sprzedanej budownictwa (o 4,8%).

W 2012 r. w województwie dolnośląskim **oddano do użytkowania** 15,0 tys. **mieszkań**, co stanowiło 9,8% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2011 r. odnotowano największy w kraju wzrost liczby mieszkań o 42,5% wobec 16,8% w kraju. Wzrosła liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 68,8%) oraz indywidualnych (o 22,7%), spadła natomiast liczba mieszkań spółdzielczych (o 5,4%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była mniejsza niż średnia w kraju (92,7 m², wobec 102,4 m²).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa dolnośląskiego w 2012 r. były słabsze od uzyskanych rok wcześniej. Wzrósł wskaźnik poziomu kosztów – z 88,1% do 93,3%. Obniżył się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 10,2% do 7,5%) oraz wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 11,9% do 6,7%) i netto (z 9,9% do 5,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 74,9%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności – 79,7% (wobec odpowiednio 76,1% i 80,2% w 2011 r.). Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe, pomimo pogorszenia, były najkorzystniejsze w kraju (z wyjątkiem wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu, według siedziby użytkownika) w 2012 r. wynosiła 898,3 tys. ha (o 0,5% więcej niż w 2011 r.) i stanowiła 82,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 97,8% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemioplodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	414,9	97,2	5,9	1716,5	93,7	7,0	41,4	96,5	119,7
Rzepak i rzepik ^c	110,3	88,1	15,3	268,4	82,5	14,1	24,3	93,5	92,0
Ziemniaki	26,0	112,1	7,3	723,7	119,5	8,3	278	106,5	113,9
Buraki cukrowe ^c	19,6	104,3	9,2	1162,4	97,6	10,0	594	93,5	108,5

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

W 2012 r. w województwie dolnośląskim odnotowano największy w kraju areal uprawy rzepaku i rzepiku (15,3% krajowej powierzchni uprawy). Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych zbiory rzepaku i rzepiku w województwie dolnośląskim w 2012 r. stanowiły 14,1% produkcji krajowej (2 lokata w kraju), buraków cukrowych – 10,0% (4 lokata), ziemniaków – 8,3% (4 lokata), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 7,0% (5 lokata). Województwo pod względem uzyskanych plonów z 1 ha buraków cukrowych zajmowało 1 lokatę w kraju, zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz ziemniaków – 2 lokatę, a rzepaku i rzepiku – 12 lokatę.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 221,5 tys. szt., a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio: 92,7 tys. szt. i 9,0 tys. szt. W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 12,4%. Natomiast pogłowie bydła i owiec zwiększyło się odpowiednio o 2,1% i 2,4%. Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na

100 ha użytków rolnych była najniższa w kraju (odpowiednio 23,1 szt. i 9,7 szt., wobec średnio w kraju 74,0 szt. i 36,7 szt.), a obsada owiec wynosiła – 0,9 szt., wobec 1,5 szt.

W 2011 r. województwo dolnośląskie wytworzyło po 4,7% krajowej globalnej produkcji rolniczej i towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 21,7% niższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. badane przedsiębiorstwa województwa dolnośląskiego zrealizowały 10,0% **nakładów inwestycyjnych** w kraju, osiągając wartość 9998,4 mln zł. Odnotowano spadek nakładów w stosunku do roku poprzedniego o 4,7% (w kraju spadek o 0,1%). W strukturze nakładów inwestycyjnych na środki trwałe przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, istotny udział – najwyższy wśród województw – miały nakłady na środki transportu (odpowiednio 47,1% i 22,1%).

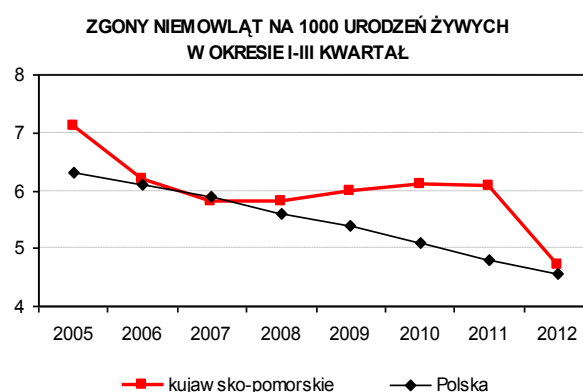
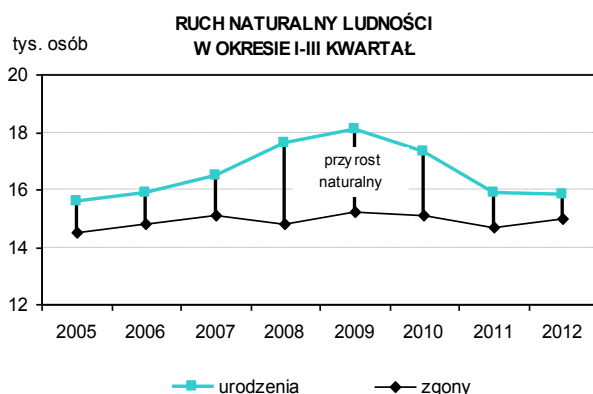
WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Podregiony	–	3
Powiaty	–	19
Miasta na prawach powiatu	–	4
Miasta ogółem	–	52
Gminy	–	144

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	18,0 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	2,1 mln mieszkańców
	10 lokata		10 lokata
	5,8% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 117 osób na 1 km ² (8 lokata)

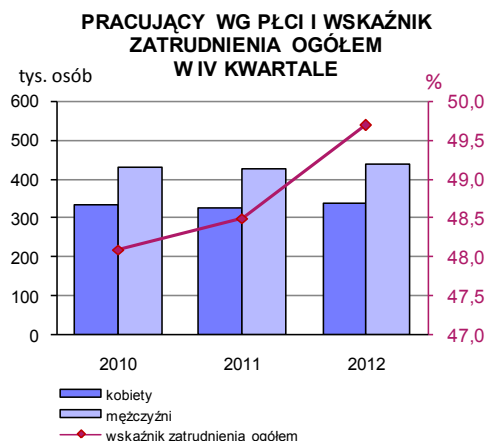
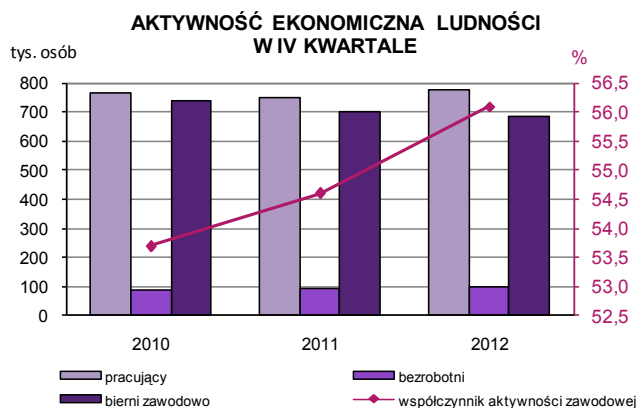
W okresie I-III kwartał 2012 r. liczba **ludności** województwa kujawsko-pomorskiego nieznacznie zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., w wyniku spadku przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji na pobyt stały. Zmniejszenie przyrostu naturalnego (w przeliczeniu na 1000 ludności do poziomu 0,5‰, wobec 0,8‰ przed rokiem) spowodowane było głównie większą liczbą zgonów (o 2,1‰), a także mniejszą liczbą urodzeń żywych (o 0,7‰). Współczynnik urodzeń żywych (na 1000 ludności) wyniósł 10,1‰, przy średniej dla kraju 10,2‰, a współczynnik zgonów ogółem – 9,5‰, wobec 9,8‰. W ujęciu rocznym znacznie poprawił się współczynnik zgonów niemowląt liczony na 1000 urodzeń żywych (z 6,1‰ do 4,7‰). Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności było ujemne i wyniosło minus 0,9 (w kraju minus 0,1).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 877 tys. i była o 3,8% większa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 56,1% (wzrost o 1,5 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

Liczba osób **pracujących** w województwie wyniosła 778 tys. (5,0% ogółu pracujących w kraju) i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zwiększyła się o 3,6%. Liczba pracujących kobiet wzrosła o 3,7%, a mężczyzn o 3,5%. Kobiety stanowiły 43,3% ogółu pracujących.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 49,7% i był o 1,2 p.proc. wyższy niż w analogicznym okresie 2011 r., przy czym na wsi wzrósł o 2,6 p.proc. do 52,6%, a w mieście – o 0,2 p. proc. do 47,8%.

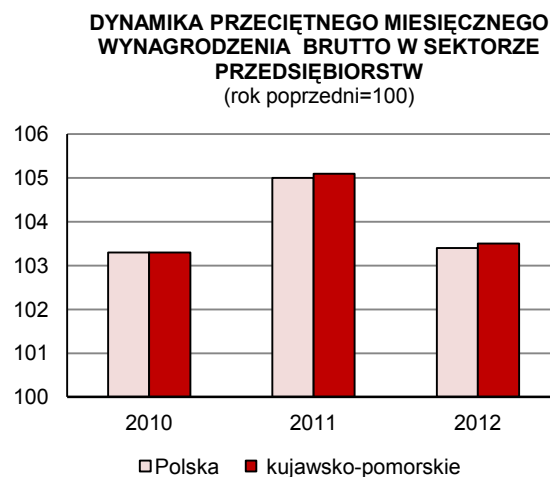
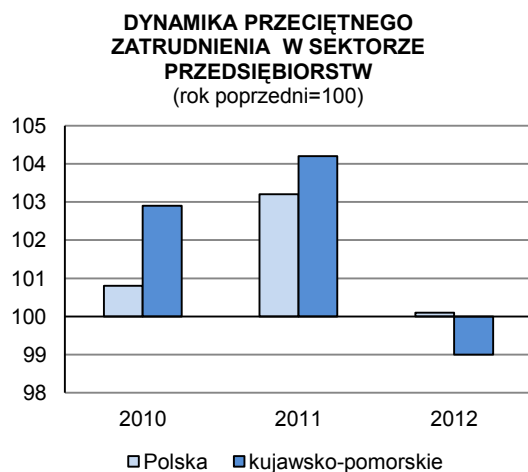
W IV kwartale 2012 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 100 tys. i w skali roku wzrosła o 6,4%. W większym stopniu wzrosła liczba bezrobotnych mężczyzn (o 9,1%) niż kobiet (o 4,0%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 23,0% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku ich udział zwiększył się o 0,7 p.proc. (wobec spadku w kraju o 0,8 p.proc.).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 11,4% i w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. wzrosła o 0,3 p.proc. Wskaźnik ten był niższy na wsi (10,3%) niż w mieście (12,2%), przy czym w skali roku na wsi wzrósł o 0,2 p.proc., a w mieście o 0,4 p.proc. Odnotowano wzrost stopy bezrobocia mężczyzn (o 0,4 p.proc. do 9,8%) i kobiet (o 0,1 p.proc. do 13,4%).

Liczba **biernych zawodowo** w województwie wynosiła 686 tys. osób, co stanowiło 43,9% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. ich liczba zmniejszyła się o 2,3%, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 1,1%.

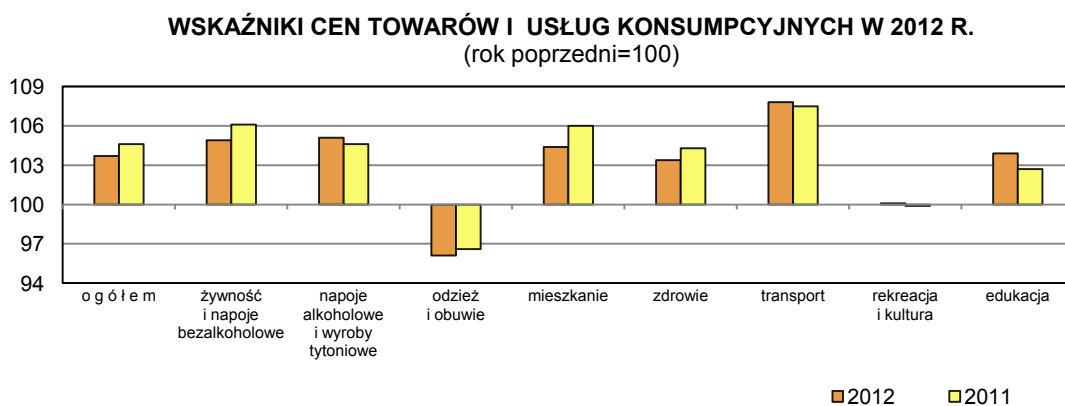
Relacja osób niepracujących do pracujących poprawiła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1010 osób biernych zawodowo i bezrobotnych, wobec 1060 osób przed rokiem.

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** ukształtowało się na poziomie 244,7 tys. osób, tj. o 1,0% niższym niż w 2011 r. (wobec wzrostu w kraju o 0,1%), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wyniosło 3096 zł (o 3,5% więcej niż przed rokiem) i było mniejsze o 17,0% od średniego w kraju.

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1623 zł (89,1% średniej krajowej), a rolników indywidualnych 1050 zł (99,6% średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie kujawsko-pomorskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,7% wobec 4,6%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (najbardziej w kraju), żywności i napojów bezalkoholowych, mieszkania oraz edukacji. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku ukształtował się na tym samym poziomie, jak średnio w kraju (3,7%). Więcej niż przeciętnie wzrosły ceny m.in. napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,0 p.proc.), towarów i usług w zakresie transportu (o 0,8 p.proc.) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,6 p.proc.). Mniejszy

natomiast wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie rekreacji i kultury (o 1,0 p.proc.) oraz mieszkania (o 0,8 p.proc.). Spadek cen odzieży i obuwia był mniejszy niż przeciętnie.

Województwo kujawsko-pomorskie w 2012 r. wytworzyło 4,3% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,4% produkcji sprzedanej **budownictwa**. Zarówno produkcja sprzedana przemysłu, jak i budownictwa ukształtowały się na poziomie niższym od uzyskanego rok wcześniej.

W 2012 r. w województwie **oddano do użytkowania** 6,4 tys. mieszkań, tj. o 1,1% mniej niż w 2011 r. (w kraju wzrost o 16,8%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 104,1 m² (wobec 102,4 m² w kraju).

Wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa województwa kujawsko-pomorskiego w 2012 r. były słabsze od uzyskanych rok wcześniej. Mniej korzystne były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów – z 95,4% do 96,5%. Obniżył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,6% do 3,5%), jak i netto (z 3,8% do 2,9%). Odnotowano osłabienie wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,5% do 4,5%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem wynosił 79,4%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności – 85,0% (wobec odpowiednio 80,4% i 91,4% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 1000,3 tys. ha (o 3,5% mniej niż w 2011 r.) i stanowiła 88,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 98,3% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	538,7	94,8	7,6	1950,8	96,1	8,0	36,2	101,4	104,6
Rzepak i rzepik ^c	49,3	47,0	6,8	117,2	57,9	6,2	23,8	123,3	90,2
Ziemniaki	20,6	107,4	5,8	500,7	110,8	5,7	243	103,4	99,6
Buraki cukrowe ^c	40,5	107,5	19,1	2221,4	105,2	19,2	549	97,8	100,3

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

W 2012 r. województwo zajmowało 2 lokatę w kraju pod względem powierzchni uprawy buraków cukrowych a 5 lokatę w uprawie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi. Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych udział województwa w krajowej produkcji buraków cukrowych w 2012 r. wyniósł 19,2% (2 lokata w kraju), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 8,0% (4 lokata), rzepaku i rzepiku – 6,2% (7 lokata), ziemniaków – 5,7% (9 lokata). Uzyskane plony z 1 ha były wyższe niż przed rokiem (z wyjątkiem buraków cukrowych).

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w 2012 r. pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu listopada) wynosiło 1294,7 tys. szt. (tj. 11,6% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) odpowiednio: 452,9 tys. szt. (8,2%) i 12,9 tys. szt. (5,9%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 15,2% i owiec o 11,0%. Natomiast

pogłowie bydła wzrosło o 1,4%. Obsada bydła i obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych były wyższe niż średnie w kraju i wynosiły odpowiednio: 44,8 szt. i 128,0 szt., wobec 36,7 szt. i 74,0 szt. w kraju. Natomiast obsada owiec ukształtowała się na poziomie nieco niższym od średniej krajowej – 1,3 szt., wobec 1,5 szt.

Województwo kujawsko-pomorskie w 2011 r. wytworzyło 7,1% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 6,9% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na poziomie niższym o 1,6% niż przeciętnie w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa wyniosły 2270,7 mln zł, co stanowiło 2,3% nakładów inwestycyjnych w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano spadek nakładów o 11,0% (wobec spadku w kraju o 0,1%). W strukturze nakładów inwestycyjnych przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 55,0% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

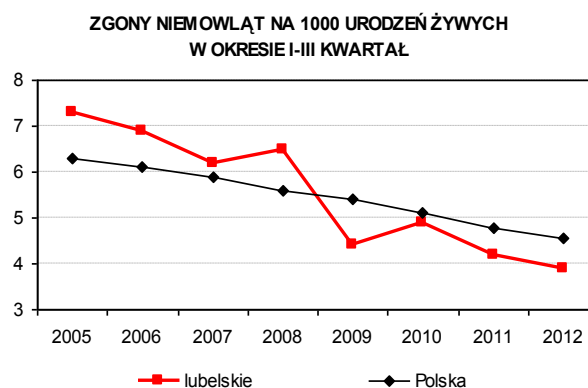
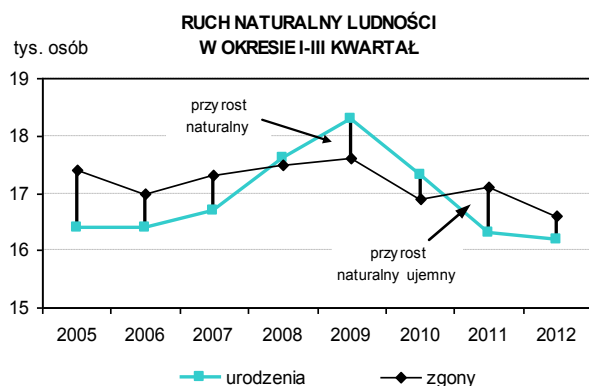
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

Podregiony	–	4
Powiaty	–	20
Miasta na prawach powiatu	–	4
Miasta ogółem	–	42
Gminy	–	213

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	25,1 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	2,2 mln mieszkańców
	3 lokata		8 lokata
	8,0% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 86 osób na 1 km ² (12 lokata)

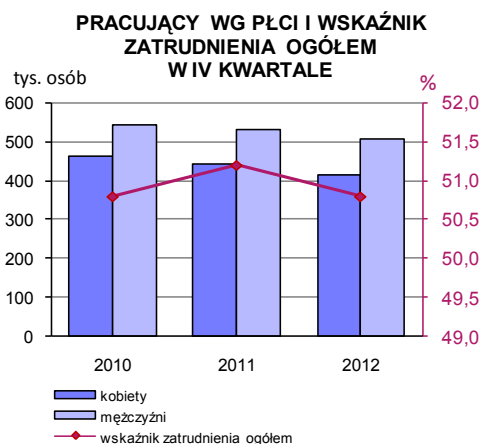
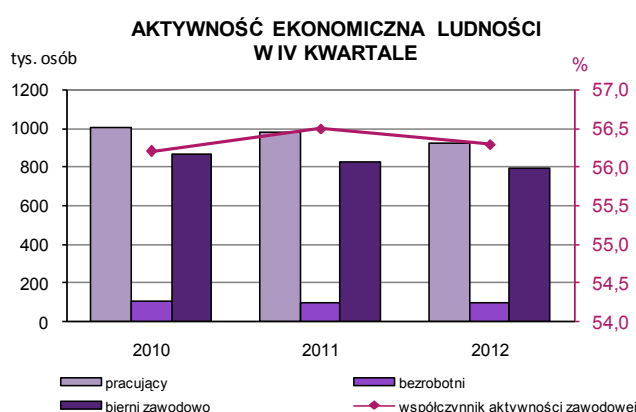
W województwie lubelskim utrzymuje się obserwowana w roku poprzednim tendencja spadkowa liczby **ludności** (według stanu w końcu września). Na ubytek rzeczywistej ludności (na poziomie minus 2,8‰) wpłynęły przede wszystkim migracje ludności; ogólne saldo migracji na pobyt stały wyniosło minus 2,6 na 1000 ludności i było najniższe w kraju. Niekorzystny wpływ na sytuację demograficzną województwa miał także ujemny przyrost naturalny i w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł minus 0,3 (wobec minus 0,5 przed rokiem). W okresie I-III kwartał 2012 r. w lubelskim odnotowano spadek liczby urodzeń o 0,9%, a współczynnik urodzeń żywych ukształtował się na poziomie 9,9‰ (wobec 10,0‰ w tym samym okresie 2011 r.) i był niższy niż średnio w kraju (10,2‰). Obszarem, gdzie obserwuje się pozytywne zmiany są zgon, których liczba spadła o 2,9% w skali roku, a współczynnik zgonów obniżył się o 0,3 pkt do poziomu 10,2‰ (w kraju 9,8‰). W ujęciu rocznym poprawił się również wskaźnik zgonów niemowląt liczony na 1000 urodzeń żywych (3,9 wobec 4,2 w okresie I-III kwartał 2011 r.).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie lubelskim wyniosła 1024 tys. i zmniejszyła się o 5,2% w skali roku. **Współczynnik aktywności zawodowej** osiągnął wartość 56,3% (spadek o 0,2 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011- r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

Liczba osób **pracujących** wyniosła 924 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się o 5,5%. Spadła zarówno liczba pracujących kobiet (o 6,3%) jak i mężczyzn (o 5,1%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 50,8% i był o 0,4 p.proc. niższy niż przed rokiem; nastąpił spadek w mieście (o 0,7 p.proc. do 48,7%), jak również nieznaczny na wsi (o 0,1 p.proc. do 52,7%).

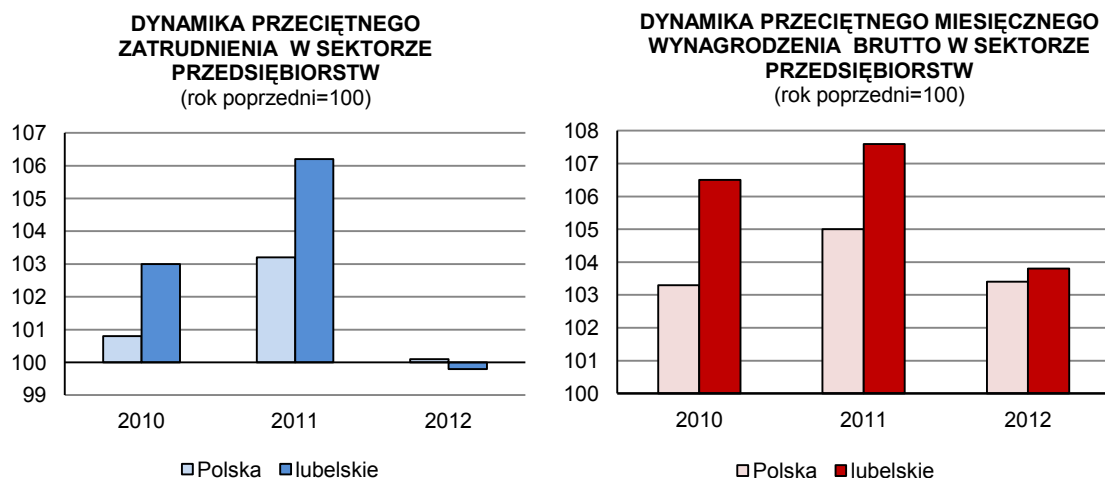
W IV kwartale 2012 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 101 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 1,0%. Spadła liczba bezrobotnych kobiet (o 6,2%), natomiast wzrosła mężczyzn (o 5,7%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 26,7% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku ich udział zmniejszył się o 2,7 p.proc. (w kraju spadek średnio o 0,8 p.proc.).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 9,9% i w skali roku zwiększyła się o 0,5 p.proc. Wskaźnik ten był niższy na wsi (8,3%) niż w mieście (11,7%), a przy tym na wsi obniżył się o 0,8 p.proc., natomiast w mieście zwiększył się o 1,9 p.proc. Odnotowano wzrost stopy bezrobocia wśród mężczyzn (o 0,9 p.proc. do 9,9%), z kolei stopa bezrobocia dla kobiet pozostała na poziomie IV kwartału 2011 r. (9,7%).

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 793 tys. osób, co stanowiło 43,6% ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmalała o 4,6%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności powyżej 15 roku życia o 4,9%.

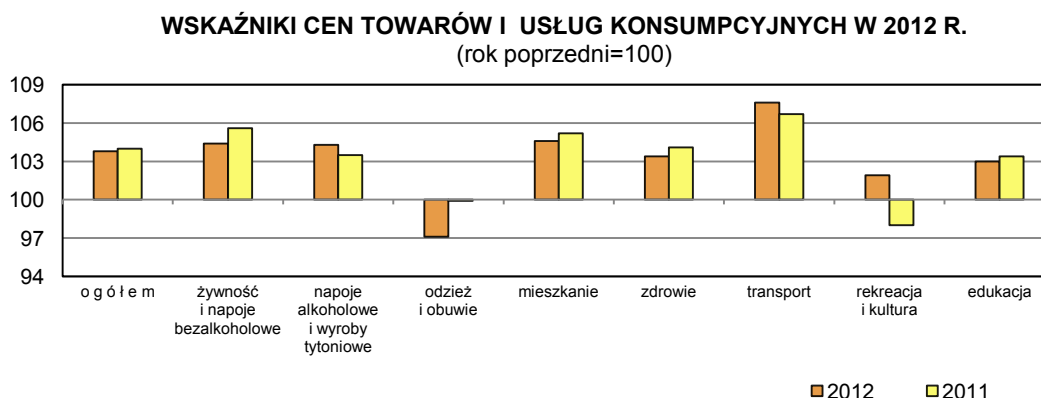
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w województwie lubelskim zwiększyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 968 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (954 przed rokiem).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniosło 181,9 tys. osób, co stanowiło 3,3% zatrudnionych w kraju, a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** kształtowało się na poziomie 3229 zł i było o 13,4% niższe od średniej krajowej.

W 2012 r. przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1562 zł, a rolników indywidualnych, 1049 zł (odpowiednio 85,8% i 99,5% średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie lubelskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,8% wobec 4,0%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych, a także napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w nieco większym stopniu niż średnio w kraju (o 0,1 p.proc.). Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie rekreacji i kultury (o 0,8 p.proc.) oraz transportu (o 0,6 p.proc.).

Województwo lubelskie w 2012 r. wytworzyło 2,5% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,0% produkcji sprzedanej **budownictwa**. Produkcji sprzedana przemysłu jak i budownictwa, ukształtowały się na poziomie wyższym niż w roku ubiegłym, przy czym tempo wzrostu produkcji sprzedanej budownictwa było najszybsze w kraju (10,1% wobec 0,5% średniej krajowej).

W 2012 r. w województwie lubelskim **oddano do użytkowania** 7,2 tys. **mieszkań**, co stanowiło 4,7% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W skali roku liczba oddanych mieszkań w województwie wzrosła o 13,2% (w kraju średnio o 16,8%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była porównywalna do średniej w kraju (102,5 m² wobec 102,4 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa lubelskiego w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. uzyskały słabsze **wyniki finansowe**. Większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych była mniej korzystna. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów – z 93,5% do 94,8%. Zmniejszył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 6,5% do 5,2%) oraz netto (z 5,5% do 4,2%). Natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wzrósł (z 6,1% do 6,5%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 75,4%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 86,6% (wobec odpowiednio 78,4% i 88,0% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 1376,9 tys. ha (o 2,7% mniej niż w 2011 r.) i stanowiła 85,1% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 99,5% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemioplodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	766,9	95,4	10,9	2448,8	99,1	10,0	31,9	103,6	92,2
Rzepak i rzepik ^c	43,7	108,8	6,1	106,6	110,1	5,6	24,4	101,2	92,4
Ziemniaki	30,5	85,1	8,5	703,5	82,6	8,0	231	97,1	94,7
Buraki cukrowe ^c	33,1	105,7	15,6	1754,5	102,9	15,1	530	97,3	96,9

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

W 2012 r. województwo lubelskie zajmowało 3 lokatę w kraju pod względem wielkości areалу uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz buraków cukrowych, 4 lokatę – uprawy ziemniaków, a 8 – rzepaku i rzepiku.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych zbiory buraków cukrowych w lubelskim w 2012 r. stanowiły 15,1% produkcji krajowej (3 lokata w kraju), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 10,0% (3 lokata), ziemniaków – 8,0% (5 lokata), rzepaku i rzepiku – 5,6% (8 lokata). Uzyskane plony z 1 ha kształtowały się na poziomie niższym od średnich dla kraju.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie w 2012 r. wynosiło 596,8 tys. szt. (stan w końcu listopada), a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio: 361,7 tys. szt. i 14,6 tys. szt. W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 24,9%. Natomiast pogłowie bydła wzrosło o 2,9%, a owiec – o 13,3%. Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż przeciętnie w kraju i wynosiła odpowiednio: 42,3 szt., 25,7 szt. i 1,0 szt. (wobec 74,0 szt., 36,7 szt. i 1,5 szt. średnio w kraju).

W 2011 r. województwo lubelskie wytworzyło 9,3% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 8,8% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 4,0% niższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa lubelskiego wyniosły 3468,7 mln zł, co stanowiło 3,5% wartości krajowej. W przeciwieństwie do poprzedniego roku nakłady inwestycyjne w 2012 r. zmniejszyły się o 0,7% (w kraju spadek o 0,1%). W strukturze nakładów inwestycyjnych przeważały nakłady na budynki i budowle, które stanowiły 54,8% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe. Największy udział w zrealizowanych nakładach, według sekcji PKD, miał przemysł (86,0% ogółu nakładów poniesionych w województwie).

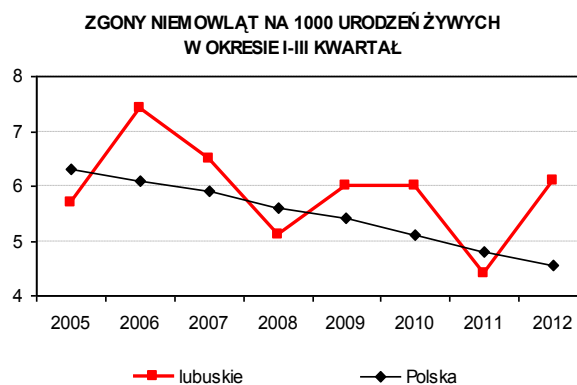
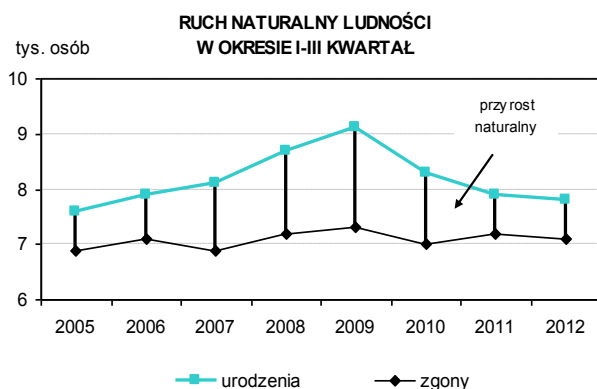
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Podregiony	- 2
Powiaty	- 12
Miasta na prawach powiatu	- 2
Miasta ogółem	- 42
Gminy	- 83

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	14,0 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	1,0 mln mieszkańców
	13 lokata		15 lokata
	4,5% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 73 osoby na 1 km ² (14 lokata)

W okresie I-III kwartał 2012 r. liczba **ludności** woj. lubuskiego nieznacznie zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. Mimo spadku urodzeń żywych (o 1,2%) oraz zgonów (o 1,1%) przyrost naturalny był dodatni i wyniósł 0,8 tys. osób (w przeliczeniu na 1000 ludności – 1,0), rekompensując tym samym ujemne saldo migracji na pobyt stały (w przeliczeniu na 1000 ludności – minus 0,5‰). Współczynnik urodzeń żywych (liczony na 1000 ludności) wyniósł 10,2‰ i był na poziomie średniej krajowej, natomiast współczynnik zgonów, niższy niż przeciętnie, wyniósł 9,2‰ (w kraju 9,8‰). W ujęciu rocznym wzrosła liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych (6,1, wobec 4,4 w 2011 r.) i był to największy w kraju wzrost współczynnika, po woj. opolskim.

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w lubuskim wyniosła 451 tys. i była o 0,7% większa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 53,9% (spadek o 1,1 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

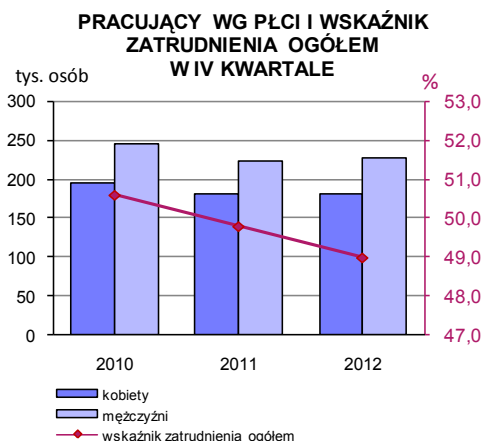
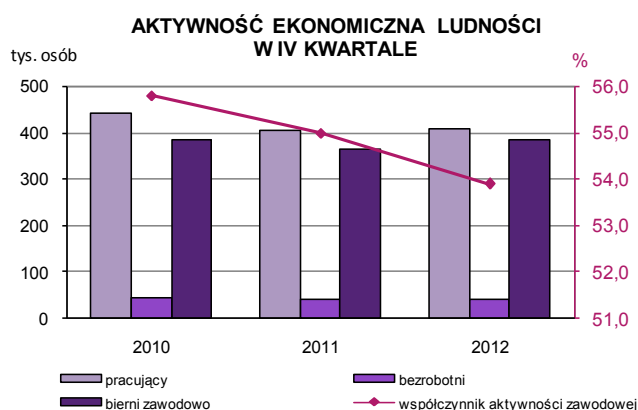
Liczba osób **pracujących** w ujęciu rocznym zwiększyła się (o 1,2%) i wyniosła 410 tys. Wzrosła zarówno liczba pracujących mężczyzn (o 1,8%), jak i kobiet (o 0,6%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 49,0% i był o 0,8 p.proc. niższy niż przed rokiem. Spadek zatrudnienia obserwowano zarówno w mieście jak i na wsi (po 0,5 p.proc.).

Liczba **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 41 tys. osób i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zmniejszyła się o 4,7%. Spadła liczba bezrobotnych mężczyzn (o 12,0%), wzrosła natomiast kobiet (o 5,6%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 26,8% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju). W odniesieniu do IV kwartału 2011 r. ich udział zwiększył się o 3,6 p.proc. i był jednym z najwyższych w kraju (po województwie łódzkim i dolnośląskim).

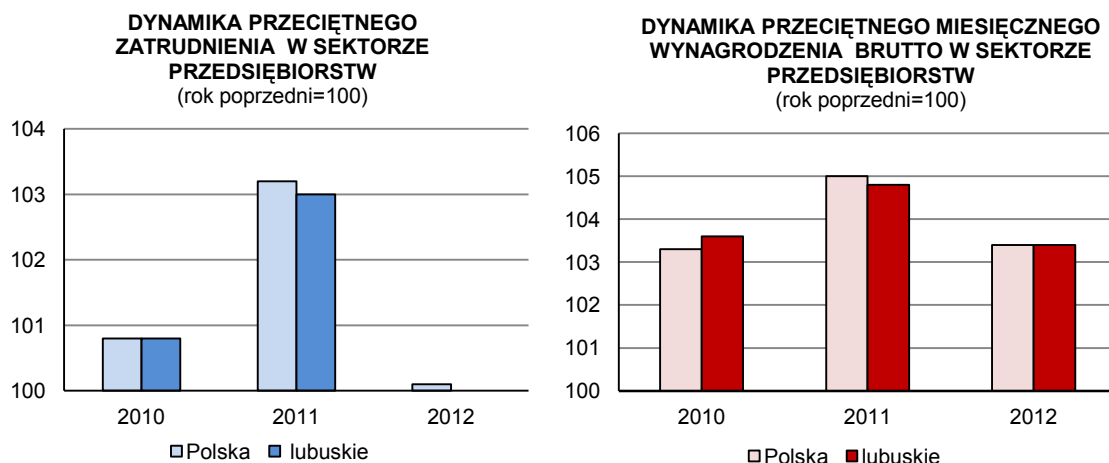
Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 9,1% (w kraju 10,1%) i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. spadła o 0,5 p.proc. Stopa bezrobocia na wsi osiągnęła wartość 6,4% i była najniższa w kraju po województwie podlaskim, natomiast w mieście była wyższa i wyniosła 10,3%. Odnotowano spadek stopy bezrobocia mężczyzn (o 1,2 p.proc. do 8,8%), przy wzroście stopy dla kobiet (o 0,5 p.proc. do 9,5%).

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 385 tys. osób, co stanowiło 46,0% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zwiększyła się o 5,2%, przy wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 2,8%.

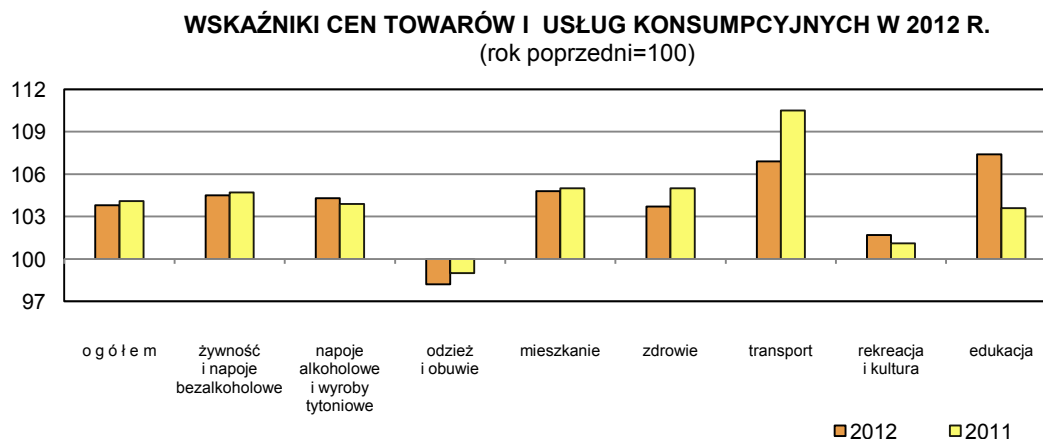
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zwiększyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1039 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (1010 przed rokiem).

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 118,3 tys. osób i w stosunku do roku 2011 nie zmieniło się, a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** kształtowało się na poziomie 3068 zł (w skali roku wzrosło o 3,4%; o 17,7% mniej niż średnio w kraju).

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 1604 zł (88,1% średniej krajowej), a rolników indywidualnych – 1194 zł i była o 13,2% wyższa niż średnio w kraju.

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie lubuskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,8% wobec 4,1%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie edukacji (najbardziej w kraju), transportu, mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż średnio w kraju (o 0,1 p.proc.). Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie edukacji (o 3,2 p.proc.), rekreacji i kultury (o 0,6 p.proc.) oraz zdrowia (o 0,5 p.proc.).

Województwo lubuskie w 2012 r. wytworzyło 2,3% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 1,1% (najmniej w kraju) produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu o 2,2% (w 2011 r. spadek o 1,1%), oraz spadek produkcji sprzedanej budownictwa o 16,2% (po wzroście w 2011 r., o 23,4%) – w obu wypadkach 15 lokata.

W 2012 r. liczba **mieszkań oddanych do użytkowania** województwa wyniosła 3,2 tys., co stanowiło 2,1% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2011 r. wystąpił spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 4,5%. Wzrosła natomiast liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 28,8%) oraz indywidualnych (o 4,2%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w lubuskim wynosiła 104,1 m². W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 6,0 m² i była wyższa do średniej krajowej o 1,7 m².

Wyniki finansowe uzyskane przez badane przedsiębiorstwa województwa lubuskiego w 2012 r. były korzystniejsze od uzyskanych rok wcześniej. Zaobserwowano poprawę większości podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych. Wzrósł wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 3,9% do 4,4%) i wskaźnik rentowności obrotu netto (z 3,2% do 3,9%). Odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów z 96,1% do 95,5%. Natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów nieznacznie obniżył się (z 4,1% do 4,0%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 74,6%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 87,3% (wobec odpowiednio 77,4% i 71,1% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 468,6 tys. ha (o 0,3% mniej niż w 2011 r.) i stanowiła 90,8% powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 95,3% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	216,3	98,7	3,1	782,0	134,6	3,2	36,2	136,6	104,6
Rzepak i rzepik ^c	33,1	84,9	4,6	95,1	120,7	5,0	28,7	142,1	108,7
Ziemniaki	10,1	124,5	2,8	251,5	140,1	2,9	250	112,6	102,5
Buraki cukrowe ^c	2,2	107,2	1,0	103,9	138,5	0,9	483	129,0	88,2

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w województwie lubuskim w 2012 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano największe w kraju wzrosty zbiorów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, ziemniaków i buraków cukrowych. Uzyskane plony z 1 ha były wyższe niż przeciętnie w kraju (z wyjątkiem buraków cukrowych).

Według stanu w końcu listopada 2012 r. w województwie lubuskim pogłowie trzody chlewnej wynosiło 139,6 tys. szt. (1,3% krajowego pogłowia). Pogłowie bydła i owiec (stan w grudniu) liczyło odpowiednio: 65,5 tys. szt. (1,2% pogłowia w kraju) i 4,2 tys. szt. (1,9%).

W skali roku odnotowano wzrost pogłowia bydła o 1,0% i owiec o 1,8%, natomiast pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 26,7%. Obsada trzody chlewnej i obsada bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych należały do jednych z niższych w kraju i wynosiły odpowiednio: 28,8 szt. i 13,5 szt., wobec średnio w kraju 74,0 szt. i 36,7 szt. Również obsada owiec była niższa niż średnia w kraju i wynosiła 0,9 szt., wobec 1,5 szt.

W 2011 r. województwo lubuskie wytworzyło 2,4% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 2,3% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 26,0% niższa od średniej w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa lubuskiego wyniosły 966,5 mln zł, a ich udział był najniższy w kraju i osiągnął wartość 1,0%. Po wzroście nakładów występującym w 2011 r. odnotowano najgłębszy w kraju spadek o 12,5%. W badanych przedsiębiorstwach przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 56,6% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

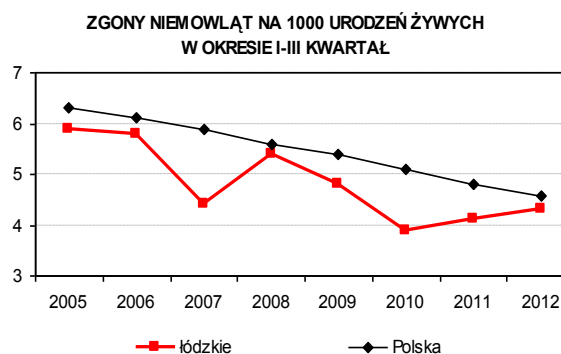
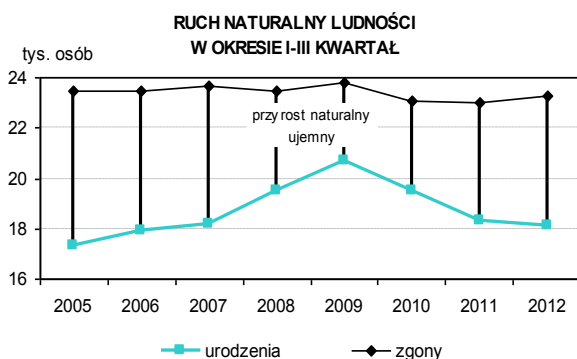
WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE

Podregiony	-	5
Powiaty	-	21
Miasta na prawach powiatu	-	3
Miasta ogółem	-	44
Gminy	-	177

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	18,2 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	2,5 mln mieszkańców
	9 lokata		6 lokata
	5,8% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 139 osób na 1 km ² (5 lokata)

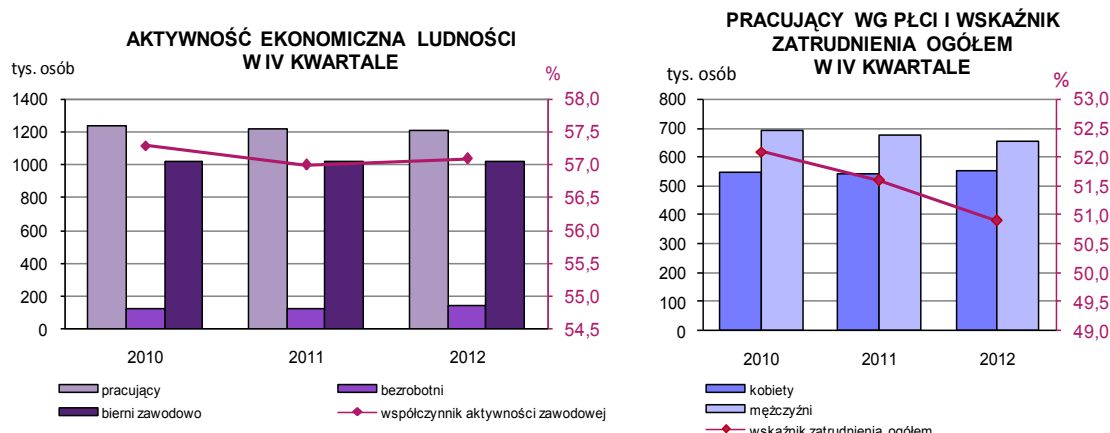
W województwie łódzkim, według stanu w końcu września 2012 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. Obserwowany od wielu lat spadek liczby **ludności** jest rezultatem ujemnego salda migracji na pobyt stały oraz ujemnego przyrostu naturalnego. W analizowanym okresie na ujemny przyrost naturalny (minus 5,3 tys. osób) wpłynął przede wszystkim spadek (o 1,1%) liczby urodzeń żywych, a współczynnik urodzeń zmniejszył się w skali roku z 9,6‰ do 9,5‰. Niekorzystny wpływ miał także współczynnik zgonów – od wielu lat najwyższy w kraju, który w końcu września 2012 r. wyniósł 12,3‰ wobec 9,8‰ średnio w kraju. Poprawiło się saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (przeliczone na 1000 ludności wyniosło minus 0,7 wobec minus 0,8 rok wcześniej). Współczynnik zgonów niemowląt ukształtował się na poziomie mniej korzystnym niż w analogicznym okresie 2011 r. (4,3‰ wobec 4,1‰).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEŁ**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie łódzkim wyniosła 1354 tys. i była o 0,4% wyższa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** należał do najwyższych w kraju i wyniósł 57,1% (wzrost o 0,1 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

Liczba osób **pracujących** w województwie łódzkim wyniosła 1208 tys. (7,7% ogółu pracujących w kraju) i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się o 1,1%. Spadła liczba pracujących mężczyzn (o 3,1%), wzrosła natomiast liczba pracujących kobiet (o 1,5%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 50,9% i był o 0,7 p.proc. niższy niż przed rokiem; spadek zanotowano zarówno w mieście, jak i na wsi (odpowiednio o 0,7 p.proc. do 49,7% i o 0,5 p.proc. do 53,2%).

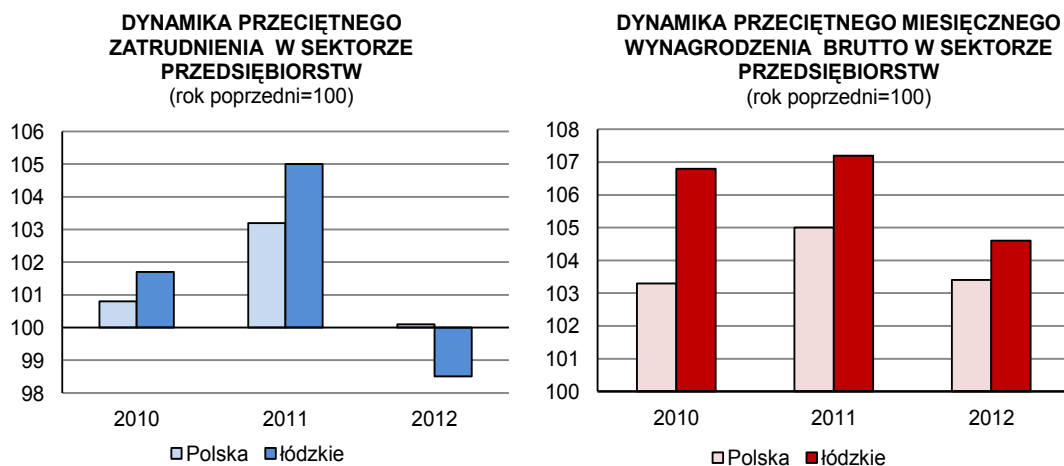
W IV kwartale 2012 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 146 tys. i w ujęciu rocznym wzrosła (najwięcej w kraju po woj. pomorskim) o 15,0%. Wzrosła liczba bezrobotnych mężczyzn (o 19,0%), jak i kobiet (o 10,9%). Udział osób w wieku poniżej 25 lat należał do najniższych w kraju i wyniósł 22,6% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w Polsce), przy czym w skali roku ich udział zwiększył się najbardziej w kraju (o 4,5 p.proc. wobec spadku o 0,8 p.proc. średnio w kraju).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 10,8% i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosła o 1,4 p.proc. Wskaźnik ten był niższy na wsi (9,6%) niż w mieście (11,4%); wzrost odpowiednio o 1,4 p.proc. i 1,3 p.proc. Odnotowano zwiększenie stopy bezrobocia mężczyzn (o 1,8 pkt proc. do 10,3%) i kobiet (o 0,9 p.proc. do 11,4%).

Liczba **biernych zawodowo** wynosiła 1018 tys., co stanowiło 42,9% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w skali roku ich liczba pozostała na poziomie sprzed roku, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,3%.

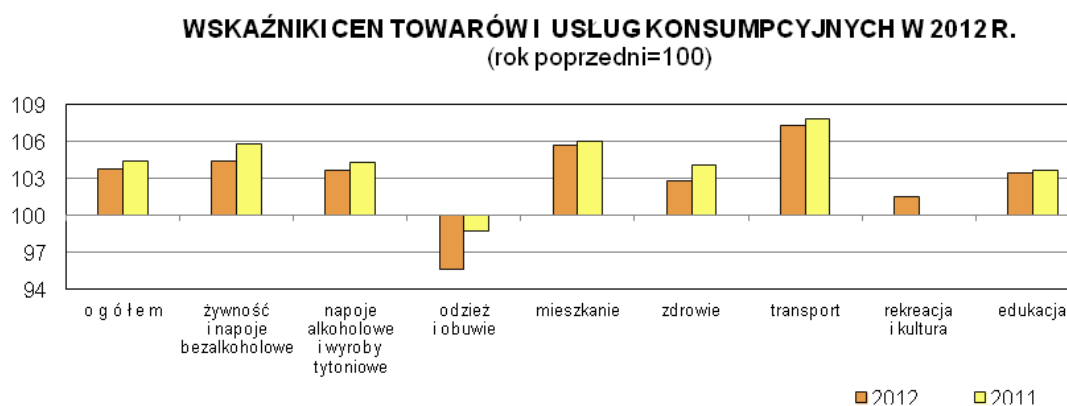
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 pracujących zwiększyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadały 964 osoby bierne zawodowo i bezrobotne (938 przed rokiem).

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 321,0 tys. osób (tj. 5,8% zatrudnionych w kraju), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** – 3339 zł i było o 10,4% niższe niż średnio w kraju.

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1642 zł (o 9,8% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1043 zł (o 1,1% mniej od średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie łódzkim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,8% wobec 4,4%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania (najbardziej w kraju) oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż średnio w kraju (o 0,1 p.proc.). Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie mieszkania (o 0,5 p.proc.), rekreacji i kultury (o 0,4 p.proc.) oraz transportu (o 0,3 p.proc.).

Województwo łódzkie w 2012 r. wytworzyło 5,9% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (największy wzrost w kraju – o 10,1%) i 4,1% produkcji sprzedanej **budownictwa**.

W 2012 r. w województwie łódzkim **oddano do użytkowania** 8,0 tys. **mieszkań**, co stanowiło 5,2% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2011 r. łódzkie odnotowało największy w Polsce (po województwie dolnośląskim) wzrost liczby mieszkań (o 33,2%). Wzrosła liczba mieszkań spółdzielczych, indywidualnych oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 107,5 m² i była większa niż średnia w kraju o 5,1 m².

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa łódzkiego w 2012 r. były mniej korzystne niż rok wcześniej. Słabsze były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów (z 92,5% do 94,4%). Obniżyły się, ale ciągle były jednymi z najbardziej korzystnych w kraju, wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 7,5% do 5,6%) i netto (z 6,1% do 4,7%). Pogorszył się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 8,3% do 8,0%), który pomimo spadku był najkorzystniejszy w kraju. Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 78,5%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności – 91,1% (wobec odpowiednio 76,6% i 86,4% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu, według siedziby użytkownika) w 2012 r. wynosiła 973,8 tys. ha (o 0,5% więcej niż w 2011 r.) i stanowiła 86,9% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 99,2% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	567,3	97,5	8,0	1680,7	92,5	6,9	29,6	94,9	85,5
Rzepak i rzepik ^c	10,4	58,4	1,4	18,8	54,3	1,0	18,1	92,8	68,6
Ziemniaki	41,3	92,0	11,5	1099,8	93,8	12,6	266	101,9	109,0
Buraki cukrowe ^c	7,7	106,6	3,6	403,9	113,5	3,5	525	106,5	95,9

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych zbiory ziemniaków w województwie łódzkim w 2012 r. stanowiły 12,6% produkcji krajowej (1 lokata w kraju), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 6,9% (6 lokata). Uzyskane plony z 1 ha były słabsze niż przeciętnie w kraju (z wyjątkiem ziemniaków).

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 993,2 tys. szt. (tj. 8,9% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio 440,2 tys. szt. (8,0%) i 12,4 tys. szt. (5,7%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej (o 12,8%), bydła (o 4,1%) i owiec (o 4,3%). Obsada trzody chlewnej (99,9 szt.) i bydła (44,3 szt.) w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych lokowała województwo odpowiednio na 3 i 5 pozycji w kraju. Natomiast obsada owiec była poniżej średniej krajowej – 1,2 szt. wobec 1,5 szt.

W 2011 r. województwo łódzkie wytworzyło 8,2% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 8,3% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 25,7% wyższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. przedsiębiorstwa województwa łódzkiego zrealizowały 5,7% **nakładów inwestycyjnych** w kraju. Województwo drugi rok z rzędu notuje spadek nakładów – o 5,2% w 2011 r. i o 4,0% w 2012 r. Według sekcji PKD, dominujący był udział nakładów w przemyśle – stanowił 83,8%. W strukturze nakładów na środki trwałe przeważały te na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 66,1%.

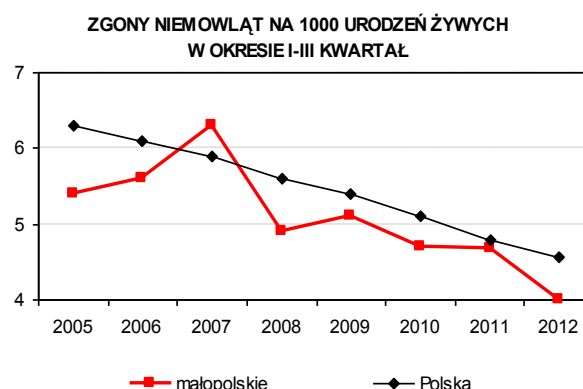
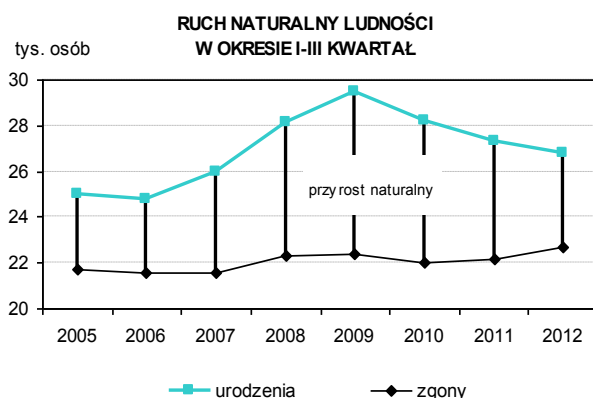
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE

Podregiony	–	5
Powiaty	–	19
Miasta na prawach powiatu	–	3
Miasta ogółem	–	61
Gminy	–	182

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012r.)	15,2 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	3,3 mln mieszkańców
	12 lokata		4 lokata
	4,9% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 220 osób na 1 km ² (2 lokata)

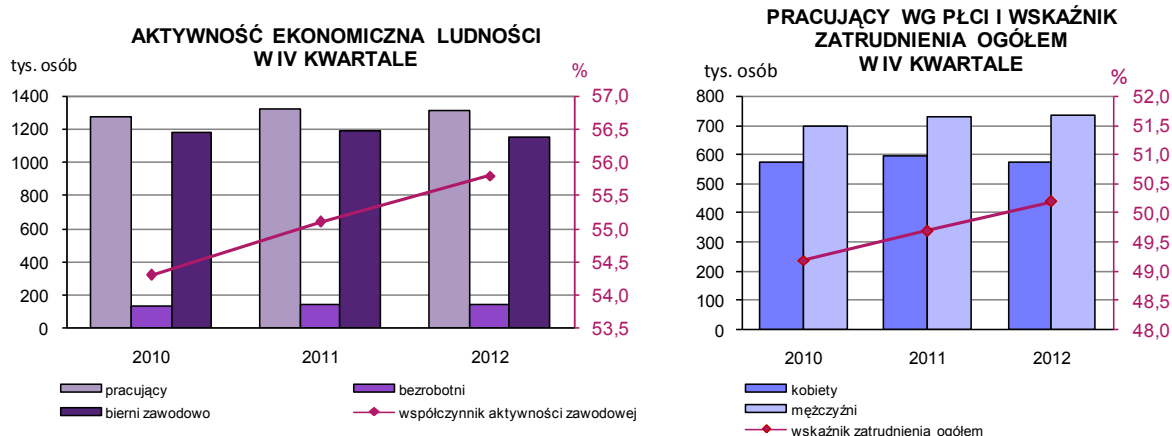
W województwie małopolskim w ostatnich latach obserwowano wzrost liczby **ludności** (według stanu w końcu września), wpływ na to miał m.in. dodatni przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji na pobyt stały. W okresie I-III kwartał 2012 r. współczynnik przyrostu naturalnego – mimo spadku w skali roku (o 0,4 pkt) – nadal był jednym z wyższych w Polsce (1,6‰; w kraju 0,4‰). Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 10,7‰ (wobec 10,2‰ w kraju), a współczynnik zgonów – 9,0‰ (wobec 9,8‰ w kraju). Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych zmniejszyła się z 4,7 do 4,0 (średnia dla kraju 4,6). Małopolskie było jednym z 5 województw gdzie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności było dodatnie i wyniosło 1,1.

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie małopolskim wyniosła 1458 tys. i była o 0,7% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 55,8% (wzrost o 0,7 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju – 56,0%.

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1311 tys. i zmniejszyła się o 1,0% w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. Spadła liczba pracujących kobiet (o 3,2%), natomiast wzrosła liczba pracujących mężczyzn (o 0,8%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 50,2% i był o 0,5% wyższy niż przed rokiem, przy czym na wsi wzrósł (o 1,2 p.proc. do 51,5%), natomiast w mieście nieznacznie spadł (o 0,2 p.proc. do 48,9%).

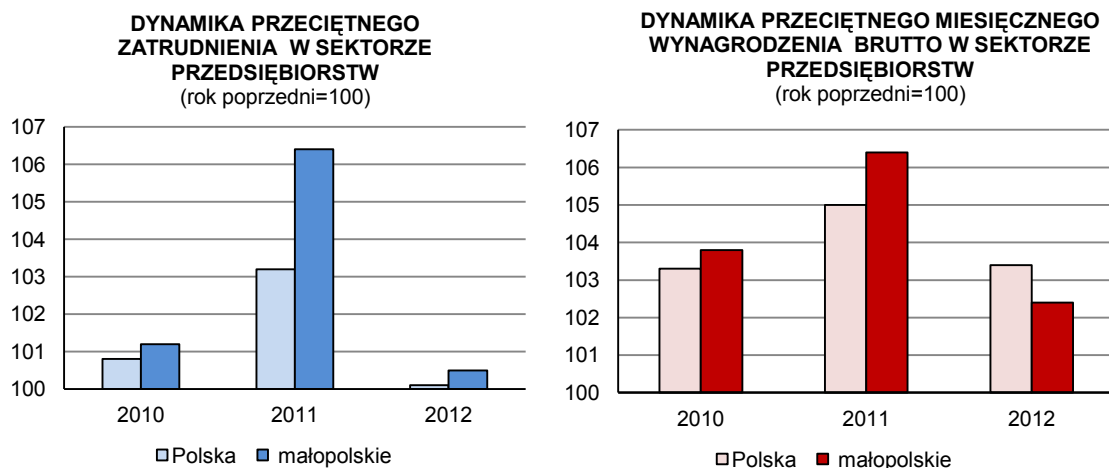
Liczba osób **bezrobotnych** w województwie małopolskim ukształtowała się na poziomie 147 tys. i w ujęciu rocznym wzrosła o 1,4%. Wzrost liczby osób bezrobotnych odnotowano wśród mężczyzn (o 5,9%), natomiast spadek – wśród kobiet (o 2,6%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 26,5% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w odniesieniu do ubiegłego roku ich udział zmniejszył się o 1,7 p.proc. (w kraju spadek o 0,8 p.proc.).

W IV kwartale 2012 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 10,1% i w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrosła o 0,2 p.proc. Wskaźnik ten był niższy na wsi (8,6%) niż w mieście (11,6%), przy czym stopa bezrobocia na wsi spadła o 0,7 p.proc., a w mieście wzrosła o 1,3 p.proc. Odnotowano wzrost stopy bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (o 0,4 p.proc. do 8,9%), jak i kobiet (o 0,1 p.proc. do 11,5%).

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1153 tys. osób, co stanowiło 44,2% ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z ubiegłym rokiem ich liczba spadła o 3,5%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności powyżej 15 roku życia o 2,0%.

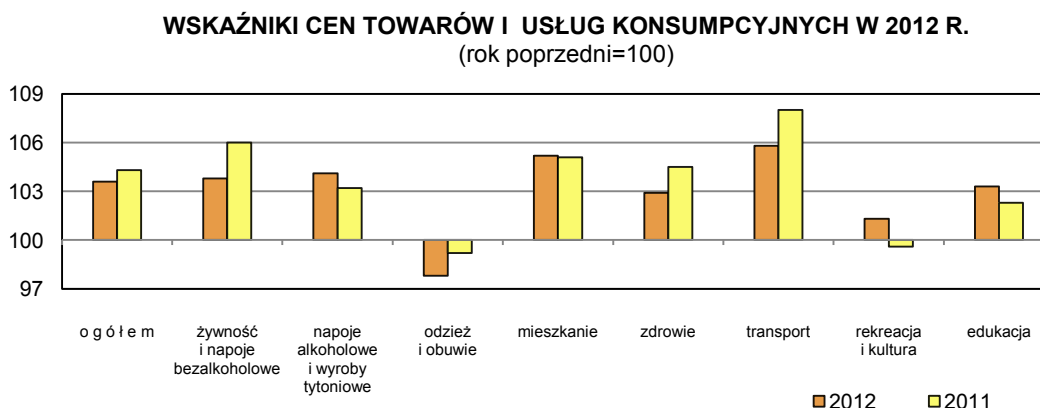
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zmniejszyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadały 992 osoby bierne zawodowo i bezrobotne (1012 osób przed rokiem).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniosło 440,6 tys. osób i było wyższe o 0,5% w porównaniu do 2011 r. (wobec wzrostu w kraju o 0,1%), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło w skali roku o 2,4% i ukształtowało się na poziomie 3393 zł (o 9,0% mniej niż średnio w kraju).

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1715 zł (o 5,8% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych 1022 zł (o 3,1% mniej niż przeciętnie w kraju).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie małopolskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,6% wobec 4,3%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż średnio w kraju (o 0,1 p.proc.). Niższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie transportu (o 1,2 p.proc.), edukacji (o 0,9 p.proc.) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,5 p.proc.).

Województwo małopolskie w 2012 r. wytworzyło 6,6% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 8,2% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost, większy niż średnio w kraju, produkcji sprzedanej przemysłu (o 2,6% wobec 1,0% w kraju), natomiast produkcja sprzedana budownictwa spadła (o 7,0%, w kraju odnotowano niewielki wzrost o 0,5%).

W 2012 r. w województwie małopolskim **oddano do użytkowania** 15,3 tys. **mieszkań**, co stanowiło 10,0% mieszkań oddanych w kraju. W porównaniu z 2011 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 21,1% (w kraju wzrost o 16,8%). Przeciętna

powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była większa niż średnia w kraju i wynosiła 104,5 m² (wobec 102,4 m² w kraju).

Badanie **wyników finansowych** przedsiębiorstw województwa małopolskiego w 2012 r. wykazało spadek wyniku finansowego brutto (o 0,3%) i wzrost wyniku finansowego netto (o 3,8%) w porównaniu z 2011 r. Większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych było mniej korzystnych. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 95,3% do 95,5%. Obniżył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,7% do 4,5%), jak i wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,8% do 4,3%). Wskaźnik rentowności obrotu netto ukształtował się, podobnie jak rok temu, na poziomie 3,8%. Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 77,5%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 81,7% (wobec odpowiednio 80,3% i 83,1% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu, według siedziby użytkownika) w 2012 r. wynosiła 559,7 tys. ha i stanowiła 77,8% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Areał użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w skali roku zmniejszył się o 11,1%. Do sektora prywatnego należało 98,4% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	195,9	90,1	2,8	662,1	93,2	2,7	33,8	103,4	97,7
Rzepak i rzepik ^c	4,9	126,8	0,7	14,4	144,3	0,8	29,3	114,0	111,0
Ziemniaki	26,3	82,9	7,3	578,9	88,9	6,6	220	107,3	90,2
Buraki cukrowe ^c	1,0	100,6	0,5	59,1	92,2	0,5	579	91,7	105,8

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych udział województwa w krajowej produkcji ziemniaków w 2012 r. wyniósł 6,6%, zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 2,7%, buraków cukrowych – 0,5%, a rzepaku i rzepiku – 0,8%. W 2012 r. województwo małopolskie pod względem uzyskanych plonów z 1 ha rzepaku i rzepiku zajmowało 2 lokatę w kraju, a buraków cukrowych – 3.

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 213,5 tys. szt. (tj. 1,9% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) odpowiednio 178,8 tys. szt. (3,2%) i 59,2 tys. szt. (27,1% – najwięcej w kraju). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 28,0% (najgłębszy spadek w kraju). Natomiast pogłowie bydła i owiec wzrosło odpowiednio o 6,9% i 8,9%. Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była poniżej średniej krajowej (odpowiednio 36,6 szt. i 30,7 szt., wobec średnio w kraju 74,0 szt. i 36,7 szt.), natomiast obsada owiec była najwyższa w kraju i wynosiła – 10,2 szt., wobec 1,5 szt.

W 2011 r. województwo małopolskie wytworzyło 4,5% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 4,0% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 1,6% niższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa małopolskiego wyniosły 7498,5 mln zł, co stanowiło 7,5% nakładów inwestycyjnych w kraju. W skali roku odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych o 14,7%, natomiast w kraju obserwowano nieznaczny spadek o 0,1%. Według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (69,8% ogółu nakładów poniesionych w województwie). Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 48,2%, a nakłady na budynki i budowle – 43,7% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

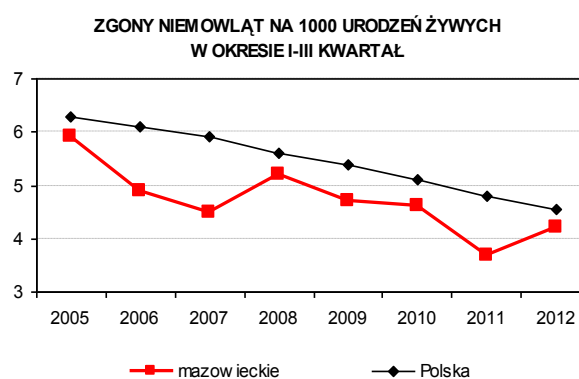
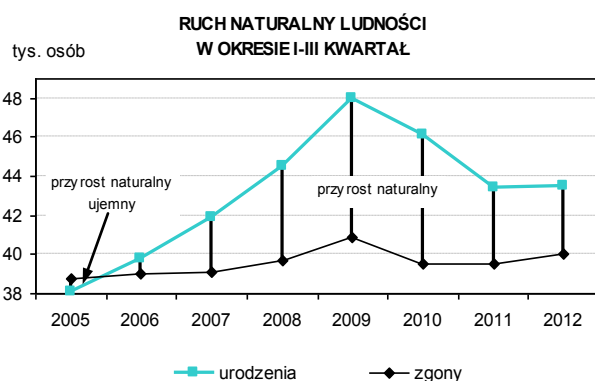
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE

Podregiony	–	6
Powiaty	–	37
Miasta na prawach powiatu	–	5
Miasta ogółem	–	85
Gminy	–	314

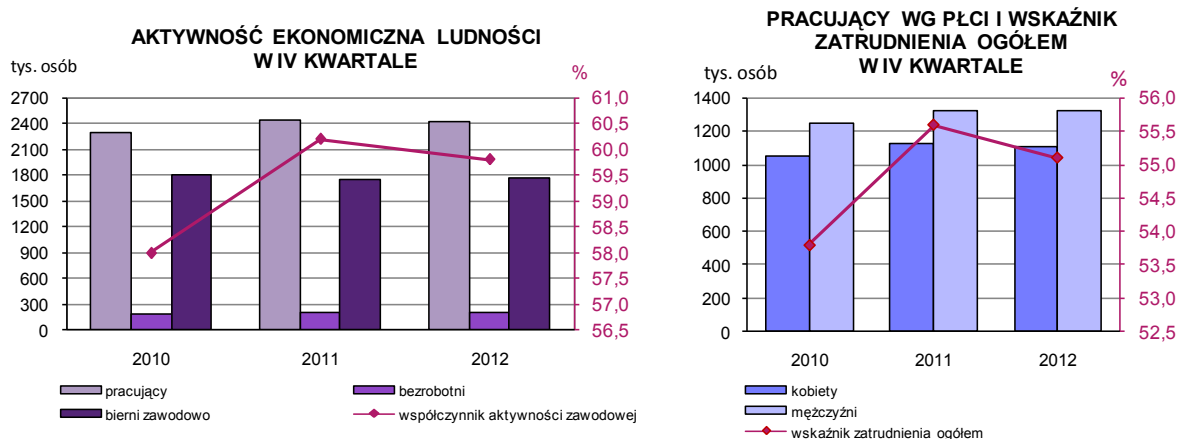
Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	35,6 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	5,3 mln mieszkańców
	1 lokata		1 lokata
	11,4% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 149 osób na 1 km ² (3 lokata)

Liczba **ludności** województwa mazowieckiego w okresie I–III kwartał 2012 r. zwiększyła się w skali roku o 0,3%. Decydującym czynnikiem przyrostu rzeczywistego ludności było dodatnie saldo migracji (2,6‰, wobec minus 0,1‰ – w kraju). Mniejszy wpływ na przyrost ludności miał przyrost naturalny. W końcu września 2012 r. przyrost naturalny był dodatni, ale nieco mniejszy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, tj. 3,5 tys., wobec 3,9 tys. osób (w przeliczeniu na 1000 ludności – 0,9 wobec 1,0). Wzrosła w skali roku zarówno liczba urodzeń (o 0,4%), jak i zgonów (o 1,3%). Współczynnik urodzeń żywych pozostał na poziomie z roku poprzedniego (wyniósł 11,0‰ wobec 10,2‰ – w kraju). Pogorszył się natomiast współczynnik zgonów ogółem (z 10,0‰ do 10,1‰, wobec średnio – 9,8‰) oraz współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych (z 3,7 do 4,2, wobec 4,6 w kraju).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL** w IV kwartale 2012 r. liczba osób **aktywnych zawodowo** w województwie mazowieckim nadal była najwyższa w kraju (2636 tys.), natomiast niższa od notowanej w roku poprzednim (o 0,5% wobec wzrostu średnio w kraju o 0,6%). **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na najwyższym poziomie i wyniósł 59,8% (wobec 56,0% w kraju), zmniejszył się w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. o 0,4 p.proc.

Mazowieckie, to województwo o największej w kraju **liczbie pracujących**. W IV kwartale 2012 r. liczba pracujących wyniosła 2427 tys. osób, ale zmniejszyła się o 0,8% w skali roku. Szybsze tempo spadku liczby pracujących kobiet (o 1,7%), niż mężczyzn (o 0,2%) spowodowało wzrost udziału mężczyzn w liczbie pracujących ogółem (o 0,4 p.proc.).

Wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. (o 0,5 p.proc.) i wyniósł 55,1% (najwyższy w kraju). Pogorszenie wskaźnika obserwowano zarówno na wsi (o 1,3 p.proc. do 51,9%), jak i w mieście (o 0,1 p.proc. do 56,7%).

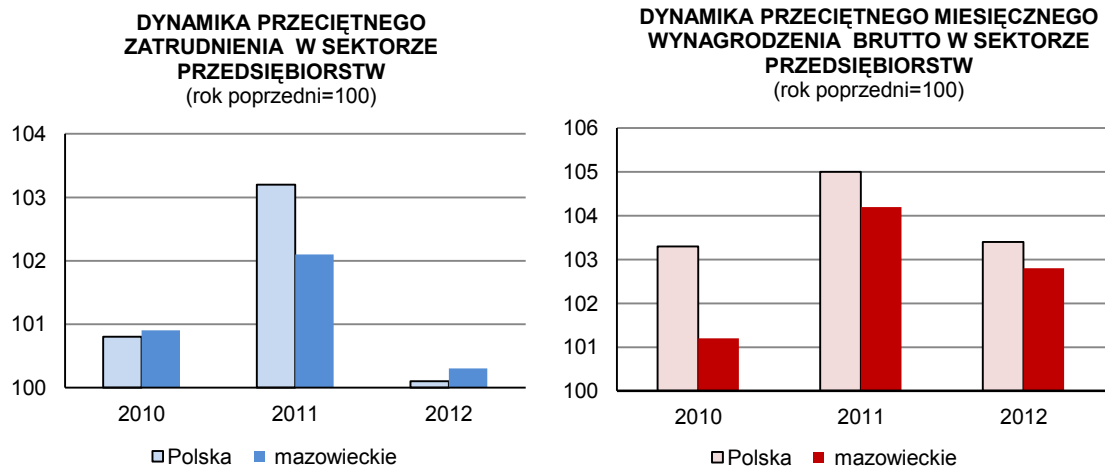
W IV kwartale 2012 r. liczba **bezrobotnych** zwiększyła się w skali roku o 3,5% i wyniosła 209 tys. Znacznie wzrosła liczba bezrobotnych kobiet (o 11,1%), natomiast mężczyzn – zmniejszyła się o 3,5%. Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 19,6% wszystkich bezrobotnych w województwie (wobec 24,4% w kraju), a ich udział zmniejszył się w skali roku o 7,6 p.proc., tj. najbardziej w kraju.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. była niższa niż średnio w kraju i wyniosła 7,9% (jednak wzrosła o 0,3 p.proc. w skali roku). Wskaźnik ten był niższy w mieście niż na wsi (7,0% wobec 9,7%), przy czym stopa bezrobocia na wsi wzrosła najbardziej w kraju (o 1,8 p.proc., wobec 0,2 p.proc. przeciętnie). W miastach z kolei zmniejszyła się o 0,5 p.proc. (wobec wzrostu średnio o 0,5 p.proc.). W województwie obserwowano wzrost stopy bezrobocia wśród kobiet (o 0,9 p.proc. do 8,3%), natomiast spadek wśród mężczyzn (o 0,3 p.proc. do 7,6%), przy czym w obu przypadkach stopa bezrobocia była niższa niż średnio w kraju.

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 1772 tys. osób, co stanowiło 40,2% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z IV kwartałem 2011 r. liczba biernych zawodowo w województwie wzrosła o 1,0%, przy wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,1%.

Pogorszyła się **relacja osób niepracujących do pracujących**, w IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 816 osób biernych zawodowo i bezrobotnych, wobec 799 w analogicznym okresie roku poprzedniego.

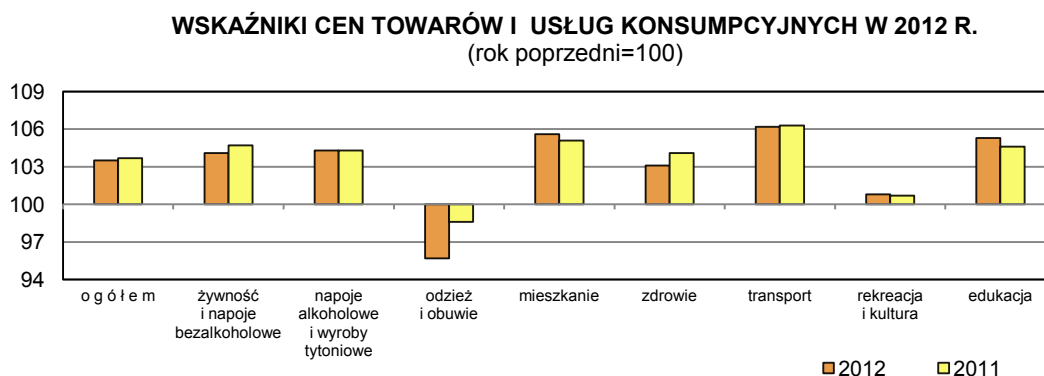
W sektorze przedsiębiorstw **przeciętne zatrudnienie** wyniosło w województwie w 2012 r. 1331,3 tys. osób (1 lokata) i było o 0,3% wyższe niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wzrosło w mniejszym stopniu niż średnio w kraju (o 2,8% wobec 3,4%), utrzymywało się jednak na najwyższym poziomie wynoszącym – 4530 zł (tj. 121,5% wynagrodzenia w kraju).

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta brutto** z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 1813 zł, a rolników indywidualnych – 1015 zł (tj. odpowiednio 99,6% i 96,2% średniej w kraju).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie mazowieckim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,5% wobec 3,7%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, edukacji, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż średnio w kraju (o 0,2 p.proc.). Niższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie transportu (o 0,8 p.proc.), rekreacji i kultury (o 0,3 p.proc.) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,2 p.proc.).

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w województwie mazowieckim wytworzyły w 2012 r. 21,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (1 lokata) oraz 33,1% produkcji sprzedanej **budownictwa** (1 lokata). W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji sprzedanej budownictwa (w obu przypadkach dynamika ich była wyższa niż przeciętnie w kraju).

Mazowieckie było jednym z siedmiu województw, w którym w porównaniu z rokiem 2011 odnotowano lepsze niż przeciętnie efekty budownictwa mieszkaniowego. W 2012 r. liczba **oddanych do użytkowania mieszkań** zwiększyła się (o 21,7%) do 30,6 tys., a ich udział wyniósł 20,0% (najwyższy w kraju). Zwiększyła się liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż o 42,2% (do 16,5 tys.) oraz w budownictwie spółdzielczym o 31,6% (do 1,4 tys.), wobec spadku w budownictwie indywidualnym o 1,2% (do 11,8 tys.). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była niższa niż średnio w kraju i wyniosła 97,7 m², wobec 102,4 m².

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa mazowieckiego w 2012 r. były mniej korzystne od uzyskanych rok wcześniej. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 95,1% do 96,1%. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe były słabsze. Obniżył się wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,9% do 3,9%), netto (z 4,1% do 3,2%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,1% do 3,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 74,1%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 81,4% (wobec odpowiednio 75,5% i 84,1% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 1957,1 tys. ha i stanowiła 83,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Areał użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w skali roku zmniejszył się o 0,9%. Do sektora prywatnego należało 99,5% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	915,9	107,0	13,0	2587,7	116,9	10,6	28,3	109,3	81,8
Rzepak i rzepik ^c	42,1	83,1	5,8	106,1	94,5	5,6	25,2	113,5	95,5
Ziemniaki	44,8	86,6	12,5	993,6	91,3	11,4	222	105,7	91,0
Buraki cukrowe ^c	10,9	86,7	5,2	496,8	98,5	4,3	455	113,7	83,1

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

W 2012 r. województwo mazowieckie zajmowało 1 lokatę w kraju pod względem powierzchni uprawy ziemniaków oraz 2 lokatę w uprawie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi. Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych udział województwa w krajowej produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2012 r. wyniósł – 10,6% (2 lokata w kraju), ziemniaków – 11,4% (3 lokata), buraków cukrowych – 4,3% (8 lokata) oraz rzepaku i rzepiku – 5,6% (9 lokata). Uzyskane plony z 1 ha były słabsze niż przeciętnie w kraju.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie w 2012 r. (stan w końcu listopada) liczyło 912,1 tys. szt. (tj. 8,2% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) odpowiednio: 986,0 tys. szt. (17,9% – najwięcej w kraju) i 5,8 tys. szt. (2,7%). W skali roku pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 22,6%, a pogłowie bydła i owiec wzrosło

odpowiednio: o 1,2% i o 0,6%. Obsada bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 48,7 szt., wobec 36,7 szt. średnio w kraju (2 lokata), a trzody chlewnej – 45,0 szt., wobec – 74,0 szt. (8 lokata). Obsada owiec natomiast była najniższa w kraju (0,3 szt., wobec 1,5 szt.).

Województwo mazowieckie w 2011 r. wytworzyło 16,1% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 16,8% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 27,6% wyższa od średniej w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach były o 4,2% niższe niż w roku poprzednim (wobec spadku przeciętnie o 0,1%) wyniosły 31135,6 mln zł (1 lokata), co stanowiło 31,2% nakładów inwestycyjnych w kraju. W większości sekcji PKD wystąpił spadek nakładów inwestycyjnych, natomiast wzrost w skali roku odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej. Nakłady na budynki i budowle stanowiły 46,7% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe, a maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 37,9%.

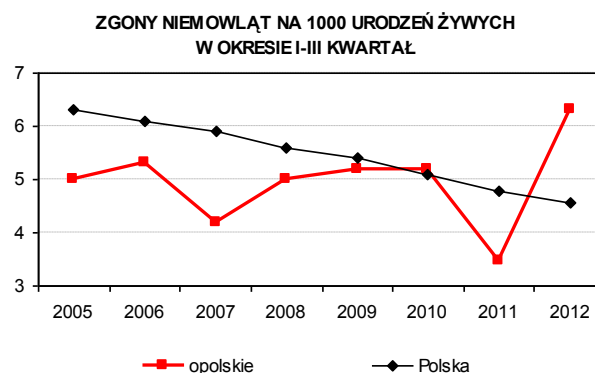
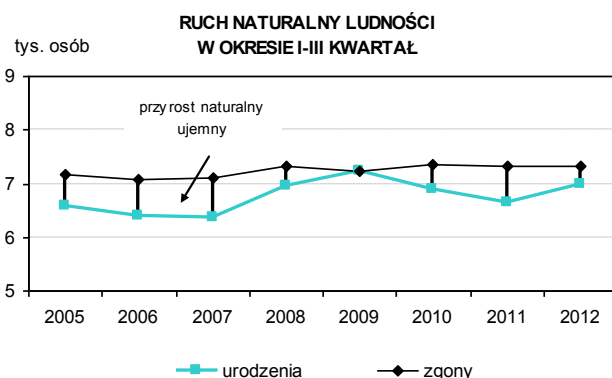
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

Podregiony	–	2
Powiaty	–	11
Miasta na prawach powiatu	–	1
Miasta ogółem	–	35
Gminy	–	71

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	9,4 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	1,0 mln mieszkańców
	16 lokata		16 lokata
	3,0% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 108 osób na 1 km ² (11 lokata)

W województwie opolskim utrzymała się tendencja spadkowa liczby **ludności** obserwowana w latach poprzednich (według stanu w końcu września). Duży wpływ na ujemny przyrost rzeczywisty miał m.in. współczynnik ogólnego salda migracji na pobyt stały, który ukształtował się na poziomie minus 2,2‰ (15 lokata). Niekorzystny wpływ na sytuację demograficzną województwa miał również ujemny przyrost naturalny; w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł minus 0,9 (wobec 0,4 w kraju). Od wielu lat województwo cechuje najniższy w kraju współczynnik urodzeń, który w analizowanym okresie ukształtował się na poziomie 8,8‰ (wobec 10,2‰ w kraju), należy przy tym podkreślić, iż opolskie jako jedyne województwo odnotowało wzrost współczynnika urodzeń na 1000 ludności (o 0,1 pkt). Pogorszył się z kolei współczynnik zgonów, który wzrósł o 0,1 pkt do poziomu 9,7‰. Liczba zgonów niemowląt podwoiła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, w związku z czym współczynnik zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych wzrósł z 3,5 do 6,3 i osiągnął najwyższą (po woj. dolnośląskim) wartość w kraju.

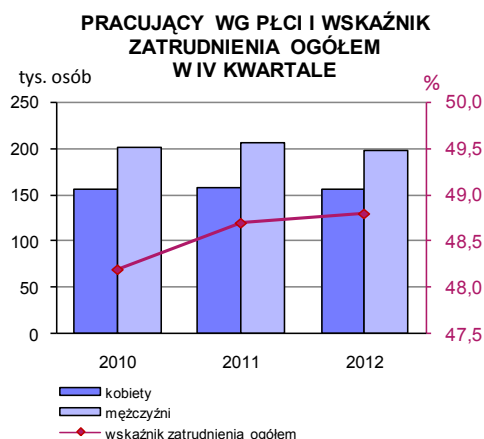
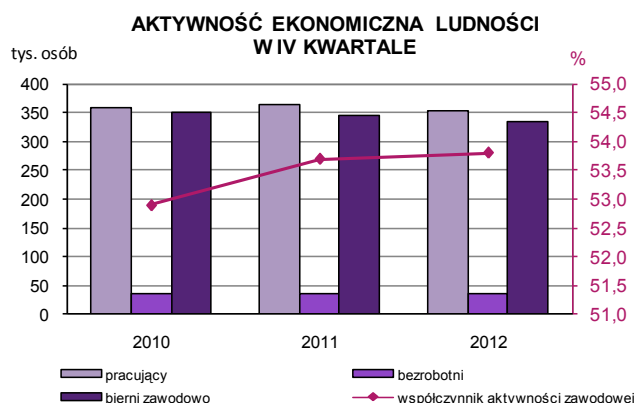

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie opolskim wyniosła 392 tys. i była o 2,5% mniejsza niż przed rokiem.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie niższym niż średnio w kraju i wyniósł 53,8% (wzrost o 0,1 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.).

Liczba osób **pracujących** w województwie opolskim wyniosła 355 tys. (2,3% ogółu pracujących w kraju) i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się o 2,5%. Zmniejszyła się zarówno liczba pracujących mężczyzn (o 3,9%), jak i kobiet (o 0,6%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 48,8% i był o 0,1 p.proc. wyższy niż przed rokiem; na wsi odnotowano wzrost wskaźnika (o 1,4 p.proc. do 50,3%), natomiast w mieście – spadek (o 0,6 p.proc. do 47,9%).

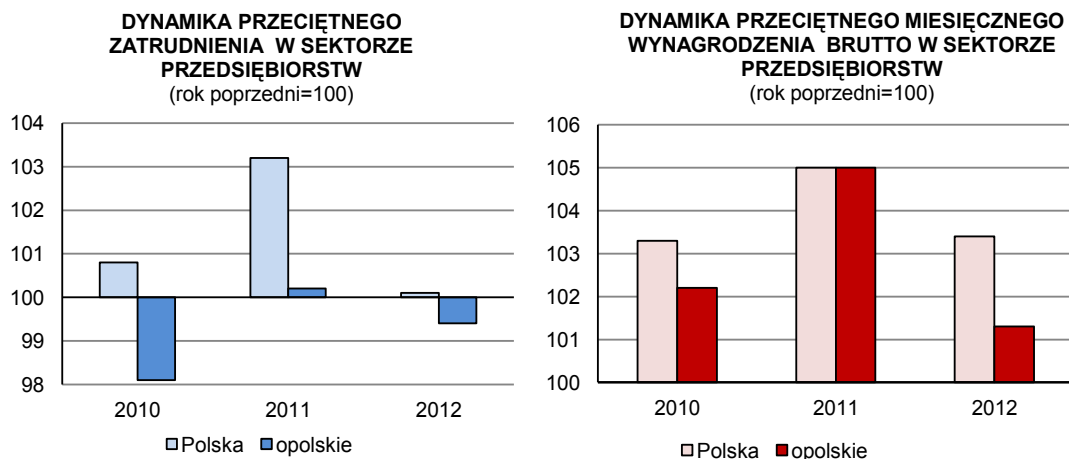
W IV kwartale 2012 r. liczba osób **bezrobotnych** pozostała na poziomie sprzed roku (37 tys.). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 21,6% wszystkich bezrobotnych (w kraju 24,4%); w skali roku odnotowano spadek ich udziału (o 2,7 p.proc.).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 9,4% i w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wzrosła o 0,2 pkt proc. Wskaźnik ten był niższy na wsi (9,3%) niż w mieście (10,0%), przy czym stopa bezrobocia na wsi wzrosła o 1,2 p.proc., a w mieście spadła o 0,2 p.proc. Odnotowano wzrost stopy bezrobocia kobiet (o 0,1 p.proc. do 10,3%), natomiast spadek – mężczyzn (o 0,1 p.proc. do 8,7%).

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 335 tys. osób, co stanowiło 46,0% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W skali roku ich liczba zmalała o 3,2%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 2,7%.

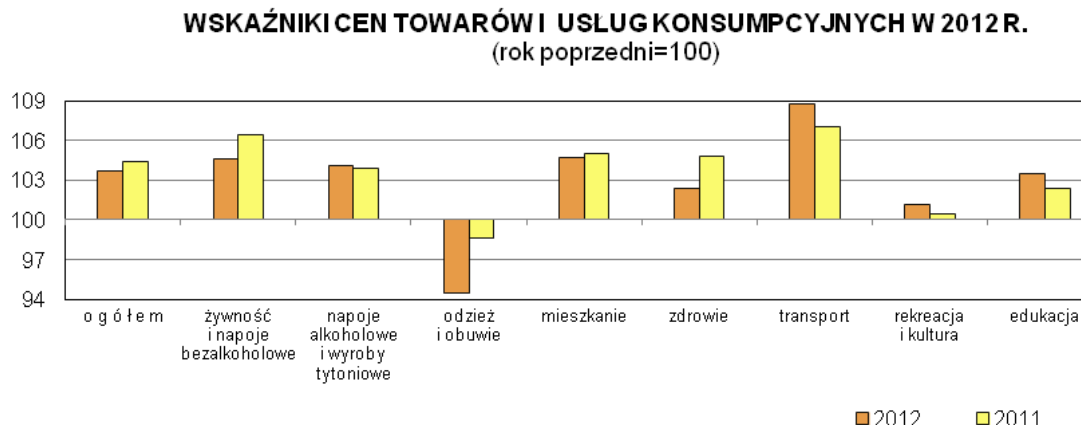
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zmniejszyła się w skali roku – w IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1048 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (1052 przed rokiem).

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 96,3 tys. osób (tj. 1,7% zatrudnionych w kraju), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** kształtowało się na poziomie 3227 zł i było niższe od średniej krajowej o 13,4%.

Przeciętna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1730 zł (o 5,0% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych 1123 zł (o 6,5% więcej niż średnia krajowa).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie opolskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,7% wobec 4,4%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu (najbardziej w kraju), mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był na poziomie zbliżonym do średniej w kraju. Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie transportu (o 1,8 p.proc.), żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,3 p.proc.) oraz rekreacji i kultury (o 0,1 p.proc.). Mniej natomiast wzrosły opłaty związane ze zdrowiem (o 0,8 p.proc.), edukacją (o 0,7 p.proc.) oraz mieszkaniem (o 0,5 p.proc.). Spadek cen odzieży i obuwia był głębszy niż średnio w kraju.

Województwo opolskie w 2012 r. wytworzyło 1,9% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (najmniej w kraju po woj. podlaskim) i 1,4% produkcji sprzedanej **budownictwa** (najmniej w kraju po woj. lubuskim).

W 2012 r. w województwie opolskim **oddano do użytkowania** 1,8 tys. **mieszkań** (najmniej w kraju). W porównaniu z 2011 r. wzrost liczby mieszkań kształtował się na poziomie 6,1% wobec 16,8% w kraju. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 126,3 m² (1 lokata w kraju).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa opolskiego w 2012 r. były gorsze od notowanych w 2011 r. Mniej korzystne były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Województwo odnotowało pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów (z 95,0% do 96,9%). Obniżył się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,4% do 3,1%) oraz wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 5,0% do 3,1%) i netto (z 3,9% do 2,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 74,6%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 82,5% (wobec odpowiednio 78,2% i 86,4% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu, według siedziby użytkownika) w 2012 r. wynosiła 498,7 tys. ha (o 2,8% mniej niż w 2011 r.) i stanowiła 91,7% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 96,9% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemioplodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	283,2	98,3	4,0	1447,3	98,9	5,9	51,1	100,6	147,7
Rzepak i rzepik ^c	54,4	62,5	7,5	165,7	65,4	8,7	30,5	104,8	115,5
Ziemniaki	11,4	128,7	3,2	353,2	128,9	4,0	310	100,0	127,0
Buraki cukrowe ^c	16,5	110,0	7,8	976,2	96,4	8,4	593	87,6	108,4

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych udział województwa w 2012 r. w krajowej produkcji rzepaku i rzepiku wyniósł 8,7% (5 lokata w kraju), buraków cukrowych – 8,4% (5 lokata), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 5,9% (10 lokata), ziemniaków – 4,0% (11 lokata). Województwo opolskie w 2012 r. uzyskało najwyższe w kraju plony z 1 ha: zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (51,1 dt), rzepaku i rzepiku (30,5 dt), ziemniaków (310 dt) oraz 2 lokatę w plonach buraków cukrowych (593 dt).

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 454,3 tys. szt., (tj. 4,1% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio: 113,6 tys. szt. (2,1%) i 2,0 tys. szt. (0,9%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej (o 17,4%), bydła (o 4,1%) i owiec (o 2,1%). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych (87,6 szt., wobec 74,0 szt. średnio w kraju) lokowała województwo

na 5 miejscu, bydła (21,9 szt., wobec 36,7 szt.) – na 12, a owiec (0,4 szt., wobec 1,5 szt.) – na 15 miejscu w kraju.

W 2011 r. województwo opolskie wytworzyło 3,6% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 3,7% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 5,7% wyższa od średniej w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** przedsiębiorstw województwa opolskiego wyniosły 1248,0 mln zł, co stanowiło 1,3% wartości krajowej. Po znacznym spadku rok wcześniej, w 2012 r. odnotowano wzrost nakładów o 2,2% (w kraju spadek o 0,1%). Według sekcji PKD, udział nakładów na przemysł był najwyższy w kraju i stanowił 90,9% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie.

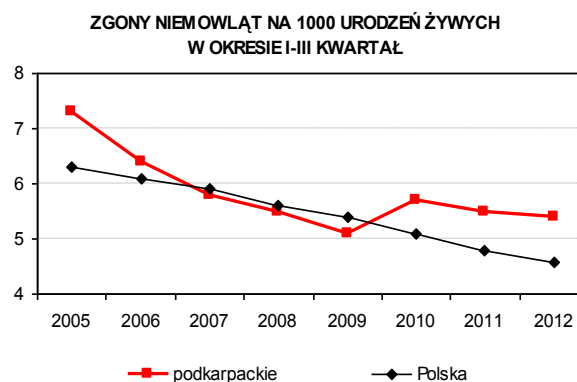
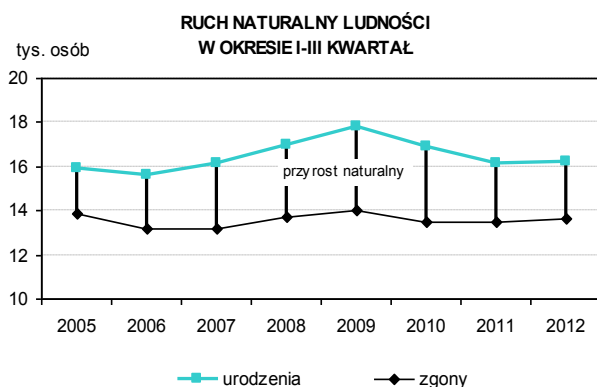
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Podregiony	-	4
Powiaty	-	21
Miasta na prawach powiatu	-	4
Miasta ogółem	-	50
Gminy	-	160

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	17,8 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	2,1 mln mieszkańców
	11 lokata		9 lokata
	5,7% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 119 osób na 1 km ² (7 lokata)

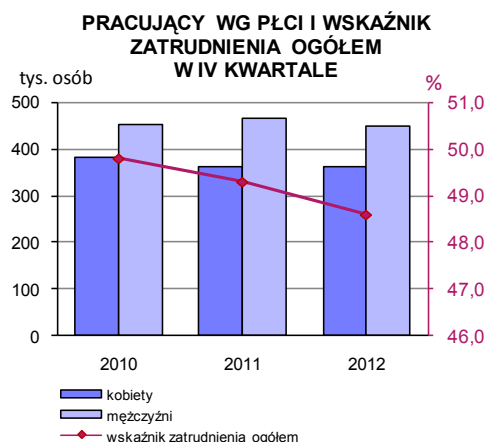
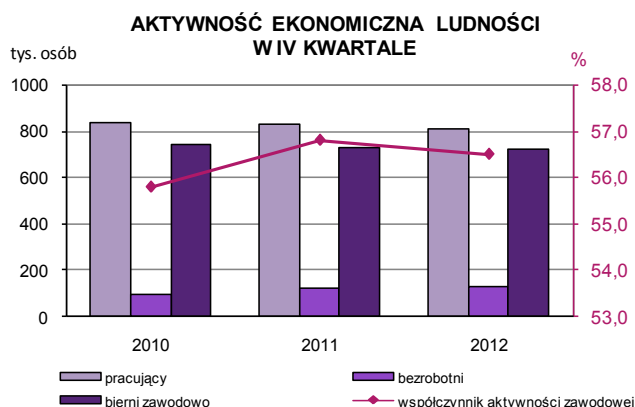
Liczba **ludności** województwa podkarpackiego w okresie I-III kwartał 2012 r. nieznacznie zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r., na co wpłynął przede wszystkim dodatni przyrost naturalny (w przeliczeniu na 1000 ludności), który nie zmienił się w skali roku i wyniósł 1,6‰, wobec 0,4‰ średnio w kraju. Współczynnik urodzeń żywych, nieco niższy niż przeciętnie – wyniósł 10,1‰ (pozostał na poziomie notowanym przed rokiem). Współczynnik zgonów – najniższy w kraju, ukształtował się na poziomie 8,5‰ (wobec 9,8‰ średnio w kraju). Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych obniżył się z 5,5‰ przed rokiem do 5,4‰. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło minus 0,8 (w kraju minus 0,1).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w województwie podkarpackim w IV kwartale 2012 r. wyniosła 942 tys. i była o 1,8% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 56,5% (spadek o 0,3 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju – 56,0%.

Liczba osób **pracujących** w województwie wyniosła 810 tys. (5,2% ogółu pracujących w kraju) i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się o 2,6%. Liczba pracujących mężczyzn spadła o 4,3%, a kobiet o 0,5%. Kobiety stanowiły 44,7% ogółu pracujących.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 48,6% i był o 0,7 p.proc. niższy niż w analogicznym okresie 2011 r., przy czym na wsi obniżył się o 1,5 p.proc. do 48,9%, a w mieście wzrósł o 0,6 p.proc. do 48,2%.

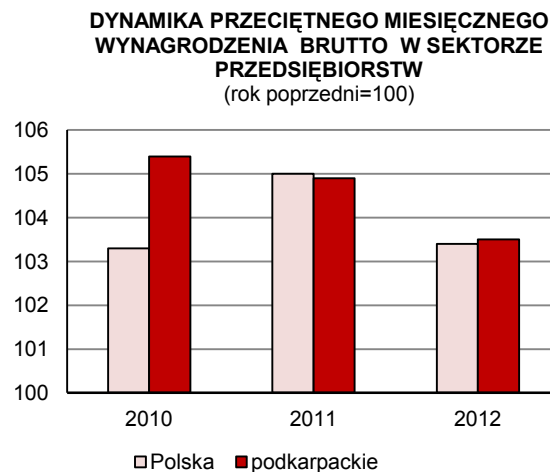
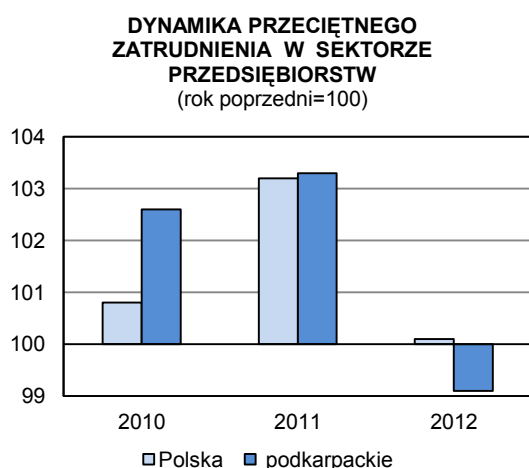
W IV kwartale 2012 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 132 tys. i w ujęciu rocznym wzrosła o 3,9%. Liczba bezrobotnych mężczyzn wzrosła o 9,1%, a kobiet pozostała na poziomie sprzed roku. Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 25,8% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w skali roku ich udział zmniejszył się o 5,0 p.proc. (wobec przeciętnego spadku w kraju o 0,8 p.proc.).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 14,0% i w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. zwiększyła się o 0,8 p.proc. Wskaźnik ten był niższy w mieście (12,9%) niż na wsi (14,8%), przy czym w mieście w skali roku zmniejszył się o 0,6 p.proc., a na wsi wzrósł o 1,7 p.proc. (najwięcej w kraju). Stopa bezrobocia mężczyzn wzrosła o 1,5 p.proc. do 13,8%, a kobiet pozostała na poziomie sprzed roku, tj. 14,2%.

Liczba **biernych zawodowo** w województwie wynosiła 725 tys. osób, co stanowiło 43,5% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. ich liczba zmniejszyła się o 0,7%, przy spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 1,3%.

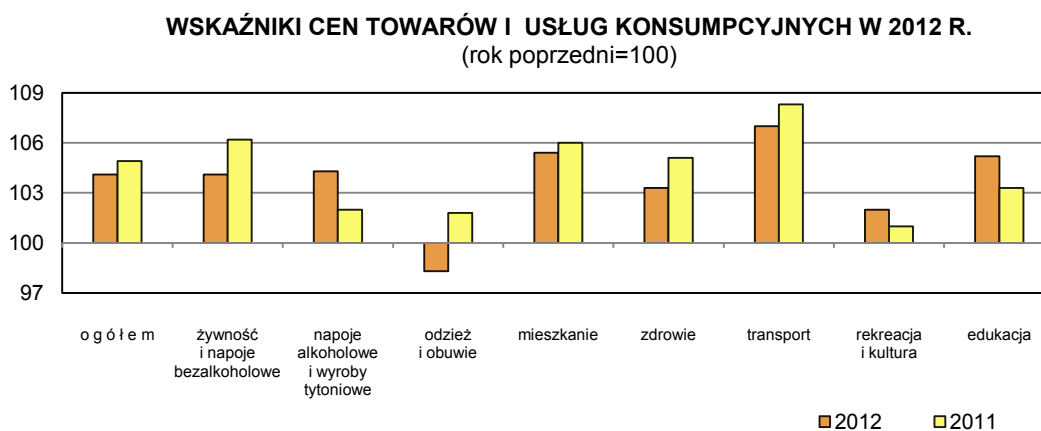
Relacja osób niepracujących do pracujących pogorszyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1058 osób biernych zawodowo i bezrobotnych, wobec 1030 przed rokiem.

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** ukształtowało się na poziomie 230,5 tys. osób, tj. o 0,9% niższym niż w 2011 r. (wobec wzrostu w kraju o 0,1%), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wyniosło 3016 zł (o 3,5% więcej niż przed rokiem) i było mniejsze o 19,1% od średniego w kraju.

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie była najniższa w kraju i wyniosła 1515 zł (83,2% średniej krajowej), a rolników indywidualnych – 1028 zł (o 2,5% mniej od średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie podkarpackim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (4,1% wobec 4,9%), ale podobnie jak w województwie warmińsko-mazurskim – najwyższy w kraju. Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, edukacji, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, a także żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż średnio w kraju (o 0,4 p.proc.). Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie edukacji (o 1,0 p.proc.) oraz rekreacji i kultury (o 0,9 p.proc.).

Województwo podkarpackie w 2012 r. wytworzyło 3,1% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,2% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost wyższy niż średnio w kraju zarówno w produkcji sprzedanej przemysłu, jak i budownictwa.

W 2012 r. w województwie podkarpackim **oddano do użytkowania** 6,5 tys. mieszkań, tj. o 14,6% więcej niż przed rokiem. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 113,5 m² (w kraju 102,4 m²).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa podkarpackiego w 2012 r. były mniej korzystne od notowanych w 2011 r. Większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych była słabsza. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 95,3% do 95,8%. Zmniejszył się wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,7% do 4,2%) i netto (z 4,1% do 3,6%) oraz nieznacznie – wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,2% do 4,1%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 75,6%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 88,4% (wobec odpowiednio 78,8% i 91,1% w 2011 r.)

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 556,1 tys. ha (o 7,9% mniej niż w 2011 r.) i stanowiła 72,9% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 98,0% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemioplodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	203,9	97,4	2,9	660,1	104,3	2,7	32,4	107,3	93,6
Rzepak i rzepik ^c	18,8	111,8	2,6	47,4	126,0	2,5	25,2	112,5	95,5
Ziemniaki	24,9	78,9	7,0	551,1	87,9	6,3	221	111,6	90,6
Buraki cukrowe ^c	3,8	115,4	1,8	209,9	130,8	1,8	552	113,4	101,0

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2012 r. zbiory ziemniaków stanowiły 6,3% produkcji krajowej, zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 2,7%, rzepaku i rzepiku – 2,5%, buraków cukrowych – 1,8%. Uzyskane plony z 1 ha były wyższe niż przed rokiem, ale niższe od przeciętnych w kraju (z wyjątkiem buraków cukrowych).

Na terenie województwa podkarpackiego w 2012 r. pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu listopada) wynosiło 179,3 tys. szt. (tj. 1,6% krajowego pogłowia trzody chlewnej), bydła i owiec (stan w grudniu) odpowiednio: 90,2 tys. szt. (1,6%) i 15,3 tys. szt. (7,0%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 2,3%, bydła o 7,0% i owiec o 8,5%. Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych należała do najniższych

w kraju (po woj. dolnośląskim) i wynosiła 28,6 szt., wobec 74,0 szt. Również obsada była należała do niższych w kraju i wynosiła odpowiednio 14,4 szt., wobec 36,7 szt. Natomiast obsada owiec wynosiła 2,4 szt., wobec 1,5 szt. i lokowała województwo na 3 pozycji w kraju.

Województwo podkarpackie w 2011 r. wytworzyło 2,7% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 2,1% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na najniższym poziomie w kraju (54,1% średniej krajowej).

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa wyniosły 2967,0 mln zł, co stanowiło 3,0% nakładów inwestycyjnych w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost nakładów o 11,7% (wobec spadku w kraju o 0,1%). W strukturze nakładów inwestycyjnych przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 57,5% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

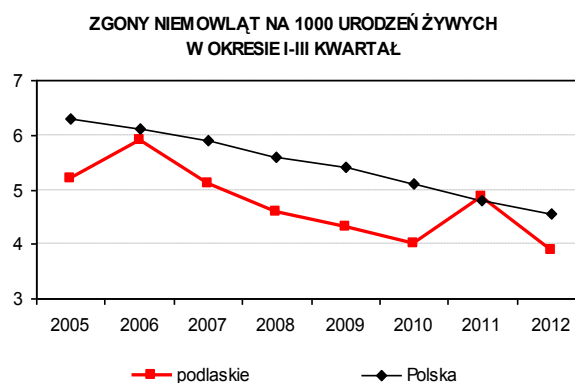
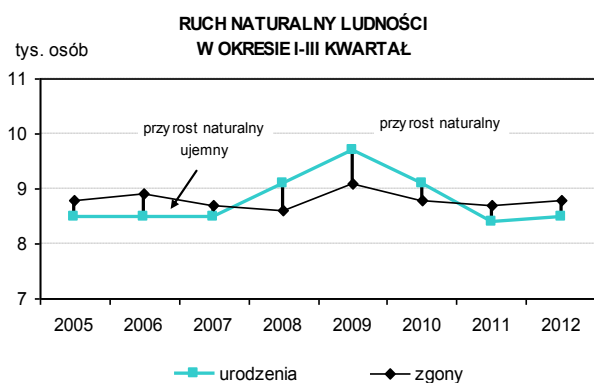
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

Podregiony	-	3
Powiaty	-	14
Miasta na prawach powiatu	-	3
Miasta ogółem	-	40
Gminy	-	118

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	20,2 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	1,2 mln mieszkańców
	6 lokata		14 lokata
	6,5% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 59 osób na 1 km ² (16 lokata)

W okresie I-III kwartał 2012 r. w województwie podlaskim obserwowano spadek liczby **ludności** w ujęciu rocznym. Duży wpływ na niekorzystną sytuację demograficzną województwa miało ujemne saldo migracji na pobyt stały, które (w przeliczeniu na 1000 ludności), pomimo poprawy o 0,2 pkt, nadal należało do najwyższych w kraju (minus 1,5 wobec minus 0,1 w kraju). Na poziomie sprzed roku pozostał współczynnik urodzeń żywych (9,4‰, przy średniej dla kraju 10,2‰) oraz współczynnik zgonów (9,7‰ wobec 9,8‰), w związku z czym nie zmienił się również przyrost naturalny na 1000 ludności i wyniósł minus 0,3. Obszarem, gdzie obserwuje się pozytywne zmiany są zgony niemowląt; w skali roku liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych spadła z 4,9 do 3,9 w końcu września 2012 r.

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w podlaskim wyniosła 510 tys. i była o 2,3% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie średniej krajowej (56,0%) i w odniesieniu do IV kwartału 2011 r. wzrósł o 0,5 p.proc.).

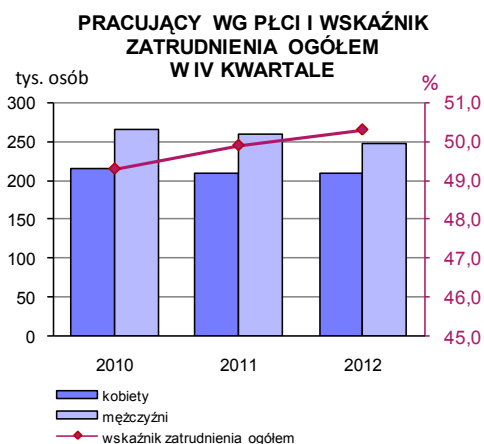
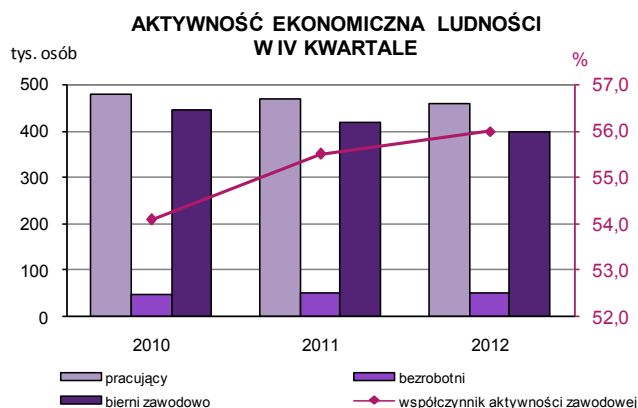
Liczba osób **pracujących** wyniosła 458 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się o 2,3%. Spadła liczba pracujących mężczyzn (o 4,2%), natomiast liczba kobiet pozostała na poziomie sprzed roku.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 50,3% i był o 0,4 p.proc. wyższy niż przed rokiem. Wzrost zatrudnienia obserwowano zarówno w mieście (o 0,5 p.proc.) jak i na wsi (o 0,4 p.proc.).

W IV kwartale 2012 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 51 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 3,8%. Liczba bezrobotnych mężczyzn pozostała na poziomie sprzed roku, natomiast (o 7,4%) spadła liczba bezrobotnych kobiet (najwięcej w kraju po województwie warmińsko-mazurskim). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 23,5% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w odniesieniu do analogicznego okresu 2011 r. ich udział spadł o 2,9 p.proc.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 10,0% i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. spadła o 0,2 p.proc. Stopa bezrobocia na wsi ukształtowała się na poziomie 5,9% i była najniższa w kraju (spadek o 0,9 p.proc.), a w mieście wyniosła 12,4% (wzrost o 0,3 p.proc.). Wyższą stopę bezrobocia odnotowano dla kobiet (10,6%, spadek w ujęciu rocznym o 0,8 p.proc.), niższą dla mężczyzn (9,5%, wzrost o 0,4 p.proc.).

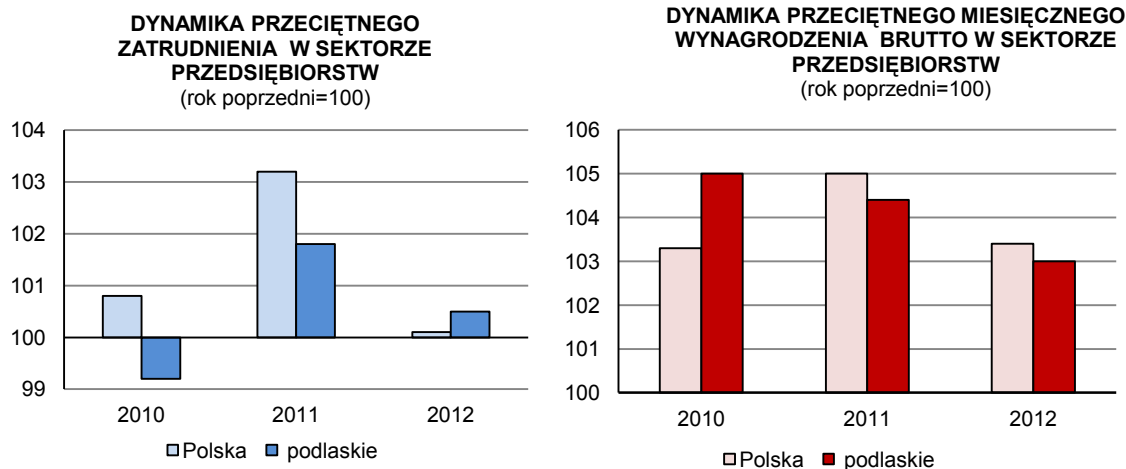
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 400 tys. osób, co stanowiło 44,0% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. ich liczba spadła o 4,3%, przy spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 3,2%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zmniejszyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 985 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (1004 przed rokiem).

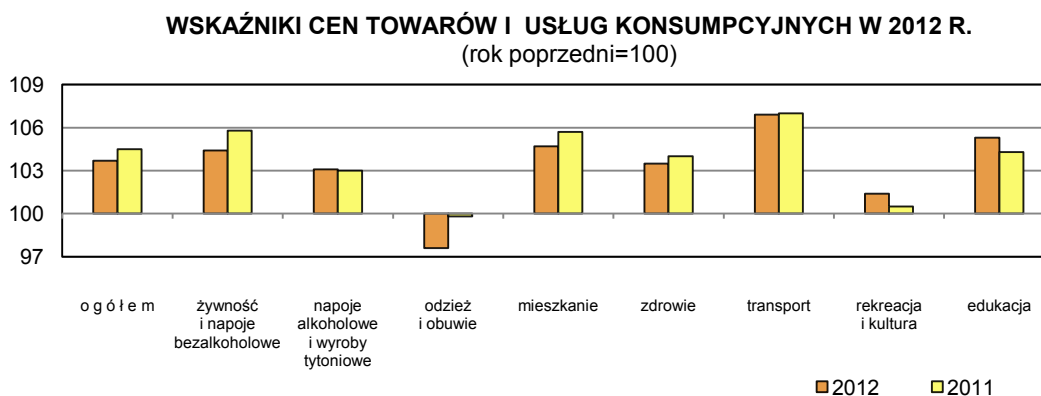
W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 99,1 tys. osób i było o 0,5% wyższe niż w 2011 r. (wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju), a **przeciętne**

miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 3115 zł (w skali roku wzrosło o 3,0%, wobec 3,4% w kraju).

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 1594 zł (87,6% średniej krajowej), a rolników indywidualnych 1020 zł i była najniższa (po woj. mazowieckim) w kraju.

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie podlaskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,7% wobec 4,5%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, edukacji, mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był na podobnym poziomie, jak średnio w kraju. Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie edukacji (o 1,1 p.proc.), zdrowia (o 0,3 p.proc.) oraz rekreacji i kultury (o 0,3 p.proc.). Mniej natomiast wzrosły ceny m.in. napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,0 p.proc.) oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 0,5 p.proc.). Spadek cen odzieży i obuwia był mniejszy niż średnio w kraju.

W 2012 r. przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wytworzyły 1,6% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (najmniej w kraju) i 2,3% produkcji sprzedanej

budownictwa. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 7,2%), natomiast w produkcji sprzedanej budownictwa wystąpił spadek (o 5,9%).

W 2012 r. liczba **mieszkań oddanych do użytkowania** województwa podlaskiego wyniosła 4,5 tys., co stanowiło 3,0% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2011 r. wystąpił wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie spółdzielczym oraz indywidualnym. Niewielki spadek zanotowano w liczbie mieszkań przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 0,6%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w podlaskim wynosiła 103,2 m² i w porównaniu z rokiem poprzednim nie zmieniła się.

Badane przedsiębiorstwa województwa podlaskiego w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. uzyskały gorsze **wyniki finansowe**. Mniej korzystne były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z – 97,1% do 98,3% i był to najmniej korzystny poziom tego wskaźnika w kraju. Obniżyły się do najniższego poziomu w Polsce wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 2,9% do 1,8%), netto (z 2,4% do 1,3%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 3,1% do 2,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 77,3%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 87,7% (wobec odpowiednio 78,6% i 88,7% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 1070,7 tys. ha (o 3,4% więcej niż w 2011 r.) i stanowiła 83,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 99,7% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemioplodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	438,8	94,1	6,2	1266,2	104,1	5,2	28,9	110,7	83,5
Rzepak i rzepik ^c	8,0	115,2	1,1	23,2	125,8	1,2	28,8	109,1	109,1
Ziemniaki	12,1	70,0	3,4	253,5	72,8	2,9	210	104,0	86,1
Buraki cukrowe ^c	0,1	15,5	0,1	5,9	18,3	0,1	531	117,8	97,1

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w województwie podlaskim w 2012 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi stanowiły 5,2% produkcji krajowej, rzepaku i rzepiku – 1,2%, ziemniaków – 2,9%, buraków cukrowych – 0,1% (ostatnia lokata). Uzyskane plony z 1 ha były wyższe niż przed rokiem (w plonowaniu rzepaku i rzepiku województwo osiągnęło 5 lokatę w kraju).

W 2012 r. pogłowie bydła i owiec (stan w grudniu) liczyło odpowiednio: 882,0 tys. szt. (16,0% krajowego pogłowia – 2 lokata w kraju) i 20,5 tys. szt. (9,4% – 3 lokata), a trzody chlewnej (stan w końcu listopada) – 360,3 tys. szt. (3,2% – 9 lokata). W skali roku odnotowano spadek pogłowia bydła o 1,5% i trzody chlewnej o 22,9%, natomiast pogłowie owiec wzrosło o 10,9%. Obsada bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była najwyższa w kraju (81,4 szt., wobec 36,7 szt. średnio w kraju), obsada owiec (1,9 szt., wobec 1,5 szt.) – lokowała województwo na 4 miejscu, a trzody chlewnej (33,3 szt., wobec 74,0 szt.) – na 13 miejscu w kraju.

W 2011 r. województwo podlaskie wytworzyło 6,5% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 6,4% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 11,3% niższa od średniej w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa podlaskiego wyniosły 1242,0 mln zł. Udział województwa w krajowych nakładach inwestycyjnych stanowił 1,2% i był jednym z najniższych w kraju (po lubuskim i warmińsko-mazurskim). W 2012 r. umocnił się, odnotowany w roku poprzednim wzrost nakładów inwestycyjnych i wyniósł 14,7% (średnio w kraju spadek o 0,1%). W badanych przedsiębiorstwach przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 58,5% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

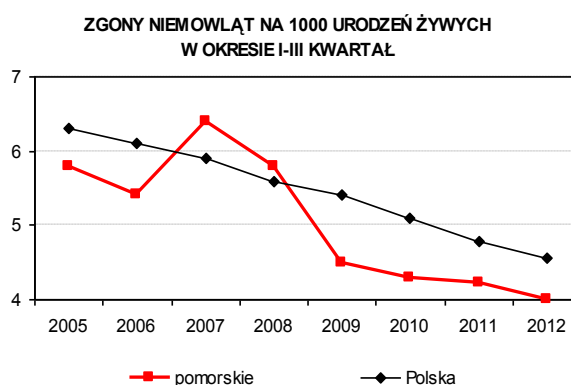
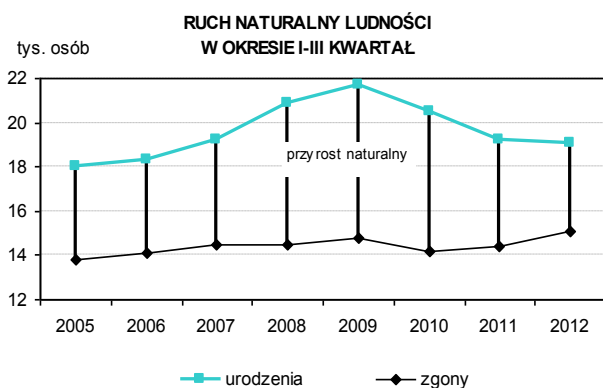
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE

Podregiony	–	4
Powiaty	–	16
Miasta na prawach powiatu	–	4
Miasta ogółem	–	42
Gminy	–	123

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012r.)	18,3 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	2,3 mln mieszkańców
	8 lokata		7 lokata
	5,9% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 125 osób na 1 km ² (6 lokata)

W województwie pomorskim od wielu lat utrzymuje się tendencja wzrostowa liczby **ludności**. W okresie I-III kwartał 2012 r. odnotowano najwyższy w Polsce przyrost naturalny na 1000 ludności, pomimo spadku w stosunku do roku poprzedniego z 2,8 do 2,3 (0,4 w kraju). Współczynnik urodzeń żywych był jednym z najwyższych w kraju (obok wielkopolskiego) i wyniósł 11,1‰ (10,2‰ w kraju). Liczba zgonów na 1000 ludności ukształtowała się na poziomie 8,8 (9,8 w kraju). W województwie utrzymał się pozytywny trend malejący umieralności dzieci w wieku poniżej 1 roku, który wyraża współczynnik liczby zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych. Współczynnik ten wyniósł 4,0‰ i był korzystniejszy od średniej krajowej (4,6‰). Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie było dodatnie i wyniosło 1,0.

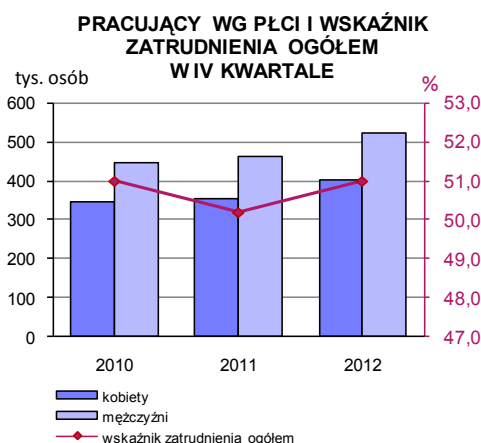
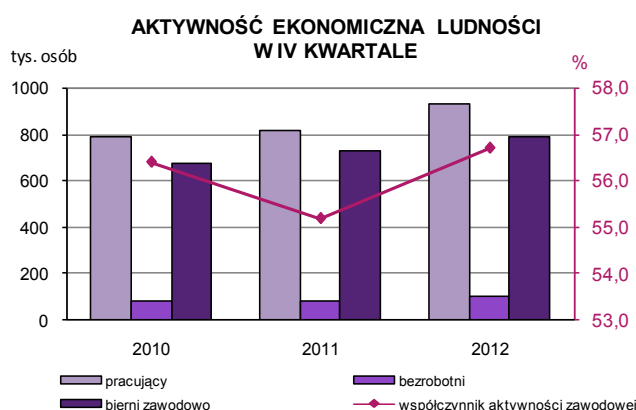
Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie pomorskim wyniosła 1034 tys. i była o 14,9% większa niż przed rokiem i był to najwyższy wzrost w Polsce. **Współczynnik aktywności zawodowej** osiągnął wartość 56,7% (wzrost o 1,5 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

Liczba osób **pracujących** wyniosła 930 tys. i zwiększyła się o 13,8% (najwyższy wzrost w Polsce) w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. Wzrosła zarówno liczba pracujących kobiet (o 14,1%), jak i mężczyzn (o 13,4%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 51,0% i był o 0,8 p.proc. wyższy niż przed rokiem. Wzrost wskaźnika wystąpił zarówno na wsi (o 1,9 p.proc. do 50,6%), jak i w mieście (o 0,3 p.proc. do 51,2%).

Liczba osób **bezrobotnych** w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 105 tys. i w ujęciu rocznym znacznie się zwiększyła (o 26,5%). Odnotowano największy w kraju wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn (o 31,6%), jak i kobiet (o 20,0%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 25,7% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w porównaniu z ubiegłym rokiem ich udział zwiększył się o 2,8 p.proc.

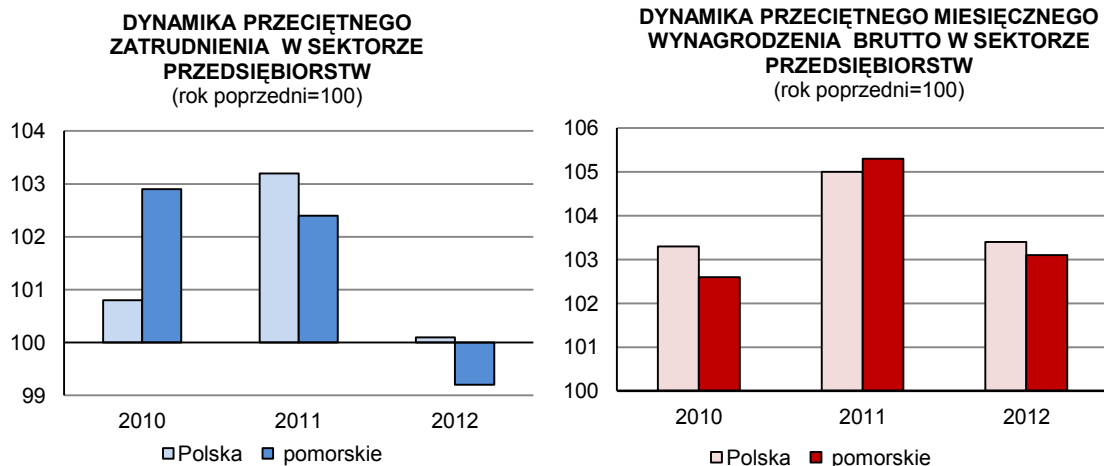
W IV kwartale 2012 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 10,2% i w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zwiększyła się o 1,0 p.proc. Wskaźnik ten był niższy w mieście (9,0%) niż na wsi (12,3%), przy czym w mieście zwiększył się o 0,8 p.proc., a na wsi o 1,0 p.proc. Odnotowano podwyższenie stopy bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (o 1,1 p.proc. do 8,7%), jak i kobiet (o 0,4 p.proc. do 11,7%).

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 788 tys. osób, co stanowiło 43,2% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat (w kraju przeciętnie 44,0%) i w porównaniu z ubiegłym rokiem ich liczba zwiększyła się o 8,1%, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 11,9%.

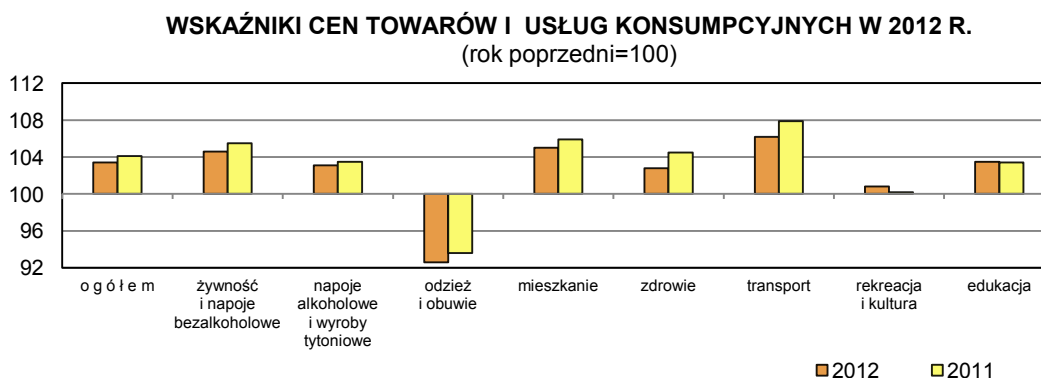
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 pracujących zmniejszyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 960 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (994 przed rokiem).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wynosiło 282,3 tys. osób i było niższe niż przed rokiem o 0,8% (w kraju wzrost o 0,1%), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 3681 zł (o 1,3% niższe niż średnia w kraju) i w porównaniu z 2011 r. wzrosło o 3,1%.

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie pomorskim wyniosła 1747 zł (o 4,1% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych 1053 zł (o 0,1% mniej niż średnio w kraju).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie pomorskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,4% wobec 4,1%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych oraz edukacji. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był o 0,3 p.proc. niższy niż średnio w kraju. W mniejszym stopniu wzrosły m.in. ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,0 p.proc.) oraz towarów i usług w zakresie transportu (o 0,8 p.proc.), edukacji (o 0,7 p.proc.) i zdrowia (o 0,4 p.proc.).

W 2012 r. przedsiębiorstwa województwa pomorskiego wytworzyły 7,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 5,1% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 5,2% wobec wzrostu o 1,0% w kraju), natomiast produkcja sprzedana budownictwa spadła o 0,6% (w kraju wzrost o 0,5%).

W 2012 r. w województwie pomorskim **oddano do użytkowania** 14,2 tys. **mieszkań**, co stanowiło 9,3% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2011 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 19,4% (w kraju wzrost o 16,8%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była najmniejsza w kraju i wynosiła 90,3 m² (wobec 102,4 m² w kraju).

Badane przedsiębiorstwa województwa pomorskiego w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. uzyskały lepsze **wyniki finansowe**. Korzystniejsze były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano polepszenie wskaźnika poziomu kosztów z 96,0% do 95,8%. Wzrósł wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,0% do 4,2%), jak i netto (z 3,3% do 3,4%). Na tym samym poziomie jak w 2011 r. utrzymał się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (4,6%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 79,7%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 93,1% (wobec odpowiednio 78,5% i 92,0% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze** rolnej (stan w czerwcu, według siedziby użytkownika) w 2012 r. wynosiła 733,7 tys. ha (o 0,7% więcej niż w 2011 r.) i stanowiła 80,6% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 97,5% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	401,5	100,4	5,7	1493,2	105,4	6,1	37,2	104,8	107,5
Rzepak i rzepik ^c	54,6	92,0	7,6	159,5	116,2	8,4	29,2	126,4	110,6
Ziemniaki	23,3	101,0	6,5	596,3	104,0	6,8	256	102,8	104,9
Buraki cukrowe ^c	10,7	104,7	5,0	550,3	99,3	4,7	514	94,9	94,0

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych udział województwa w krajowej produkcji rzepaku i rzepiku w 2012 r. wynosił 8,4% (6 lokata), ziemniaków – 6,8% (6 lokata), buraków cukrowych – 4,7% (7 lokata), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 6,1% (8 lokata). Uzyskane plony z 1 ha były wyższe niż przeciętnie w kraju (z wyjątkiem buraków cukrowych).

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 720,2 tys. szt. (6,5% krajowego pogłowia trzody chlewnej – 5 lokata w kraju), a bydła i owiec (stan w grudniu) odpowiednio: 187,9 tys. szt. (3,4% – 8 lokata) i 13,1 tys. szt. (6,0% – 6 lokata). W skali roku odnotowano spadek trzody chlewnej o 8,5%, natomiast pogłowie bydła zwiększyło się o 0,3%, a owiec – o 3,4%. Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio 96,0 szt. i 25,1 szt. (wobec średnio w kraju 74,0 szt. i 36,7 szt.), a owiec – 1,7 szt., wobec 1,5 szt.

W 2011 r. województwo pomorskie wytworzyło 4,3% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 4,7% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 5,9% niższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa pomorskiego wyniosły 5043,0 mln zł – 5,1% wartości krajowej. W skali roku, podobnie jak w roku poprzednim, odnotowano spadek nakładów o 1,8% (w kraju spadek o 0,1%). Nakłady na budynki i budowle stanowiły 52,1%, a na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 36,7% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe. Według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (59,6% ogółu nakładów poniesionych w województwie).

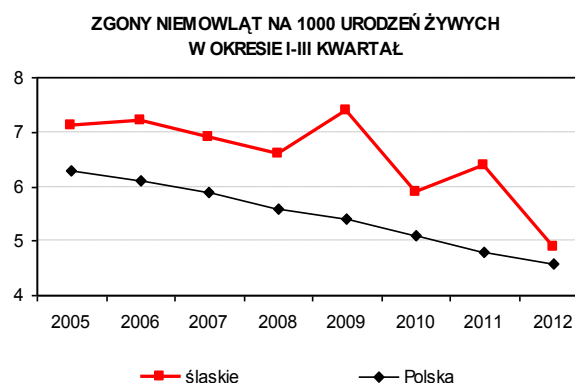
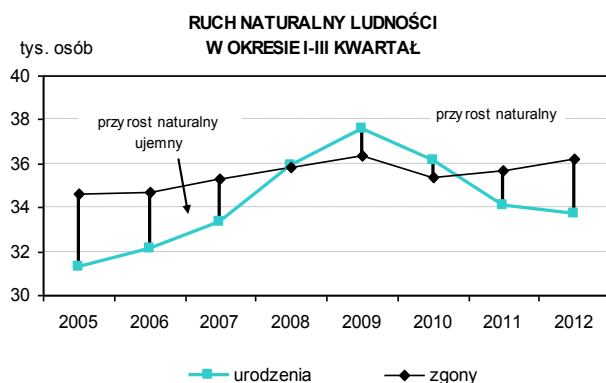
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE

Podregiony	-	8
Powiaty	-	17
Miasta na prawach powiatu	-	19
Miasta ogółem	-	71
Gminy	-	167

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012r.)	12,3 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	4,6 mln mieszkańców
	14 lokata		2 lokata
	3,9% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 375 osób na 1 km ² (1 lokata)

W województwie śląskim utrzymała się tendencja spadkowa liczby **ludności** notowana w latach poprzednich (według stanu w końcu września), na co wpływ miał ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji na pobyt stały. W okresie I-III kwartał 2012 r. z związku z niższym współczynnikiem urodzeń żywych niż zgonów (9,7‰ wobec 10,5‰), odnotowano ubytek naturalny na 1000 ludności na poziomie minus 0,7. W Polsce w tym samym okresie odnotowano dodatni przyrost naturalny na poziomie 0,4. Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych istotnie zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego z 6,4 do 4,9 (średnia dla kraju 4,6). Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie wyniosło minus 1,2.

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie śląskim wyniosła 2124 tys. i była o 0,5% większa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** osiągnął wartość 53,5% (spadek o 0,3 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

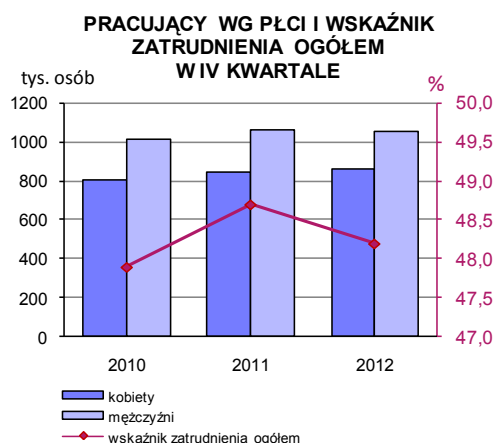
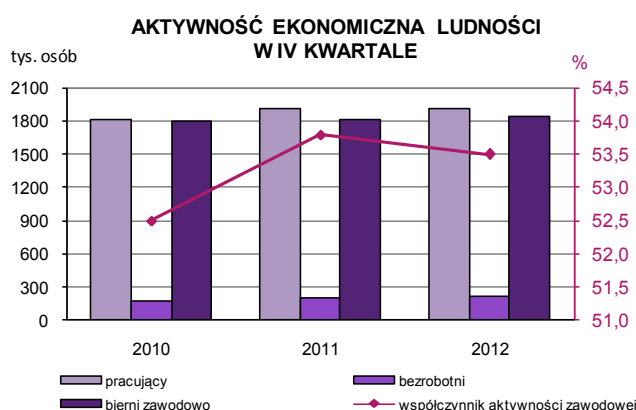
Liczba osób **pracujących** wyniosła 1913 tys. i nieznacznie zwiększyła się (o 0,1%) w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. Wzrosła liczba pracujących kobiet (o 1,7%), natomiast

spadła liczba pracujących mężczyzn (o 1,1%), co wpłynęło na spadek udziału mężczyzn w strukturze pracujących (o 0,7 p.proc. do 55,1%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 48,2% i był o 0,5 p.proc. niższy niż przed rokiem; spadek wskaźnika odnotowano w mieście (o 1,0 p.proc. do 47,9%), natomiast na wsi wystąpił wzrost (o 1,2 p.proc. do 49,3%).

Liczba osób **bezrobotnych** w województwie śląskim ukształtowała się na poziomie 211 tys. i w ujęciu rocznym zwiększyła się o 5,0%. W większym stopniu wzrosła liczba bezrobotnych mężczyzn (o 7,4%) niż kobiet (o 2,8%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 23,2% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w odniesieniu do IV kwartału 2011 r. ich udział zwiększył się o 2,3 p.proc.

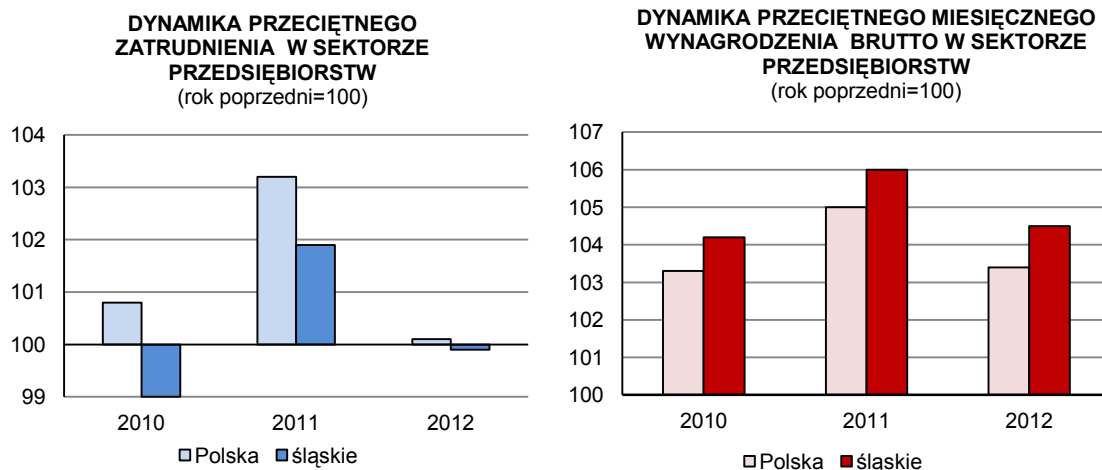
W IV kwartale 2012 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 9,9% i w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku wzrosła o 0,4 p.proc. Wskaźnik ten był niższy na wsi (9,4%) niż w mieście (10,1%), przy czym stopa bezrobocia na wsi spadła o 0,7 p.proc., a w mieście wzrosła o 0,8 p.proc. Odnotowano podwyższenie stopy bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (o 0,6 p.proc. do 8,8%), jak i kobiet (o 0,2 p.proc. do 11,3%).

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1846 tys. osób, co stanowiło 46,5% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z ubiegłym rokiem ich liczba wzrosła o 1,9%, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 1,1%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zwiększyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1075 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (1053 przed rokiem).

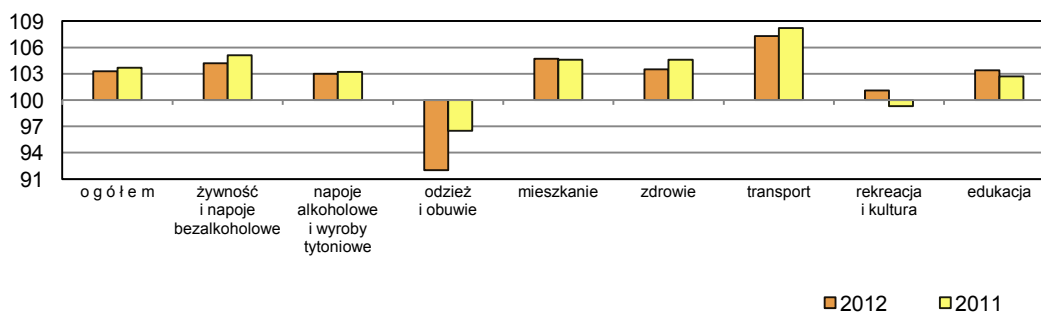
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wynosiło 746,1 tys. osób i było niższe niż przed rokiem o 0,1% (w kraju wzrost o 0,1%), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** kształtowało się na poziomie 4073 zł (o 9,2% wyższe niż średnio w kraju) i w porównaniu z 2011 r. wzrosło o 4,5%.

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie śląskim wyniosła 2174 zł i była najwyższą w kraju przekraczając, jako jedyne województwo, średnią krajową o 19,4%. Emerytura i renta brutto rolników indywidualnych również była najwyższa w kraju i wynosiła 1308 zł (o 24,0% wyższa niż średnia krajowa).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie śląskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,3% wobec 3,7%) oraz najniższy w kraju. Wzrost cen dotyczył większości grup towarów i usług, w tym znaczny – w zakresie transportu, mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych oraz zdrowia. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W 2012 R.
(rok poprzedni=100)

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w mniejszym stopniu niż średnio w kraju (o 0,4 p.proc.). Niższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,1 p.proc.), towarów i usług w zakresie edukacji (o 0,8 p.proc.) oraz mieszkania (o 0,5 p.proc.).

Województwo śląskie w 2012 r. wytworzyło 16,9% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 11,3% produkcji sprzedanej **budownictwa** (w obu przypadkach 2 lokata w kraju). W skali roku odnotowano najgłębszy w kraju spadek produkcji sprzedanej przemysłu o 4,9%, natomiast wzrosła produkcja sprzedana budownictwa o 5,7%.

W 2012 r. w województwie śląskim **oddano do użytkowania** 9,7 tys. **mieszkań**, co stanowiło 6,4% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2011 r. wystąpił wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 2,6% (w kraju wzrost o 16,8%). Przeciętna powierzchnia użytkowa

1 mieszkania była jedną z największych w kraju i wyniosła 126,0 m² (2 lokata) – wobec 102,4 m² w Polsce.

Badane przedsiębiorstwa województwa śląskiego w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. uzyskały gorsze **wyniki finansowe**. Mniej korzystne były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 94,2% do 96,1%. Obniżył się wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 5,8% do 3,9%), netto (z 4,8% do 3,3%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,6% do 3,7%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 78,0%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 82,8% (wobec odpowiednio 79,0% i 91,0% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu, według siedziby użytkownika) w 2012 r. wynosiła 364,4 tys. ha i stanowiła 81,4% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Areał użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w skali roku zmniejszył się o 9,5%. Do sektora prywatnego należało 99,1% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemioplodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	184,7	88,3	2,6	653,5	87,8	2,7	35,4	99,4	102,3
Rzepak i rzepik ^c	19,0	118,5	2,6	50,6	125,5	2,7	26,7	106,0	101,1
Ziemniaki	8,1	64,3	2,2	176,7	62,3	2,0	219	96,9	89,8
Buraki cukrowe ^c	1,7	77,0	0,8	86,2	74,6	0,7	518	96,9	94,7

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszkankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych udział województwa w krajowej produkcji rzepaku i rzepiku w 2012 r. wyniósł 2,7%, buraków cukrowych – 0,7%, zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi – 2,7%, ziemniaków – 2,0%. Uzyskane plony z 1 ha były słabsze niż przed rokiem (z wyjątkiem rzepaku i rzepiku).

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 275,7 tys. szt. (2,5% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) odpowiednio: 113,4 tys. szt. (2,1%) i 11,2 tys. szt. (5,1%). W skali roku odnotowano spadek trzody chlewnej o 4,1%, natomiast pogłowie bydła zwiększyło się o 6,2%, a owiec o 6,7%. Obsada bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wyniosła 29,2 szt. (9 lokata), trzody chlewnej – 70,9 szt. (6 lokata), a owiec 2,9 szt. (2 lokata).

W 2011 r. województwo śląskie wytworzyło po 3,0% krajowej globalnej i towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 4,7% wyższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa śląskiego wyniosły 14008,7 mln zł, co stanowiło 14,0% nakładów inwestycyjnych w kraju (2 lokata). W skali roku odnotowano wzrost nakładów o 5,7%, a w kraju obserwowano nieznaczny spadek o 0,1%. W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (84,5% ogółu nakładów poniesionych w województwie). Największe nakłady inwestycyjne na środki trwałe poniesiono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (57,6%).

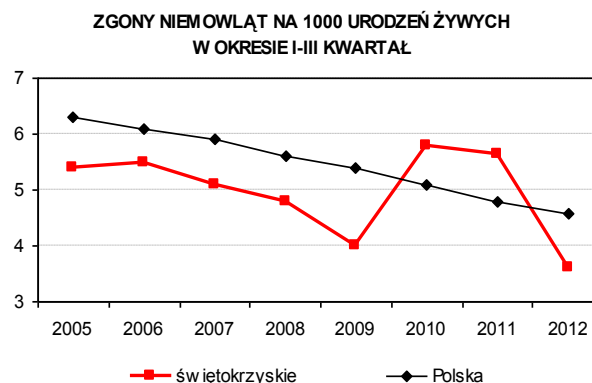
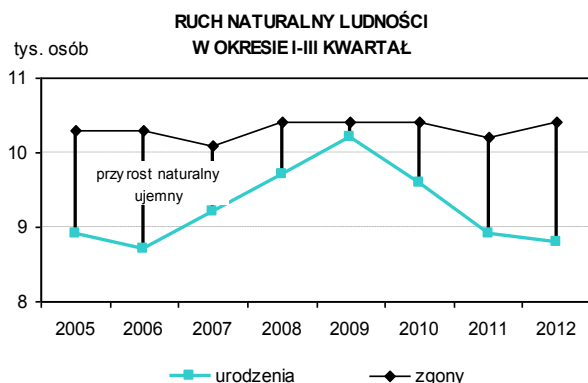
WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Podregiony	–	2
Powiaty	–	13
Miasta na prawach powiatu	–	1
Miasta ogółem	–	31
Gminy	–	102

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	11,7 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	1,3 mln mieszkańców
	15 lokata		13 lokata
	3,7% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 109 osób na 1 km ² (10 lokata)

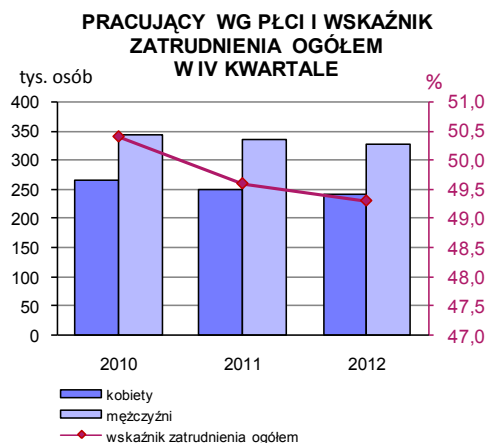
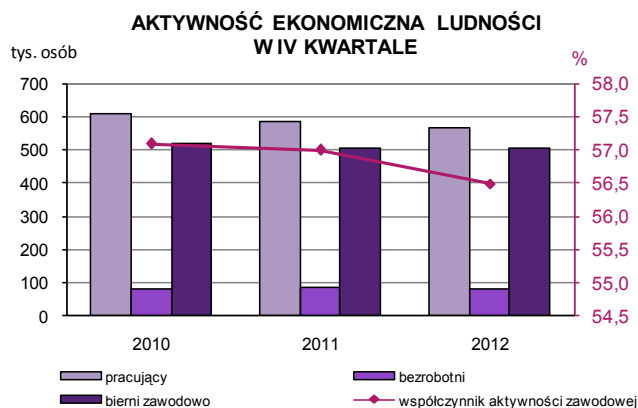
W okresie I–III kwartał 2012 r. obserwowano w województwie świętokrzyskim spadek liczby **ludności** w ujęciu rocznym. Duży wpływ na zmniejszanie się przyrostu rzeczywistego miał ujemny przyrost naturalny (minus 1,6 tys. wobec minus 1,4 tys. w roku poprzednim). Współczynnik przyrostu naturalnego (w przeliczeniu na 1000 ludności) pogorszył się z minus 1,4 do minus 1,7. Zmniejszyła się liczba urodzeń o 1,0%, przy czym współczynnik urodzeń żywych pozostał na poziomie z roku poprzedniego, tj. 9,2‰ (w kraju – 10,2‰), i był jednym z niższych w kraju (15 lokata). Nadal notowano wysoki współczynnik zgonów (drugi po województwie łódzkim), który ukształtował się na poziomie 10,8‰ (wobec 9,8‰ w kraju). Obserwowano natomiast pozytywne zmiany dot. umieralności niemowląt. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych poprawił się w skali roku z 5,6‰ do 3,6‰ (najniższy w kraju). Migracje to obok przyrostu naturalnego drugi czynnik wpływający negatywnie na liczbę ludności województwa. W okresie I–III kwartał 2012 r. saldo migracji było ujemne i osiągnęło wartość minus 1,8‰ (wobec minus 0,1‰ w kraju).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2012 r. wyniosła 652 tys. osób i była o 3,0% niższa od notowanej w roku poprzednim. **Współczynnik aktywności zawodowej** zmniejszył się w odniesieniu do

IV kwartału 2011 r. o 0,5 p.proc. (wobec wzrostu przeciętnie o 0,3 p.proc.) i wyniósł 56,5% wobec 56,0% średnio w kraju.

Liczba osób **pracujących** wyniosła 569 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. zmniejszyła się o 2,6%. Odnotowany w skali roku spadek liczby pracujących był nieco głębszy dla kobiet, niż mężczyzn (2,8%, wobec 2,4%). Kobiety stanowiły 42,5% ogółu pracujących.

Wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. (o 0,3 p.proc.) i wyniósł 49,3%. Obniżenie wskaźnika obserwowano na wsi (o 1,1 p.proc. do 51,8%), natomiast wzrost, najwyższy w kraju, w mieście (o 1,2 p.proc. do 46,6%), ale wskaźnik był niższy niż przeciętnie (50,1%).

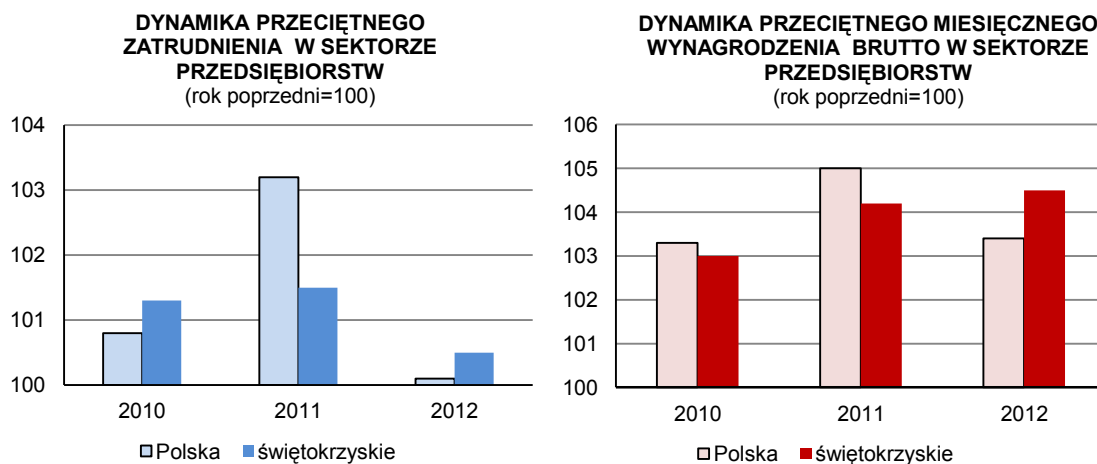
W IV kwartale 2012 r. liczba **bezrobotnych** województwa ukształtowała się na poziomie 83 tys. i była o 5,7% niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadła zarówno liczba bezrobotnych kobiet (o 7,0%), jak i mężczyzn (o 8,7%). Odsetek osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat był niższy niż przeciętnie i wyniósł 22,9% wszystkich bezrobotnych w województwie, ich udział zmniejszył się o 2,1 p.proc. w skali roku (wobec o 0,8 p.proc. w kraju).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. była wyższa niż przeciętnie (12,7% wobec 10,1%), ale niższa od notowanej w roku poprzednim (o 0,4 p.proc.). Wskaźnik ten na wsi wyniósł 11,3% (wobec 10,0% w kraju), a dla miast ukształtował się na najwyższym poziomie w kraju (14,4% wobec 10,2%). W województwie obserwowano spadek stopy bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (o 0,7 p.proc. do 11,4%), jak i kobiet (o 0,6 p.proc. do 14,2%), przy czym w obu przypadkach stopa bezrobocia była wyższa niż średnio kraju.

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 504 tys. osób, co stanowiło 43,6% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z IV kwartałem 2011 r. liczba biernych zawodowo w województwie zmniejszyła się o 0,4%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej (o 2,0%).

Pogorszyła się **relacja osób niepracujących do pracujących**, w IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadały 1032 osoby bierne zawodowo i bezrobotne, wobec 1017 w analogicznym okresie roku poprzedniego.

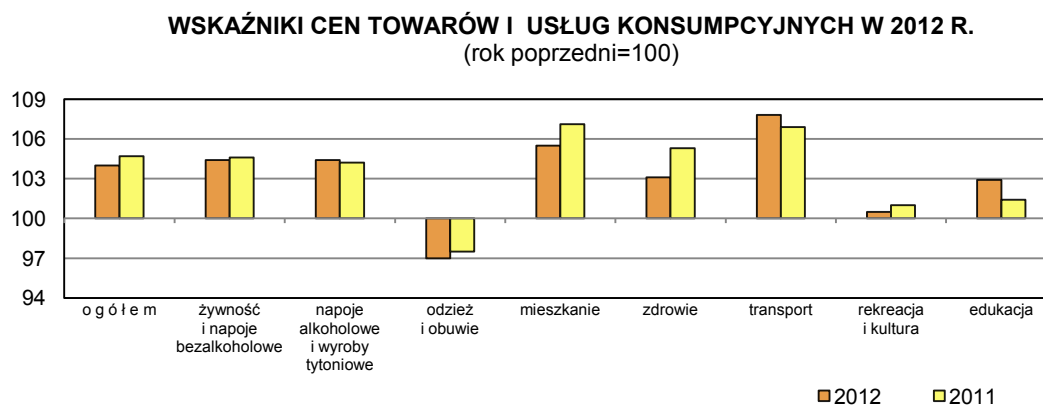
W sektorze przedsiębiorstw **przeciętne zatrudnienie** w 2012 r. wyniosło 117,1 tys. osób, i było o 0,5% wyższe niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wzrosło w większym stopniu niż średnio w kraju (o 4,5% wobec 3,4%) i ukształtowało się na poziomie 3158 zł (o 15,3% niższe niż w kraju).

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 1583 zł, a rolników indywidualnych – 1030 zł (odpowiednio 86,9% i 97,6% średniej w kraju).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie świętokrzyskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (4,0% wobec 4,7%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych, a także napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż średnio w kraju (o 0,3 p.proc.). Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie transportu (o 0,8 p.proc.), mieszkania (o 0,3 p.proc.) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,3 p.proc.).

W 2012 r. przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego wytworzyły 2,0% (14 lokata) krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** oraz 2,8% (12 lokata) produkcji sprzedanej **budownictwa**. Odnotowano w skali roku wzrost produkcji sprzedanej

przemysłu oraz w stopniu wyższym niż przeciętnie – produkcji sprzedanej budownictwa.

W skali roku odnotowano nieco lepsze efekty budownictwa mieszkaniowego. W 2012 r. liczba **oddanych do użytkowania mieszkań** zwiększyła się o 4,5% (wobec 16,8% w kraju) do 3,1 tys. co stanowiło 2,0% mieszkań oddanych w kraju. Zwiększyła się liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym do 2,5 tys. (tj. 79,3% oddanych w województwie mieszkań do użytkowania). Spadek obserwowano natomiast w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 13,0%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 110,5 m² i była o 8,1 m² większa od średniej w kraju.

W 2012 r. badane przedsiębiorstwa województwa świętokrzyskiego uzyskały gorsze **wyniki finansowe** w porównaniu z rokiem poprzednim. Mniej korzystne były też podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Obniżył się wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 5,2% do 3,4%), netto (z 4,3% do 2,9%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,8% do 3,9%). Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów – z 94,8% do 96,6%. Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 79,0%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 80,2% (wobec odpowiednio 80,6% i 80,3% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wyniosła w województwie 489,9 tys. ha (82,8% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie) i była o 1,1% mniejsza niż rok wcześniej. Do sektora prywatnego należało 99,7% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	222,9	93,9	3,2	643,0	95,3	2,6	28,8	101,4	83,2
Rzepak i rzepik ^c	8,3	156,0	1,2	20,2	185,5	1,1	24,2	118,6	91,7
Ziemniaki	19,1	91,4	5,3	382,7	91,0	4,4	200	99,5	82,0
Buraki cukrowe ^c	2,9	65,5	1,4	163,0	55,9	1,4	560	85,4	102,3

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszkankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych udział województwa świętokrzyskiego w 2012 r. w krajowej produkcji ziemniaków wyniósł 4,4% (10 lokata), buraków cukrowych – 1,4% (11 lokata), rzepaku i rzepiku – 1,1% (14 lokata) oraz zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi – 2,6% (16 lokata). Uzyskane plony z 1 ha były słabsze niż przeciętnie w kraju (z wyjątkiem buraków cukrowych).

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 221,4 tys. szt. (tj. 2,0% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio: 163,0 tys. szt. (2,9%) i 2,3 tys. szt. (1,0%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 26,0% (wobec spadku średnio w kraju – 14,7%), bydła o 1,2% (wobec wzrostu w kraju o 0,4%) i najgłębszy w kraju spadek pogłowia owiec o 12,8% (wobec wzrostu przeciętnie o 2,7%). Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych była niższa niż

średnio w kraju i wyniosła: trzody chlewnej – 44,1 szt., bydła – 32,4 szt. i owiec – 0,5 szt. (wobec odpowiednio: 74,0 szt., 36,7 szt. i 1,5 szt.).

Województwo świętokrzyskie w 2011 r. wytworzyło 3,7% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 3,4% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 10,2% wyższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach były o 11,1% niższe niż w roku poprzednim (wobec spadku przeciętnie o 0,1%) i wyniosły 1768,8 mln zł, co stanowiło 1,8% nakładów inwestycyjnych w kraju. W większości sekcji PKD odnotowano spadek nakładów inwestycyjnych, natomiast wzrost w skali roku odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej. Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 62,8% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

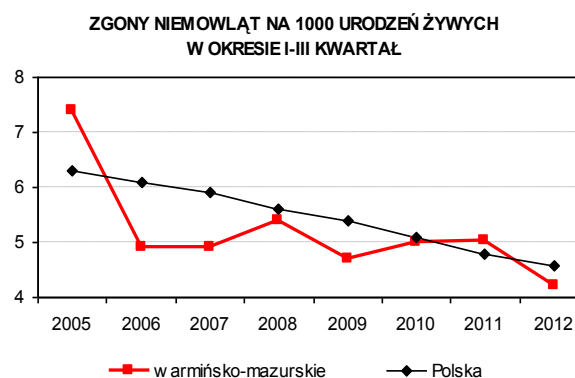
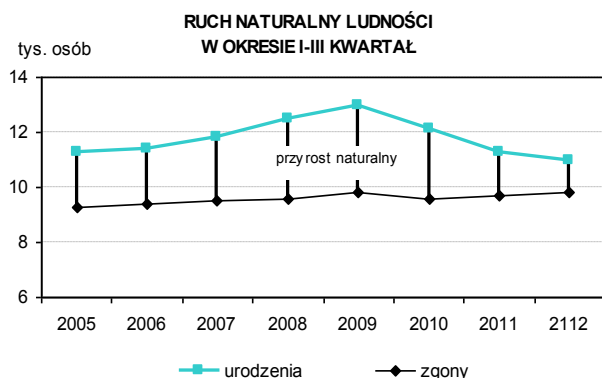
WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Podregiony	-	3
Powiaty	-	19
Miasta na prawach powiatu	-	2
Miasta ogółem	-	49
Gminy	-	116

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	24,2 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	1,5 mln mieszkańców
	4 lokata		12 lokata
	7,7% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 60 osób na 1 km ² (15 lokata)

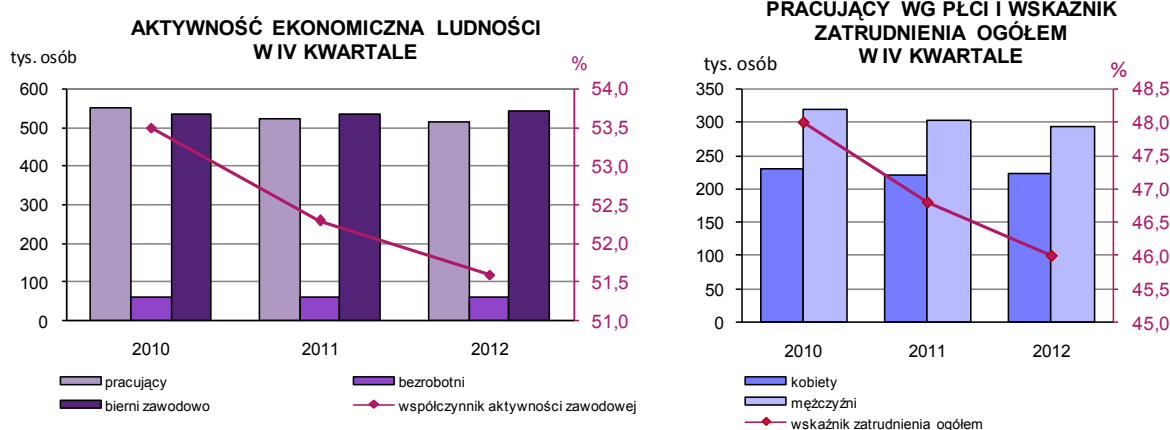
W 2012 r. w województwie warmińsko-mazurskim, trzeci rok z kolei, notowano spadek liczby **ludności** (według stanu w końcu września), na co duży wpływ miała mniejsza niż w analogicznym okresie 2011 r. liczba urodzeń żywych (o 2,8%), większa liczba zgonów (o 1,7%) oraz ujemne (jedno z wyższych w kraju) saldo migracji. Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 ludności w omawianym okresie obniżył się z 1,5‰ do 1,1‰. Współczynnik urodzeń żywych zmniejszył się o 0,3 pkt – był to najgłębszy spadek w kraju – i wyniósł 10,1‰ (wobec 10,2‰ w kraju). Współczynnik zgonów ogółem (liczony na 1000 urodzeń żywych) był niższy niż średnio w kraju, tj. 9,0‰ wobec 9,8‰, a współczynnik zgonów niemowląt wyniósł 4,2‰ i był o 0,4 pkt niższy niż przeciętnie w kraju. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności pozostało ujemne i wyniosło minus 1,8 (wobec minus 2,1 przed rokiem i minus 0,1 średnio w kraju).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 578 tys. i była o 1,2% niższa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 51,6% (spadek o 0,7 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

Liczba osób **pracujących** wyniosła 515 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zmniejszyła się o 1,7%. Liczba pracujących mężczyzn spadła o 3,3%, a kobiet wzrosła o 0,5%. Kobiety stanowiły 43,1% ogółu pracujących.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 46,0% i był niższy (o 0,8 p.proc.) niż w analogicznym okresie 2011 r., przy czym w mieście obniżył się o 1,4 p.proc. do 48,0%, a na wsi wzrósł o 0,3 p.proc. do 42,9%.

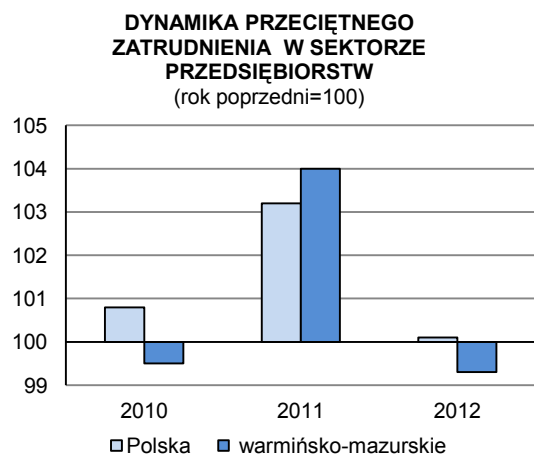
Liczba osób **bezrobotnych** w IV kwartale 2012 r. ukształtowała się na poziomie 63 tys. i w ujęciu rocznym była wyższa o 3,3%. Liczba bezrobotnych mężczyzn wzrosła o 17,9%, natomiast kobiet zmniejszyła się o 9,1%. Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 23,8% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w skali roku ich udział zmniejszył się o 0,8 p.proc.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 10,9% i w stosunku do analogicznego okresu 2011 r. wzrosła o 0,5 p.proc., przy czym stopa bezrobocia mężczyzn zwiększyła się (o 1,6 p.proc. do 10,1%), a kobiet obniżyła się (o 1,1 p.proc. do 11,9%). Wskaźnik ten był niższy w mieście (10,1%) niż na wsi (12,3%) i w skali roku wzrósł zarówno w mieście, jak i na wsi (odpowiednio o 0,2 p.proc. i o 0,9 p.proc.).

Liczba **biernych zawodowo** w województwie wynosiła 542 tys. osób, co stanowiło 48,4% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. ich liczba zwiększyła się o 1,5%, przy wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,1%.

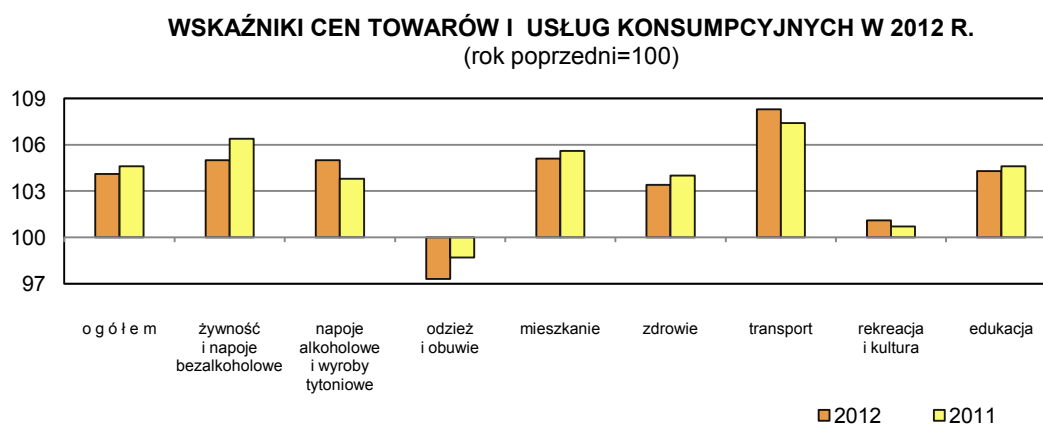
Relacja osób niepracujących do pracujących pogorszyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1175 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (przed rokiem – 1135).

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** ukształtowało się na poziomie 138,9 tys. osób, tj. o 0,7% niższym niż w 2011 r. (wobec wzrostu w kraju o 0,1%). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** w województwie wyniosło 2979 zł (o 4,6% więcej niż przed rokiem) i było najniższe w kraju (mniejsze o 20,1% od przeciętnego w kraju).

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1588 zł (87,2% średniej krajowej), a rolników indywidualnych – 1056 zł (na poziomie nieco wyższym od średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie warmińsko-mazurskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (4,1% wobec 4,6%), ale podobnie jak w województwie podkarpackim – najwyższy w kraju. Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, żywności i napojów bezalkoholowych (najbardziej w kraju), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, a także edukacji. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż średnio w kraju (o 0,4 p.proc.). Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano

m.in. w zakresie transportu (o 1,3 p.proc.), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,9 p.proc.) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,7 p.proc.).

Województwo warmińsko-mazurskie w 2012 r. wytworzyło 2,4% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 1,9% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu, natomiast w produkcji sprzedanej budownictwa odnotowano wzrost wyższy niż średnio w kraju.

W 2012 r. w województwie warmińsko-mazurskim **oddano do użytkowania** 5,5 tys. mieszkań, tj. o 20,3% więcej niż przed rokiem. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była mniejsza niż średnia w kraju i wynosiła 95,9 m² (wobec 102,4 m² w kraju).

Badane przedsiębiorstwa województwa warmińsko-mazurskiego w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. uzyskały słabsze **wyniki finansowe**. Mniej korzystne były też podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z 97,0% do 97,1% i był to drugi z najsłabszych poziomów tego wskaźnika w kraju (po podlaskim). Obniżył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 3,1% do 2,9%), jak i netto (z 2,8% do 2,3%). Pogorszył się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,1% do 3,5%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 77,8%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wynosił 87,8% (wobec odpowiednio 82,2% i 80,2% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 989,4 tys. ha (o 4,2% mniej niż w 2011 r.) i stanowiła 85,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 98,2% użytków rolnych.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	386,3	88,7	5,5	1478,9	95,9	6,1	38,3	108,2	110,7
Rzepak i rzepik ^c	70,1	117,7	9,7	197,3	157,1	10,4	28,2	133,6	106,8
Ziemniaki	9,6	96,4	2,7	200,7	95,1	2,3	208	98,6	85,2
Buraki cukrowe ^c	3,2	109,4	1,5	152,9	104,9	1,3	476	95,9	87,0

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

W 2012 r. województwo zajmowało 4 lokatę w kraju pod względem areału uprawy rzepaku i rzepiku (9,7% krajowej powierzchni uprawy). Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2012 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi stanowiły 6,1% produkcji krajowej, rzepaku i rzepiku – 10,4%, ziemniaków – 2,3%, buraków cukrowych – 1,3%. W 2012 r. uzyskane plony z 1 ha zbóż podstawowych z mieszankami

zbożowymi oraz rzepaku i rzepiku były wyższe niż przeciętnie w kraju, natomiast ziemniaków i buraków cukrowych słabsze.

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 539,3 tys. szt. (tj. 4,8% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio: 435,0 tys. szt. (7,9%) i 8,6 tys. szt. (3,9%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 11,4%, natomiast pogłowie bydła i owiec wzrosło odpowiednio: o 1,7% i 8,7%. Obsada bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była wyższa niż średnio w kraju i wynosiła 41,8 szt. (w kraju 36,7 szt.), natomiast trzody chlewnej i owiec znacznie mniejsza i wynosiła odpowiednio: 51,8 szt. i 0,8 szt., wobec 74,0 szt. i 1,5 szt. w kraju.

W 2011 r. województwo warmińsko-mazurskie wytworzyło 5,4% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 5,5% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 23,2% niższa niż średnia w kraju.

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa wyniosły 1130,8 mln zł, co stanowiło 1,1% nakładów inwestycyjnych w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost nakładów o 1,6% (wobec spadku w kraju o 0,1%). W strukturze nakładów inwestycyjnych przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 62,4% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

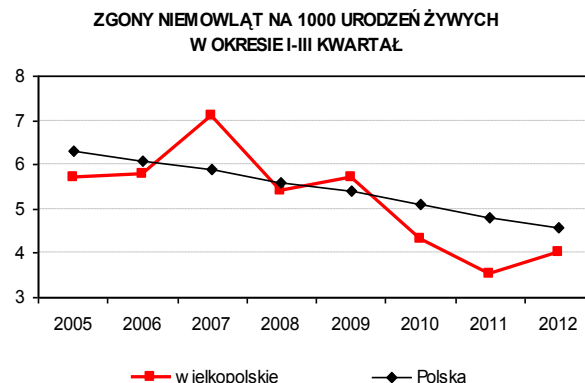
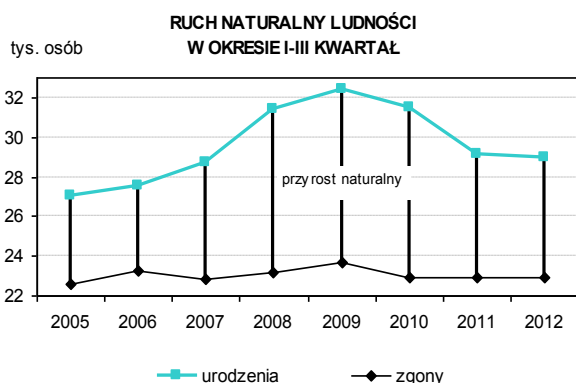
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Podregiony	-	6
Powiaty	-	31
Miasta na prawach powiatu	-	4
Miasta ogółem	-	109
Gminy	-	226

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	29,8 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	3,5 mln mieszkańców
	2 lokata		3 lokata
	9,5% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 116 osób na 1 km ² (9 lokata)

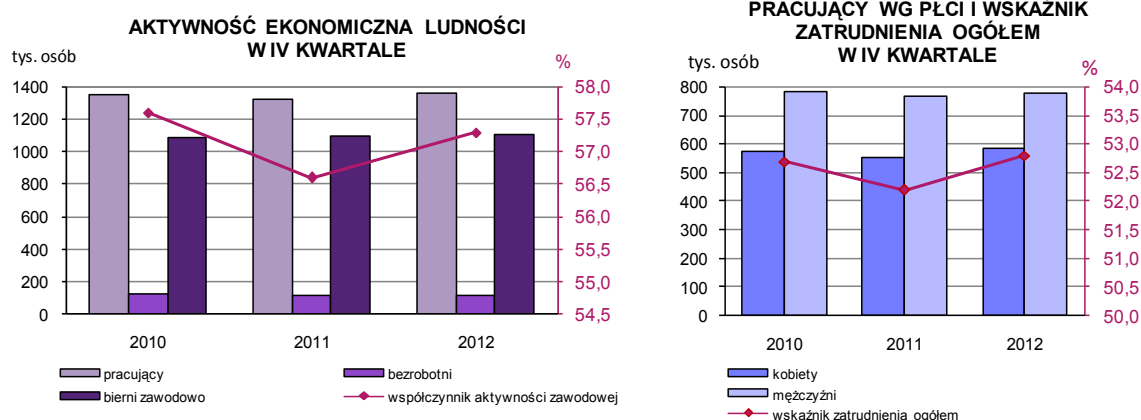
Liczba **ludności** województwa wielkopolskiego w okresie I-III kwartał 2012 r. zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2011 r. o 0,2%, na co wpłynął przede wszystkim wysoki przyrost naturalny. Współczynniki: przyrostu naturalnego oraz urodzeń żywych – mimo spadku w skali roku (odpowiednio o 0,2 pkt i o 0,1 pkt) nadal były najwyższe w kraju (po woj. pomorskim). Współczynnik zgonów, jeden z najniższych wśród województw, pozostał na poziomie sprzed roku (8,9‰). Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały przeliczone na 1000 ludności było dodatnie i wyniosło 0,2 (wobec 0,4 w roku poprzednim). Po dwóch latach spadku zgonów niemowląt, w końcu września 2012 r. województwo odnotowało pogorszenie współczynnika w przeliczeniu na 1000 urodzeń żywych (z 3,5‰ do 4,0‰ wobec 4,6‰ średnio w kraju).

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie wielkopolskim wyniosła 1477 tys. i była o 2,8% większa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie wyższym niż średnio w kraju i wyniósł 57,3% (wzrost o 0,7 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.).

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1362 tys. i zwiększyła się o 2,8% w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. W większym stopniu wzrosła liczba pracujących kobiet (o 5,2%) niż mężczyzn (o 1,2%). Odsetek mężczyzn w ogóle pracujących był (po woj. świętokrzyskim) najwyższy w kraju (57,1% wobec 55,5% średnio w kraju).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 52,8% i był o 0,6 p.proc. wyższy niż przed rokiem; wzrost odnotowano zarówno na wsi (o 1,0 p.proc. do 53,3%), jak i w mieście (o 0,3 p.proc. do 52,4%).

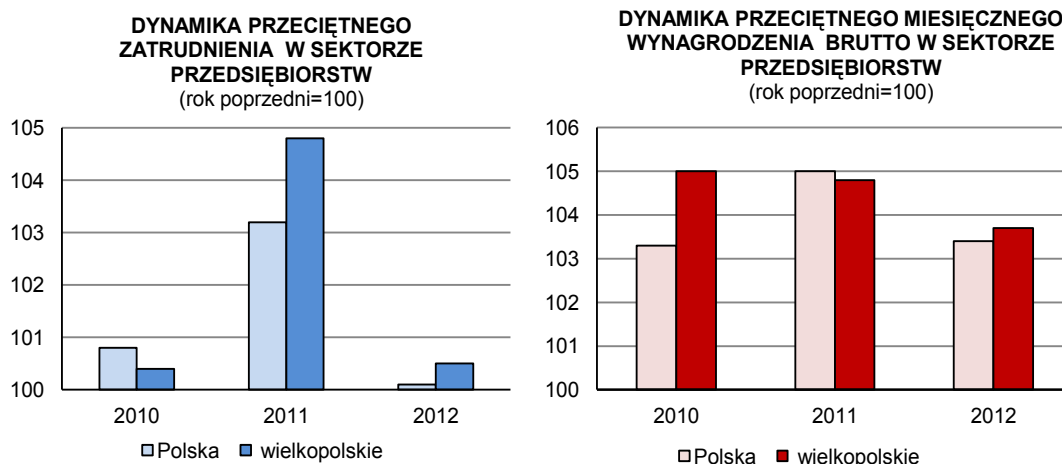
W IV 2012 r. kwartale liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 114 tys., a w ujęciu rocznym w województwie odnotowano wzrost o 0,9%. Zwiększyła się liczba bezrobotnych mężczyzn (o 6,3%), natomiast kobiet spadła (o 1,6%). Udział osób w wieku poniżej 25 lat był najwyższy w kraju i wyniósł 29,8% wszystkich bezrobotnych, przy czym w odniesieniu do roku poprzedniego zmniejszył się o 3,8 p.proc. (w kraju o 0,8 p.proc.).

W IV kwartale 2012 r. w województwie wielkopolskim **stopa bezrobocia** według BAEL była najniższa w kraju i wyniosła 7,7%. W skali roku odnotowano spadek wskaźnika (o 0,2 p.proc., wobec wzrostu w kraju o 0,4 p.proc.). Wskaźnik ten był niższy na wsi (7,5%) niż w mieście (7,9%), przy czym na wsi odnotowano spadek stopy bezrobocia (o 1,3 p.proc.), natomiast w mieście wystąpił wzrost (o 0,8 p.proc.). Stopa bezrobocia mężczyzn, pomimo wzrostu w skali roku o 0,3 p.proc., nadal była najniższa w kraju i wyniosła 6,2%, przy spadku stopy dla kobiet o 0,6 p.proc. do 9,7%.

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1102 tys. osób, co stanowiło 42,7% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku ich liczba nieznacznie się zwiększyła (o 0,1%), przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 1,6%.

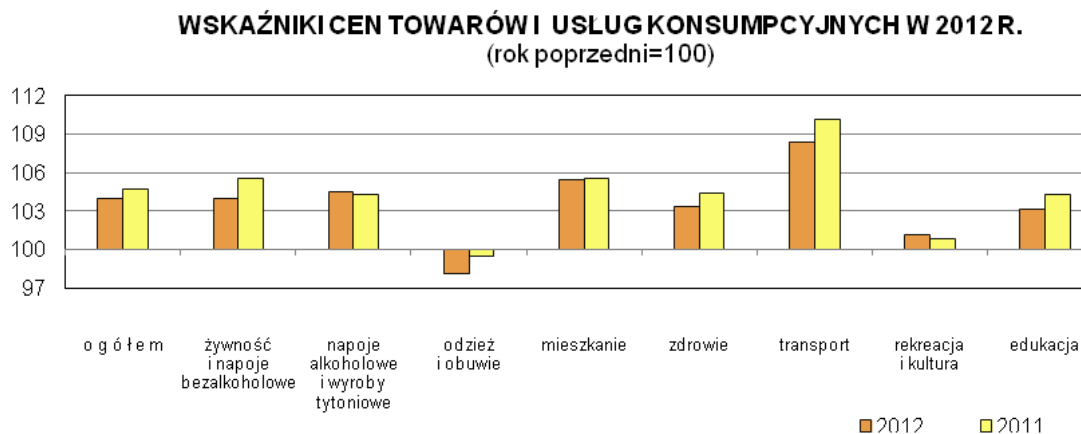
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 pracujących zmniejszyła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadały 893 osoby bierne zawodowo i bezrobotne (916 przed rokiem).

W sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 597,1 tys. osób (tj. 10,8% zatrudnionych w kraju), a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** kształtowało się na poziomie 3412 zł i było niższe o 8,5% od średniego wynagrodzenia w kraju.

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1679 zł (o 7,8% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1042 zł (o 1,2% mniej od średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie wielkopolskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (4,0% wobec 4,7%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż średnio w kraju (o 0,3 p.proc.). Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie transportu (o 1,4 p.proc.) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,4 p.proc.).

Województwo wielkopolskie w 2012 r. wytworzyło 10,6% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 9,7 % produkcji sprzedanej **budownictwa**, co lokowało województwo w obu przypadkach na 3 pozycji w kraju.

W 2012 r. w województwie wielkopolskim **oddano do użytkowania** 14,8 tys. **mieszkań**, co stanowiło 9,7% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2011 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań o 7,3% (wobec 16,8% w kraju). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była wyższa niż średnio w kraju (108,1 m² wobec 102,4 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa wielkopolskiego uzyskały mniej korzystne **wyniki finansowe** w 2012 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym. Słabsze były też podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Pogorszył się wskaźnik poziomu kosztów – z 95,5% do 96,2%. Obniżył się wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,5% do 3,8%), netto (z 3,7% do 3,0%) oraz wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 5,5% do 4,7%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 79,1%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 91,2% (wobec odpowiednio 80,3% i 89,7% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w gospodarstwach rolnych (stan w czerwcu, według siedziby użytkownika) w 2012 r. wynosiła 1779,0 tys. ha (o 0,6% więcej niż w 2011 r.) i stanowiła 90,0% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie. Do sektora prywatnego należało 96,9% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	938,2	91,6	13,3	3381,9	100,5	13,9	36,0	109,4	104,0
Rzepak i rzepik ^c	86,5	67,8	12,0	203,8	79,2	10,7	23,6	116,8	89,4
Ziemniaki	39,6	97,4	11,0	1085,1	105,1	12,4	274	107,9	112,3
Buraki cukrowe ^c	46,8	110,3	22,1	2623,3	101,7	22,6	560	92,3	102,4

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2012 r. w województwie wielkopolskim odnotowano największą w kraju powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (13,3% krajowej uprawy) oraz buraków cukrowych (22,1%). Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (12,0%) oraz ziemniaków (11,0%) lokowała województwo na 3 pozycji w kraju. Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2012 r. zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi stanowiły 13,9% produkcji krajowej (1 lokata), buraków cukrowych – 22,6% (1 lokata), ziemniaków – 12,4% (2 lokata), a rzepaku i rzepiku – 10,7% (3 lokata). Uzyskane plony z 1 ha były wyższe niż przeciętnie w kraju (z wyjątkiem rzepaku i rzepiku).

Pogłowie trzody chlewnej w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 3715,6 tys. szt. (33,4% krajowego pogłowia trzody chlewnej – 1 lokata w kraju), a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio: 861,6 tys. szt. (15,6% – 3 lokata) i 21,0 tys. szt. (9,6% – 2 lokata).

W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 10,2% (w kraju spadek o 14,7%) i owiec o 6,7% (w kraju wzrost o 2,7%). Natomiast pogłowie bydła wzrosło o 1,2%, wobec wzrostu w kraju średnio o 0,4%. Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była najwyższa w kraju (206,3 szt., wobec 74,0 średnio w kraju), a obsada bydła (47,8 szt., wobec 36,7 szt.) lokowała województwo na 3 miejscu. Obsada owiec wyniosła 1,2 szt., wobec 1,5 szt. średnio w kraju (8 lokata).

W 2011 r. województwo wielkopolskie wytworzyło 14,8% krajowej globalnej produkcji rolniczej i 15,7% towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była najwyższa w kraju (o 29,1% wyższa od przeciętnej w kraju).

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** w przedsiębiorstwach województwa wielkopolskiego wyniosły 9324,1 mln zł, co stanowiło 9,4% wartości krajowej. Trzeci rok z kolei notuje się wzrost nakładów (w 2012 r. o 7,8%, wobec spadku o 0,1% średnio w kraju). Według sekcji PKD, największy udział w nakładach inwestycyjnych miał przemysł (62,5%), oraz handel i naprawa pojazdów samochodowych (najwyższy w kraju udział – 23,3% nakładów poniesionych w województwie).

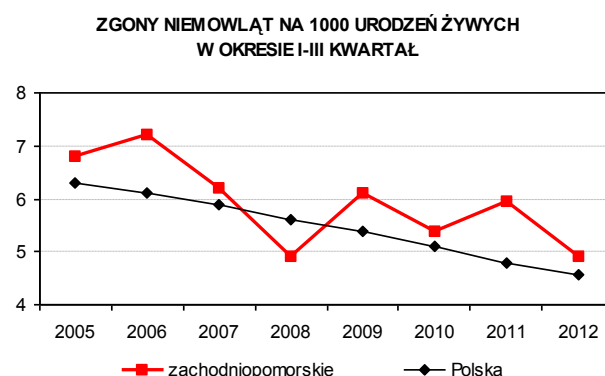
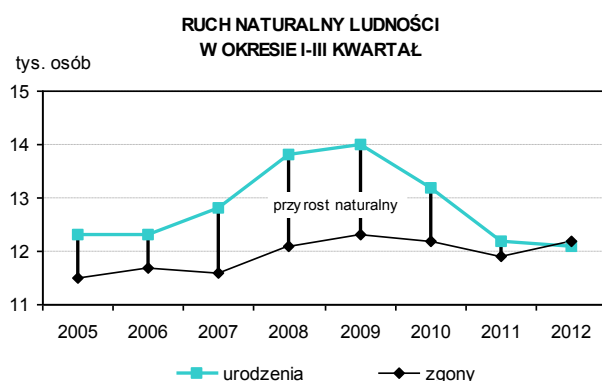
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Podregiony	–	4
Powiaty	–	18
Miasta na prawach powiatu	–	3
Miasta ogółem	–	64
Gminy	–	114

Powierzchnia (stan w dniu 31.XII.2012 r.)	22,9 tys. km ²	Ludność (stan w dniu 31.XII.2011 r.)	1,7 mln mieszkańców
	5 lokata		11 lokata
	7,3% powierzchni kraju		gęstość zaludnienia: 75 osób na 1 km ² (13 lokata)

Liczba **ludności** województwa zachodniopomorskiego w okresie I-III kwartał 2012 r. nieznacznie zmniejszyła się w skali roku. Ubytek rzeczywisty mieszkańców województwa (w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł minus 0,5‰, wobec minus 0,2‰ w roku poprzednim) był rezultatem przede wszystkim ujemnego salda migracji na pobyt stały (minus 0,5‰). Dodatkowym czynnikiem pogłębiającym ubytek rzeczywisty ludności był spadek przyrostu naturalnego (z 0,3‰ do minus 0,1‰). Odnotowano mniejszą liczbę urodzeń żywych (spadek o 1,0%), przy wzroście liczby zgonów (o 2,4%). Współczynnik urodzeń żywych ukształtował się na poziomie 9,4‰ (wobec 10,2‰ średnio w kraju) i był nieco niższy niż w tym samym okresie 2011 r. (wówczas osiągnął wartość 9,5‰); współczynnik zgonów również wyniósł 9,4‰ (w kraju 9,8‰), przy czym był wyższy niż przed rokiem (9,2‰). W ujęciu rocznym poprawił się natomiast wskaźnik zgonów niemowląt liczony na 1000 urodzeń żywych (4,9 wobec 6,0 w okresie I-III kwartał 2011 r.), choć nadal był wyższy niż przeciętnie w kraju (4,6).

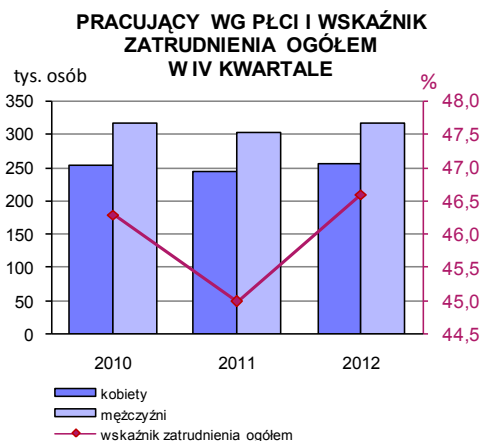
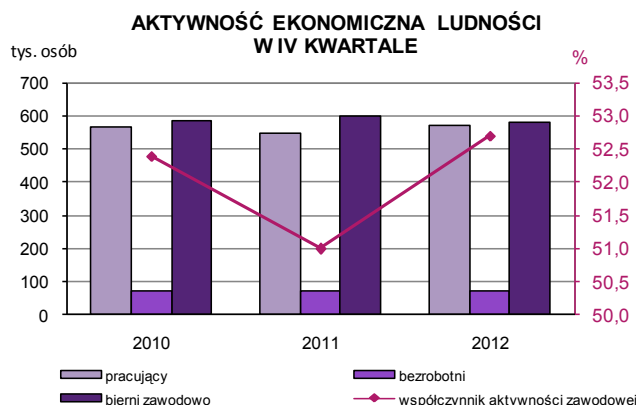

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2012 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosła 649 tys. i zwiększyła się o 4,3% w skali roku.

Współczynnik aktywności zawodowej osiągnął wartość 52,7% (wzrost o 1,7 p.proc. w odniesieniu do IV kwartału 2011 r.), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

Liczba osób **pracujących** wyniosła 574 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2011 r. zwiększyła się o 4,6%. Wzrosła zarówno liczba pracujących kobiet (o 4,9%), jak i mężczyzn (o 4,3%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2012 r. wyniósł 46,6% i był o 1,6 p.proc. wyższy niż przed rokiem. Wzrost wskaźnika zanotowano zarówno na wsi (o 4,1 p.proc. do 45,4%), jak i w mieście (o 0,4 p.proc. do 47,2%).

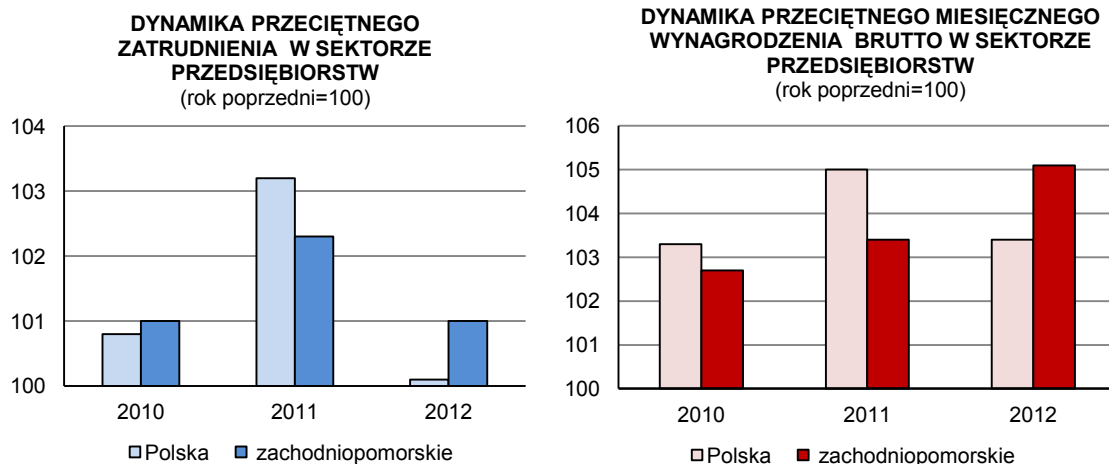
Liczba **bezrobotnych** w IV kwartale 2012 r. ukształtowała się na poziomie 75 tys. i w ujęciu rocznym wzrosła o 1,4%. Zwiększyła się zarówno liczba bezrobotnych kobiet (o 3,1%), jak i mężczyzn (o 2,4%). Osoby w wieku poniżej 25 lat stanowiły 25,3% wszystkich bezrobotnych (wobec 24,4% w kraju) i w skali roku ich udział wzrósł o 1,0 p.proc. (w kraju spadek średnio o 0,8 p.proc.).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2012 r. wyniosła 11,6% i w przeciwieństwie do analogicznego okresu ubiegłego roku spadła o 0,3 p.proc. Wskaźnik ten był niższy w mieście (9,9%) niż na wsi (14,7%), przy czym zarówno w mieście jak i na wsi obniżył się o 0,5 p.proc. Odnotowano również spadek stopy bezrobocia wśród kobiet (o 0,2 p.proc. do 11,4%) oraz nieznaczny spadek wśród mężczyzn (o 0,1 p.proc. do 11,7%).

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 583 tys. osób, co stanowiło 47,3% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba spadła o 2,5%, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 1,0%.

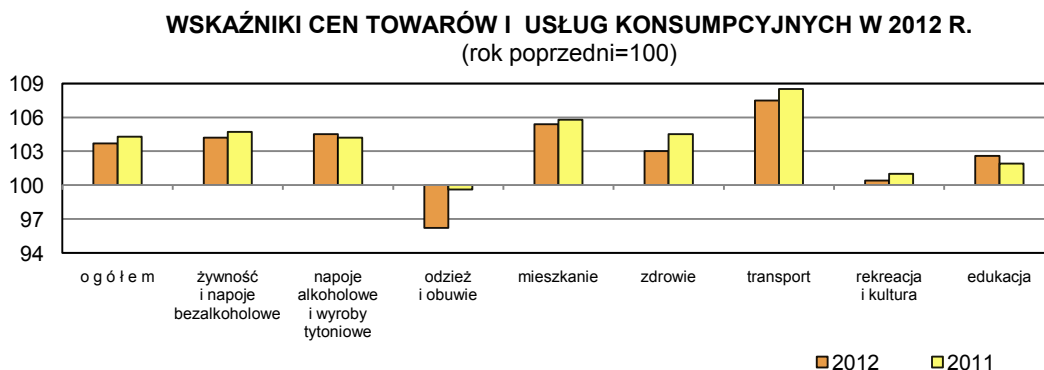
Relacja osób niepracujących do pracujących w województwie zachodniopomorskim poprawiła się w skali roku. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1146 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (1224 przed rokiem).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2012 r. wyniosło 165,8 tys. osób co stanowiło 3,0% zatrudnionych w kraju, a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** kształtowało się na poziomie 3326 zł i było o 10,8% niższe od średniej krajowej.

W 2012 r. przeciętna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 1708 zł (o 6,2% mniej niż przeciętnie w kraju), a rolników indywidualnych 1136 zł (o 7,8% więcej od średniej krajowej).

W 2012 r. wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie zachodniopomorskim w skali roku był wolniejszy niż w roku poprzednim (3,7% wobec 4,3%). Wzrosły ceny większości grup towarów i usług, w tym znacznie – w zakresie transportu, mieszkania, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz żywności i napojów bezalkoholowych. Niższe natomiast były ceny odzieży i obuwia.

W województwie wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był na podobnym poziomie, jak średnio w kraju. Wyższy niż przeciętnie wzrost cen obserwowano m.in. w zakresie transportu (o 0,5 p.proc.) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,4 p.proc.). Mniej natomiast wzrosły ceny m.in. w zakresie edukacji (o 1,6 p.proc.) oraz rekreacji i kultury (o 0,7 p.proc.). Spadek cen odzieży i obuwia był mniejszy niż przeciętnie w kraju.

Województwo zachodniopomorskie w 2012 r. wytworzyło 2,7% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 2,9% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu, natomiast spadek produkcji sprzedanej budownictwa. Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu było szybsze niż przeciętnie w kraju (2,8% wobec 1,0% średniej krajowej).

W 2012 r. w województwie zachodniopomorskim **oddano do użytkowania** 7,1 tys. **mieszkań**, co stanowiło 4,6% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. Efekty budownictwa mieszkaniowego w województwie polepszyły się w stosunku do 2011 r. W skali roku liczba oddanych mieszkań zwiększyła się o 18,7% (w kraju o 16,8%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 94,0 m² (przy średniej krajowej 102,4 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa zachodniopomorskiego uzyskały w porównaniu z 2011 r. nieco słabsze **wyniki finansowe**. Większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych nie uległa istotnym zmianom. Spadł wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 4,7% do 3,5%). Obniżył się nieznacznie wskaźnik rentowności obrotu netto (z 3,3% do 3,2%). Niewielki wzrost zaobserwowano dla wskaźnika rentowności obrotu brutto (z 3,7% do 3,8%). Poprawił się nieco wskaźnik poziomu kosztów – z 96,3% do 96,2%. Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 79,7%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 87,1% (wobec odpowiednio 77,1% i 82,8% w 2011 r.).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (stan w czerwcu; według siedziby użytkownika gospodarstwa) w 2012 r. wynosiła 812,9 tys. ha (o 0,3% więcej niż w 2011 r.) i stanowiła 85,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie zachodniopomorskim. Do sektora prywatnego należało 97,9% użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych w województwie kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Powierzchnia zasiewów			Zbiory			Plony		
	w tys. ha	2011= =100	Polska= =100	w tys. t	2011= =100	Polska= =100	z 1 ha w dt	2011= =100	Polska= =100 ^a
Zboża podstawowe ^b	388,5	89,4	5,5	1559,9	101,1	6,4	40,2	113,2	116,2
Rzepak i rzepik ^c	106,8	152,6	14,8	308,5	256,0	16,2	28,9	168,0	109,5
Ziemniaki	11,0	82,4	3,1	289,5	85,1	3,3	262	103,1	107,4
Buraki cukrowe ^c	11,4	96,9	5,4	629,7	81,3	5,4	553	83,9	101,0

^a Relacja do średniej krajowej. ^b Z mieszankami zbożowymi. ^c Dane nieostateczne.

W 2012 r. w województwie zachodniopomorskim powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku stanowiła 14,8% krajowej powierzchni uprawy (2 lokata w kraju). Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w 2012 r. stanowiły 16,2% produkcji krajowej (1 lokata w kraju), buraków cukrowych – 5,4% (6 lokata), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 6,4% (7 lokata) a ziemniaków – 3,3% (12 lokata). Województwo pod względem uzyskanych plonów z 1 ha zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zajmowało 3 lokatę, rzepaku i rzepiku – 4, ziemniaków – 5, buraków cukrowych – 6 lokatę w kraju.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie w 2012 r. (stan w końcu listopada) wynosiło 294,7 tys. szt. (2,6% krajowego pogłowia trzody chlewnej), a bydła i owiec (stan w grudniu) – odpowiednio: 95,8 tys. szt. (1,7%) i 6,4 tys. szt. (2,9%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej o 17,5% (w kraju spadek o 14,7%) i bydła o 2,2% (w kraju wzrost o 0,4%). Natomiast pogłowie owiec wzrosło o 9,4%, wobec wzrostu o 2,7% średnio w kraju.

Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wynosiła 33,7 szt. (wobec 74,0 szt. średnio w kraju), bydła – 11,0 szt. (wobec 36,7 szt.) i owiec – 0,7 szt. (wobec 1,5 szt.).

W 2011 r. województwo zachodniopomorskie wytworzyło po 3,7% krajowej globalnej i towarowej produkcji rolniczej. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych osiągnęła jedną z niższych wartości w kraju (65% średniej krajowej).

W 2012 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa zachodniopomorskiego wyniosły 1960,5 mln zł, co stanowiło 2,0% tych nakładów w kraju. W przeciwieństwie do poprzedniego roku nakłady inwestycyjne w 2012 r. zmniejszyły się o 8,7% (w Polsce spadek o 0,1%). Największe nakłady inwestycyjne na środki trwałe poniesiono na budynki i budowle (46,8%) oraz maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (42,0%). Według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (60,3% ogółu nakładów poniesionych w województwie).